

ਮਾਸਿਕ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ,
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਸਿੰਘ ਸਮੇਦਰੀ ਨਾਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਉਕਤੇ ਮਾਨਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਚੋਰਨ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਵੇ ਗਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਰੀ ਉੱਚੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਡਿਯਾਲੀ ਵਧੀਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਜਰ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ।

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ

ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

ਸਥਾਪਤ ੧੯੨੯

ਭਾਦੋਂ : ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੫੭
 ਅੰਕ 8 : ਜਿਲਦ 69
 ਅਗਸਤ : 2025

ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ
 ਐਸੋਸੀਏਟ ਸੰਪਾਦਕ: ਡਾ. ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਗਾ

ਦੇਸ਼	ਚੰਦਾ	ਵਿਦੇਸ਼
ਸਾਲਾਨਾ 20/-	:	ਸਾਲਾਨਾ 500/-
ਲਾਈਫ 200/-	:	(ਹਵਾਈ ਡਾਕ)

Website : www.sgpc.net
 E-mail : gurdwaragazette@gmail.com
info@sgpc.net
 Phone : 0183-255 3956-60, Ext. 254

ਸੂਚਨਾ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਜਿਲਦ ਨੰਬਰ ਦੀ ਲੜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ ੨੦੨੦ ਵਿਚ ਜਿਲਦ ਨੰਬਰ ੯੨ ਛਪ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ ਆਰ.ਐਨ.ਆਈ. ਵਿਭਾਗ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਪਰਚੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ੧੯੫੭ ਵਿਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਆਰ.ਐਨ.ਆਈ. ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਜੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੫੨੪ ਮਿਤੀ ੫-੯-੨੦੨੦ ਰਾਹੀਂ ਸਤੰਬਰ ੨੦੨੦ ਦੇ ਅੰਕ ਤੋਂ ਜਿਲਦ ਨੰਬਰ ੯੨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ੯੪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਂਦਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਕ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਨੰ: ਲ. ਸ. ਵ. (ਲਾਇਬ)-68/10258 ਮਿਤੀ 20-6-67 ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਪੀ 2/-ਰੁਪਏ

ਤਤਕਰਾ

ਲੇਖ	ਪੰਨਾ
ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮਰਯਾਦਾ 4 ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ 5 ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ 7 ਸੰਪਾਦਕੀ 8 ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ 11 ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ -ਡਾ. ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਖ਼ਬਰਨਾਮਾ 27 ਕਾਰਵਾਈ ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ 56 ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ 151	
English Section	
Historical Events 170 Primary Sources of Sikh History: 172 Basic Information -Dr. Hardev Singh SGPC News 176	

ਪਾਠਕ ਧਿਆਨ ਦੇਣ

ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ' ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਛਾਪੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਹਰੇਕ ਪਾਠਕ ਲਈ ਇਸ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸਤਿਕਾਰਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੰਭਾਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਏਧਰ-ਓਧਰ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਰੁਚੀ ਵਾਲੇ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿਓ ਜੀ। ਪਰੰਤੂ ਜਾਣੇ-ਅਣਜਾਣੇ ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਾਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦੀ ਵਿਚ ਦੇ ਕੇ ਖ਼ੋਅਦਬੀ ਨਾ ਕਰੋ ਜੀ। -ਸੰਪਾਦਕ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮਰਯਾਦਾ

ਮਹੀਨਾ ਭਾਦੋਂ

- * ਕਿਵਾੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦਾ ਸਮਾਂ 2-30 ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ
- * ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ 2-30 ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ
- * ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ 3-30 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
- * ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ 8-30 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
- * ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ 4-00 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
- * ਪਹਿਲੀ ਅਰਦਾਸ 4-30 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
- * ਸ੍ਰੀ ਆਸਾ ਜੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 6-30 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
- * ਦੂਸਰੀ ਅਰਦਾਸ ਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ 6-45 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸਵੇਰੇ
- * ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸੋਦਰੁ, ਰਹਰਾਸਿ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਸੂਰਜ ਛਿਪਣ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- * ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ 90-00 ਵਜੇ ਰਾਤ
- * ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ 90-15 ਵਜੇ ਰਾਤ
- * ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ 90-30 ਵਜੇ ਰਾਤ
- * ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤਕ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- * ਰਾਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਇਕ ਘੰਟਾ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਫਾਈ ਆਦਿ ਉਪਰੰਤ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਧਾਲੂ, ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- * ਇਸ਼ਨਾਨ ਸਮੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਬੜੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਰਸ-ਭਿੰਨੀ ਸੁਰ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ਼ਨਾਨ ਆਦਿ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਵਿਛਾਈਆਂ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸਜਾ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਦੀ ਦੇਗ ਵਰਤਦੀ ਹੈ।
- * ਫਿਰ ਤਿੰਨ-ਪਹਿਰੇ ਦੀ ਚੌਂਕੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- * ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਛੱਤ ਅਤੇ ਗੁੰਬਦ ਵਿਚ ਹਰ ਵਕਤ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਰੀ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਕ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ/ਲੇਖਕ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ' ਲਈ ਰਚਨਾਵਾਂ, ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ।

ਸਕੱਤਰ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ-੧੪੩੦੦੬

ਫੋਨ : ੦੦੯੧-੧੮੩-੨੫੫੩੯੫੭,੫੮,੫੯

16 ਅਗਸਤ ਤੋਂ 15 ਸਤੰਬਰ ਤਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ

- ੨੦ ਅਗਸਤ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਕਸਬਾ ਸ਼ੇਰਪੁਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। (੨੦-੮-੧੯੮੫)
- ੨੪ ਅਗਸਤ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ। (ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ ੧)
- ੨੫ ਅਗਸਤ ਗੁਰਿਆਈ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ। (ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ ੨)
- ੨੬ ਅਗਸਤ (ੳ) ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ। (ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ ੩)
(ਅ) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇਜਾ ਕਲਾਂ' (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਪੰਥਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ ਆਇਆ। (੬-੯-੧੯੨੨)
- ੨੭ ਅਗਸਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਡਸਕਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿਆਲਕੋਟ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮੋਰਚਾ ਲਾਇਆ। (੨੭-੮-੧੯੩੧)
- ੨੮ ਅਗਸਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆਤਮ-ਨਿਰਣੈ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (੨੮-੮-੧੯੭੩)
- ੨੯ ਅਗਸਤ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ। (੧੪ ਭਾਦੋਂ)
- ੩੦ ਅਗਸਤ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੰਧ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਆਹ ਪੁਰਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ (ਬਟਾਲਾ)। (ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ ੭)
- ੧ ਸਤੰਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੰਗਸਰ ਜੈਤੋ ਵਿਖੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਪਹਿਲੇ ੨੫ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਜਥੇ ਦੀ ਰਵਾਨਗੀ। (੧-੯-੧੯੨੩)
- ੨ ਸਤੰਬਰ 'ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ' ਸਾਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਸਿੱਖ ਸੰਮੇਲਨ ਹੋਇਆ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ, ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਤਨਖਾਹੀਆ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। (੨-੯-੧੯੮੪)
- ੫ ਸਤੰਬਰ ਗੁਰਿਆਈ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ। (ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ ੧੩)
- ੬ ਸਤੰਬਰ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੋਢੀ ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ। (੬-੯-੧੯੦੧)
- ੭ ਸਤੰਬਰ ਜੋਤੀ-ਜੋਤਿ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ। (ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ ੧੫)
- ੧੦ ਸਤੰਬਰ ਨਾਮਵਰ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸ. ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਹਿਸਟੋਰੀਅਨ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। (੧੦-੯-੧੯੩੦)
- ੧੧ ਸਤੰਬਰ (ੳ) ਜੋੜ-ਮੇਲਾ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਰਮਦਾਸ। (ਅੱਸੂ ਵਦੀ ੪)

(ਅ) ਮਹਾਰਾਜਾ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਕੰਵਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਰਾਜਾ ਧਿਆਨ ਸਿੰਹੂ ਡੋਗਰਾ, ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਂਵਾਲੀਏ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਕਤਲ ਹੋਏ।

(੧੫-੯-੧੮੪੩)

੧੨ ਸਤੰਬਰ ਗੁਰਿਆਈ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ। (ਅੱਸੂ ਵਦੀ ੫)

੧੩ ਸਤੰਬਰ (ੳ) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵਾਪਸ ਲਿਆ।

(੧੩-੯-੧੯੨੬)

(ਅ) ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਡਸਕੇ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਥੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। (੧੩-੯-੧੯੩੧)

੧੪ ਸਤੰਬਰ (ੳ) ਨਵਾਬ ਜਾਬਿਤਾ ਖਾਨ ਰੁਹੇਲਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਦੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ 'ਧਰਮ ਸਿੰਘ' ਬਣਿਆ।

(੧੪-੯-੧੭੭੭)

(ਅ) ਰਾਜਾ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਲਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਰਦਾਰ ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀ ਵਾਲੇ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। (੧੪-੯-੧੮੪੭)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ

ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਰਕਟ ਸ਼ਾਰਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਅਗਨ-ਭੇਟ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁੱਖਦਾਈ, ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਤੇ ਹਿਰਦੇਵੇਧਕ ਹਨ। ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਤੇ ਅਦਬ-ਸਤਿਕਾਰ ਬਹਾਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਨਾ ਵਾਪਰੇ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਸੁਖ-ਆਸਨ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧੂਫ਼, ਲਾਈਟਾਂ, ਪੱਖੇ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਸਜਾਵਟੀ ਲੜੀਆਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੀ ਜਗਾਈਆਂ ਜਾਣ, ਜਦ ਤੀਕ ਕੋਈ ਨਿਗਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵੇ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਬੰਦ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਧੂਫ਼/ ਅਗਰਬੱਤੀ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਮੇਨ-ਸਵਿੱਚ ਆਦਿ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਸੁਖ-ਆਸਨ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਫਿਟਿੰਗ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਹਰ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਬਝਾਊ ਜੰਤਰ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਟੀਮਾਂ ਹਰੇਕ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਪੁੱਜ ਕੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਜੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਬ-ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ:

ਭਾਦੁਇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀਆ...

ਭਾਦੁਇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀਆ ਦੂਜੈ ਲਗਾ ਹੇਤੁ॥
 ਲਖ ਸੀਗਾਰ ਬਣਾਇਆ ਕਾਰਜਿ ਨਾਹੀ ਕੇਤੁ॥
 ਜਿਤੁ ਦਿਨਿ ਦੇਹ ਬਿਨਸਸੀ ਤਿਤੁ ਵੇਲੈ ਕਹਸਨਿ ਪ੍ਰੇਤੁ॥
 ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਨਿ ਦੂਤ ਜਮ ਕਿਸੈ ਨ ਦੇਨੀ ਭੇਤੁ॥
 ਛਡਿ ਖੜੋਤੇ ਖਿਨੈ ਮਾਹਿ ਜਿਨ ਸਿਉ ਲਗਾ ਹੇਤੁ॥
 ਹਥ ਮਰੋੜੈ ਤਨੁ ਕਪੇ ਸਿਆਹਹੁ ਹੋਆ ਸੇਤੁ॥
 ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਕਰਮਾ ਸੰਦੜਾ ਖੇਤੁ॥
 ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਚਰਣ ਬੋਹਿਥ ਪ੍ਰਭ ਦੇਤੁ॥
 ਸੇ ਭਾਦੁਇ ਨਰਕਿ ਨ ਪਾਈਅਹਿ ਗੁਰੁ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ਹੇਤੁ॥੧॥

ਜਿਵੇਂ ਭਾਦੋਂ (ਦੇ ਤ੍ਰਾਟਕੇ ਤੇ ਘੁੰਮੇ) ਵਿਚ (ਮਨੁੱਖ ਬਹੁਤ ਘਬਰਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਿਵੇਂ) ਜਿਸ ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਪਿਆਰ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਭਟਕਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਲੱਖਾਂ ਹਾਰ-ਸਿੰਗਾਰ ਕਰੇ, (ਉਸ ਦੇ) ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ।

ਜਿਸ ਦਿਨ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਰੀਰ ਨਾਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ (ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਮਰ ਜਾਏਗਾ) ਉਸ ਵੇਲੇ (ਸਾਰੇ ਸਾਕ-ਅੰਗ) ਆਖਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਗੁਜ਼ਰ ਗਿਆ ਹੈ । (ਲੋਥ ਅਪਵਿੱਤਰ ਪਈ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਬਾਹਰ ਲੈ ਚੱਲੋ)। ਜਮਦੂਤ (ਜਿੰਦ ਨੂੰ) ਫੜ ਕੇ ਅੱਗੇ ਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ (ਇਹ) ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੇ (ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਲੈ ਚੱਲੇ ਹਾਂ)। (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨਾਲ (ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਬੜਾ) ਪਿਆਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪਲ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਥ ਛੱਡ ਬੈਠਦੇ ਹਨ।

(ਮੌਤ ਆਈ ਵੇਖ ਕੇ ਮਨੁੱਖ) ਬੜਾ ਪਛੁਤਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਾਲੇ ਤੋਂ ਚਿੱਟਾ ਪਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਘਬਰਾਹਟ ਨਾਲ ਇਕ ਰੰਗ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) । ਇਹ ਸਰੀਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਖੇਤ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਝ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਵਿਚ ਬੀਜਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਫਲ ਵੱਢਦਾ ਹੈ (ਜਿਹੇ ਕਰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤੇਹਾ ਫਲ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ)।

ਹੇ ਨਾਨਕ! ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਖਾ ਤੇ ਹਿਤੂ ਗੁਰੂ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਰਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ, (ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ) ਉਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਗੁਰੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨ-ਰੂਪ ਜਹਾਜ਼ (ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਾ) ਦਿੰਦਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਪਾਦਕੀ...

ਸਿਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜਾਵੇ ਮੇਰਾ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਨਾ ਜਾਵੇ

ਉਕਤ ਸਲੋਗਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਹੈ, ਇਹ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਮੌਕੇ ਬੋਲਿਆ-ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਕਹਿਰ ਢਾਹ ਰਹੀ ਸੀ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਪਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਲੋਗਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਬਖਸ਼ੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਤੋਂ ਨਾ ਡੋਲਾਂ, ਇਸ ਬਦਲੇ ਭਾਵੇਂ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਚਲਾ ਜਾਵੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ, ਸਿਦਕ ਤੋਂ ਡੁਲਾਉਣ ਲਈ ਬੜੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਪਰ ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਲਚ, ਡਰ, ਭੈ ਜਾਂ ਤਸੀਹੇ ਨਾਲ ਡੁਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਕਸ਼ਟ ਆਏ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਉਹ ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਸਦਕਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਕਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਮਹਾਨ ਸੂਰਬੀਰ, ਯੋਧੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੀ ਇੰਤਹਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕਟਵਾ ਲਏ, ਸਿੰਘ ਚਰਖੀਆਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਏ, ਖੋਪੜੀਆਂ ਲੁਹਾ ਲਈਆਂ, ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਮੀਰ ਮੰਨੂੰ ਦੀ ਕੈਦ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਕਰਵਾ ਕੇ ਗਲਾਂ ਵਿਚ ਹਾਰ ਪਵਾ ਲਏ ਪਰ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਕਾਲ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਮਹੰਤਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰ-ਅਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਲਾਠੀਆਂ, ਘੋੜਿਆਂ ਦੇ ਖੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਅੰਤ ਸੱਟਾਂ, ਬੰਦੂਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਠੇ ਤੇ ਨੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਬੇਅੰਤ ਫੱਟ ਖਾਧੇ ਪਰ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡੋਲੇ, ਬਲਕਿ ਇਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ 'ਸਿਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜਾਵੇ ਮੇਰਾ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਨਾ ਜਾਵੇ'

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸਰਬ-ਲੋਕਾਈ ਦੇ ਭਲੇ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਗੁਰ-ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਗਤ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਲੰਮੇ ਸਫ਼ਰਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਤਿੰਨ ਬਚਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 'ਕੇਸ ਰੱਖਣੇ' ਇਕ ਸੀ। ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਸ ਬਚਨ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਆਪ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਸਵਾਸਾਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਅਹਿਮ ਪਛਾਣ ਵਜੋਂ ਤਸੱਵਰ ਹੋਈਆਂ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ, ਸੰਗਤ-ਪੰਗਤ, ਦਸਵੰਧ ਰਾਹੀਂ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਆਦਿ। ਇਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਧਰਮ, ਮਜ਼ਹਬ, ਜਾਤ, ਨਸਲ ਜਾਂ ਲਿੰਗ-ਭੇਦ ਆਦਿ ਦੇਖ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਬਲਕਿ ਹਰ ਇਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮਾਤਰ ਲਈ ਲੋੜਵੰਦ ਸਮਝ ਕੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਸਤਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ 'ਕੇਸਾਂ' ਦੀ ਬੜੀ ਮਹਾਨਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਕੇਸਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਖਤ ਹੁਕਮ ਕਰ ਕੀਤੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਵਿਲੱਖਣ ਸਰੂਪ ਬਖਸ਼ਿਆ ਤੇ ਰਹਿਤ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਕੇਸ ਰੱਖੇ। ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਮਧ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਸਕਾਰ' ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ "ਪੰਜਾਂ ਕੱਕਿਆਂ- ਕੇਸ, ਕ੍ਰਿਪਾਨ, ਕਛਹਿਰਾ, ਕੰਘਾ, ਕੜਾ ਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਰੱਖਣਾ। ਇਹ ਚਾਰ ਕੁਰਹਿਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀਆਂ:- ੧) ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ..." ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ 'ਕੇਸਾਂ' ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖਤ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ 'ਕੇਸ ਰੱਖਣ' ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੀਸ ਸ੍ਰੀ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਲੈ ਕੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਨੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਕੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਬਚਨ ਕੀਤੇ ਸਨ- "ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਦੇ ਸੁਆਮੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਤੁਹਾਡੀ ਕੇਸਾਂ-ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਭ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਮੇਰੀ ਵੀ ਕੇਸਾਂ-ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਭ ਜਾਵੇ।" ਇਸ ਬਚਨ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਨੇ ਕੇਵਲ ਆਪ ਹੀ ਕੇਸਾਂ-ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖੀ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਪੋਤਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਕਸ਼ੇ ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘਾਂ-ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ 'ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ-ਸੁਆਸਾਂ ਸੰਗ' ਨਿਭਾਈ। ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਪ੍ਰਥਾਇ ਪੀਰ ਬੁੱਧੂ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਲਈਏ ਭੰਗਾਣੀ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਲੜਾਇਆ ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ! ਪੀਰ ਜੀ ਮੰਗੋ, ਕੀ ਮੰਗਦੇ ਹੋ? ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਕੰਘਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਪੀਰ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਜੇਕਰ ਤਰੁੱਠੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਘੇ ਦੇ ਵਾਹੇ ਹੋਏ ਕੇਸ (ਵਾਲ) ਹੀ ਦੇ ਦਿਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਯਾਦ ਵਜੋਂ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੇਸਾਂ ਪਥਾਇ ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਨ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੀ ਗਾਥਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਜ਼ਕਰੀਆਂ ਖਾਂ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਕਹਿਰ ਢਾਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਕ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਛੁੱਪੇ ਹੋਏ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਤੇ ਕੱਪੜੇ ਆਦਿ ਦੇ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਅਨੇਕਾਂ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਪਰ ਉਹ ਸਿਦਕੀ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਧਰਮ 'ਤੇ ਅਡੋਲ ਰਿਹਾ। ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਕਤਲ (ਕੱਟਣ) ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੇਸ ਨਾ ਕੱਟੋ, ਇਸ ਬਦਲੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਖੋਪਰੀ ਹੀ ਉਤਾਰ ਦਿਓ। ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਕੱਟੇ ਗਏ, ਬਲਕਿ ਰੰਬੀ ਨਾਲ ਕੇਸਾਂ ਸਮੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਪਰੀ ਹੀ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਮਹਾਨ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧੇ ਤੇ ਬਚਨ ਕੇ ਬਲੀ ਨੇ ਜਪੁ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਤੇ ਸਰੀਰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਬਚਨਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜ਼ਕਰੀਆਂ ਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਵਿਚ ਜੁੱਤੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਰੁਖਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਹੈ 'ਸਿਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜਾਵੇ ਮੇਰਾ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਨਾ ਜਾਵੇ'

ਹਰ ਧਰਮ ਦੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਸੰਸਕਾਰ, ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਰਸਮੋਂ-ਰਿਵਾਜ਼, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ, ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪਛਾਣ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਉਹ ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਪਛਾਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫਲਾਣੇ

ਧਰਮ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਮਾੜੀ ਬਿਰਤੀ ਵਾਲੇ, ਕੁਝ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਲਿਬਾਸ/ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਬਿਗਾੜਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨਕਲ ਵਿਚ ਧਰਮ ਵਿਰੋਧੀ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ ਕਰਨ/ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਭਟਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਦੰਗੇ ਫਸਾਦ ਤਕ ਵੀ ਨੌਬਤ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੀ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੂਰੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇਕ ਗੁਰਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ (ਕਿਰਪਾਨ ਤੇ ਕੜੇ) ਕਰਕੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈਕੋਰਟ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੇਪਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਕੇ ਅਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਭਾਵੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਕਕਾਰ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰ ਉਸ ਬੱਚੀ ਦਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਜਿਹੜੀ ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਂਝੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਲੜਕੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੁਝ ਸੋਚੇ ਤੇ ਉਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਪਰ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ।

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਰਬ-ਲੋਕਾਈ ਲਈ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮਾਤਰ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਸਰਬ-ਸਾਂਝਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਡਿਠੇ ਸਭੇ ਥਾਵ ਨਹੀ ਤੁਧੁ ਜੋਹਿਆ॥ ਬਧੋਹੁ ਪੁਰਖਿ ਬਿਧਾਤੈ ਤਾਂ ਤੂ ਸੋਹਿਆ॥' ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਅਪਰੰਪਾਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਉਹ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਚਾਲ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਬਣਾਵੇ ਜਾਂ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਆਸਥਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਜਿਵੇਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਈਮੇਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ (ਬੰਬ ਆਦਿਕ ਨਾਲ ਉਡਾਉਣ ਦੀਆਂ) ਧਮਕੀਆਂ ਭੇਜ ਕੇ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਫੈਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀ ਮਨਸਾ ਸੀ ਜਾਂ ਹੈ? ਇਹ ਤਾਂ ਤਫ਼ਤੀਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਪੜ੍ਹਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਤਕ ਜਿਸ ਨੇ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਸਥਾਨ ਵੱਲ ਮਾੜੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਤੱਕਿਆ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਮਾੜੀ ਮਨਸਾ ਰੱਖੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੀ ਹਸਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਬਾਹਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਡਰ ਜਾਂ ਸਹਿਮ ਆਦਿਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਸਦੀਵੀ ਰਹੇਗਾ।

ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮਾਤਰ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਦਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਵੀ ਕਰਨ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਢਿੱਲ ਜਾਪਦੀ ਦਿਸੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇ। ਇਸ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਗ਼ੈਰ-ਸਿੱਖ ਲੋਕ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ, ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ ਤੇ ਮਰਯਾਦਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਕੇ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸਿੱਖ ਹੋਣ ਸਬੂਤ ਦੇਣ।

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ

-ਡਾ. ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ*

ਸ਼ਹੀਦੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਨਕਸ਼-ਏ-ਕਦਮ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਇਕ ਪਰੰਪਰਾ ਵਾਂਗ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ 'ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਿਧਾਂਤ' ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਤੋਂ ਉਘੜਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਕਠਿਨ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਮੋਟੇ-ਮੋਟੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਚੱਕਰ ਉਘੇੜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਹੀਦ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਚਨਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੋਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦੀ ਮਹਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਸੁਗੰਧਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਛਾ ਮੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਜਾ ਵਿਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਲ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਬਲ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਸਖਤ ਤੋਂ ਸਖਤ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਸਮੇਂ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤ ਤੇ ਅਡੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਜੋਤਿ ਵਿਚ ਜੋਤਿ ਸਮਾ ਕੇ ਸਫਲ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਰਜੀਵੜੇ ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਾਸਤਾਂ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਲੋਪ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸਗੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਕੇ ਸੱਚ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।¹

'ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਸ਼ਵ ਕੋਸ਼' ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਹੀਦ ਅਰਬੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਰਾਨ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਸਾਕਸ਼ੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨੀ ਜਾਂ ਬਲੀਦਾਨ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਹੋਣ ਲੱਗੀ।² ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਦਾ ਜੁਲਮ ਜਦੋਂ ਅੱਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਵੇ ਤਦ ਦੀਨ ਦੁਖੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਤਿ ਧਰਮ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਜਗਦੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਡੱਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰੀਰ ਸਤਿ ਦੇ ਲਈ ਲੇਖੇ ਲਗਾ ਦੇਣਾ ਇਹੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਤੇ ਸੂਰਬੀਰਤਾ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ:

ਮਰਣੁ ਮੁਣਸਾ ਸੂਰਿਆ ਹਕੁ ਹੈ ਜੋ ਹੋਇ ਮਰਨਿ ਪਰਵਾਣੋ॥³

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਗੁਰ-ਮਰਯਾਦਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਦਾ ਸਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਧੁਨੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਮਧੁਰ ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਮੂਹ ਮਾਨਵੀ ਸੁਰਾਂ ਸੁਮੇਲ ਵਿਚ ਆਲਾਪ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਇਉਂ ਪੂਰੇ ਠਾਠ ਦਾ ਸੁਰੀਲਾ ਨਾਦ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਝੁਣਕਾਰ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਸਰਬ ਸਾਂਝੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਹੱਕ-ਸੱਚ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਸਰਤਾਜ ਤਪਦੀ ਲੋਹ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ, ਚਿੰਗਾੜੀਆਂ ਬਣੀ ਰੇਤ ਸੀਸ ਉੱਤੇ ਪਵਾਈ, ਉਬਲਦੀ ਦੇਗ ਵਿਚ ਉਬਾਲੇ ਖਾਧੇ, ਪਰ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਤੋਂ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀਃ:

*ਪਿੰਡ ਚੱਕ ਪਾਡਲਾ, ਡਾਕ: ਬਾਬਾ ਲਦਾਨਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਤਹਿ: ਕੈਥਲ, ਹਰਿਆਣਾ। ਮੋ. ੯੭੨੮੬੯੯੯੦੫੮

ਸੇਵਕ ਕੀ ਓੜਕਿ ਨਿਬਹੀ ਪ੍ਰੀਤਿ॥

ਜੀਵਤ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵਿਓ ਅਪਨਾ ਚਲਤੇ ਰਾਖਿਓ ਚੀਤਿ॥⁴

ਇਸੇ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਦ ਸੰਨ ੧੬੭੫ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਂਕ ਵਿਚ ਅਲਾਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਾਦ ਦੁਖੀ ਖਲਕਤ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸੀ। ਲੋਕਾਈ ਨੇ ਤੁਅੱਸਬ ਹੇਠ ਪਿਸਦਿਆਂ ਵਿਰਲਾਪ ਕੀਤਾ। ਧਰਮ ਦੀ ਚਾਦਰ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਬਾਂਹ ਫੜ ਲਈ। ਧਰਮ ਲਈ ਸੀਸ ਗਿਆ ਪਰ ਸਿਰੜ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ ਤੇ ਨਾਦ ਗੁੰਜਾਰ ਇਉਂ ਹੋਈ:

ਬਾਂਹਿ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਪਕੜੀਐ ਸਿਰ ਦੀਜੈ ਬਾਂਹਿ ਨ ਛੋੜੀਐ।

ਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਬੋਲਿਆ ਧਰ ਪਇਐ ਧਰਮ ਨਾ ਤੋੜੀਐ॥^੬

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਹੀਦੀ ਗਾਥਾ ਦੇ ਇਸ ਬਿਖੜੇ ਪੈਂਡੇ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਮਰਦ ਅਗੰਮੜੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਆ ਗਈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸ਼ਹਾਦਤ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਦਾ ਉਹ ਮਿਆਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਤਕ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਪਰਵਾਰ ਹੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਤੋਂ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਜੋ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਰੇਤਲੇ ਥਲਾਂ ਵਿਚ ਰਾਵੀ ਦੇ ਕੰਡੇ ਡਿੱਗੀਆਂ ਸਨ, ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਸਿਰੜੀ ਬੂਟਾ ਉਸੇ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ। "ਪਹਿਲਾ ਮਰਣੁ ਕਬੂਲਿ ਜੀਵਣ ਕੀ ਛਡਿ ਆਸ"^੭ ਸਿੱਖੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਬਣ ਗਿਆ। ਸੈਂਕੜੇ ਨਹੀਂ, ਲੱਖਾਂ ਛਲਾਂਗਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਇਸ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ।

ਤੀਜਾ ਨਾਦ ਖਲਕਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਤ ਸ਼ਹੀਦ ਉਤਪੰਨ ਕਰ ਕੇ ਆਪ ਪੂਰਿਆ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਸੂਰਮੇਂ ਆਪਣੀ ਸੂਰਮਗਤੀ ਦੀਆਂ ਗਾਥਾਵਾਂ ਸਦਕਾ ਇਸ ਸ਼ਹੀਦੀ ਗਾਥਾ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਬਣਦੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਦਾ ਬਲਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਲਾਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਨਵਜੰਮਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਤਕ ਨੇ ਕੌਮ ਦੇ ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਸਰਮਾਏ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਵਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਕੁ ਅਮੀਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੁਗਾਂ-ਜੁਗਾਂਤਰਾਂ ਤਕ ਇਸ ਦੇ ਚਰਚੇ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਬ ਸਾਂਝੇ ਉਥਾਨ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੋ ਵੇਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਆਪਣੀ ਸਿਮਰਤੀ ਵਿਚ ਵਸਾਇਆ ਅਤੇ ਸੰਕਟ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲਈ। ਇਹ ੧੮ਵੀਂ ਅਤੇ ੧੯ਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ:

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਹੇਤ ਸੀਸ ਦਿੱਤੇ,

ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਟਵਾਏ, ਖੋਪਰੀਆਂ ਲੁਹਾਈਆਂ, ਚਰਖੜੀਆਂ ਤੇ ਚੜੇ,

ਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਚਿਰਾਏ ਗਏ...

ਜਦੋਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਨਗਾਰੇ ਦੀ ਚੋਟ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁੱਲ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਤਦ ਵੀ ਸਿੰਘ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਗਾਉਂਦੇ ਫਿਰਦੇ ਸਨ 'ਸਿਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜਾਵੇ ਮੇਰਾ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਨ ਜਾਵੇ'। ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਉਦੋਂ ਇਸ ਸਿਦਕ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰ ਆਏ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰ ਕੁਰਹਿਤ ਐਲਾਨਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਬੜੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੇ ਮਹਾਨਤਾ ਬਣ ਗਈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਹਸਤੀ ਦਾ ਹੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਕੌਮੀ ਹਸਤੀ ਦਾ ਵੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਇਸੇ ਲਈ

ਸਿੱਖ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਰੜਕਦੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਸਤ ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਦੀ ਅਣਖ, ਉਸ ਦੀ ਹਸਤੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਦਕ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵਸਤ ਕੌਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜਾਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿਆਰੀ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰਦੇ। ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਹੀਣ ਹੋਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਬੇਅਣਖੇ, ਗੁਲਾਮ ਤੇ ਸਿਦਕਹੀਣ ਹੋਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ।^੮

ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਇੱਕ ਸਿਦਕੀ ਸਿੱਖ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਨ। ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ੧੮ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੋਪਰੀ ਉਤਰਵਾ ਲਈ ਪਰ ਕੇਸ ਕਤਲ ਨਾ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਰਮ ਬਦਲਿਆ। ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਅਨਿੰਨ ਸਿੱਖ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ। ਜਾਲਮ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜੁਲਮ ਢਾਹੇ। ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਜਬਰੀ ਧਰਮ ਬਦਲਣ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ।

ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ੧੭੨੦ ਈ. ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਪੂਹਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੁਗਲਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਭਾਈ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਪੁੱਤਰੀ ਬੀਬੀ ਤਾਰੋ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ।^੯ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਮਾਤਾ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਦਾਤ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਰੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਹੀ ਦਿੱਤੀ।

੧੭੨੬ ਈ. ਵਿਚ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੂਬੇਦਾਰ ਬਣਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਖੁਰਾ-ਖੋਜ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਠਾਣ ਲਈ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾ. ਹਰੀ ਰਾਮ ਗੁਪਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਕੱਟ ਕੇ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਲੇਫ-ਤਲਾਈ ਅਤੇ ਕੰਬਲ, ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਬਤ ਖਬਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦਸ ਰੁਪੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਫੜ ਕੇ ਜਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਲਿਆਵੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪੈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫੀ ਅਤੇ ਖੁਲ੍ਹ ਸੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਥਾਂ-ਥਾਂ 'ਤੇ ਫੌਜ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਖੁਰਾ-ਖੋਜ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਮੁਖਬਰਾਂ ਦਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤਾ।^{੧੦} ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਖਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਕ੍ਰਿਤਘਣ ਹਰਭਗਤ ਨਿਰੰਜਨੀਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡ-ਵੱਡੇਰਿਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਜਥੇਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੌਕਾ ਬਣਦਾ ਤਾਂ ਹਕੂਮਤ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਂਦੇ। ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਭਿਜਵਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਪੜੇ-ਲੀੜੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕਰਦੇ। ਲੋਕ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਮਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸ਼ੰਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਹਰਭਗਤ ਨਿਰੰਜਨੀਏ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਸ

ਨੇ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਪਾਸ ਜਾ ਕੇ ਮੁਖਬਰੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੂਹਲੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਲੁਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਭਾਈ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਮੀਰਾਂਕੋਟੀਏ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈ। ਸ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ:

ਹਰਿ ਭਗਤ ਨਿਰੰਜਨੀਏ ਯੋ ਫਿਰ ਕਹੀ। ਪੂਲੇ ਪਿੰਡ ਇਕ ਮਾਝੇ ਅਹੀ।

ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਤਹਿ ਖੇਤੀ ਕਰੈ। ਸਾਥ ਪਿੰਡ ਵਹਿ ਹਾਲਾ ਭਰੈ।

ਦੇਹ ਹਾਕਮ ਕਛੁ ਥੋੜਾ ਖਾਵੈ। ਬਚੈ ਸਿੰਘਨ ਕੇ ਪਾਸ ਪੁਚਾਵੈ।^{੧੧}

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਭਗਤ ਨਿਰੰਜਨੀਏ ਨੇ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਰੇ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਈ ਚੁਗਲੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ। ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਨੇ ਮੋਮਨ ਖਾਨ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਹੇਠ ੨੦ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ 'ਤੇ ਹੱਲਾ ਬੋਲ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਈਏ ਇੰਝ ਅਸੀਂ ਧਰਮ ਕਮਾ ਲਈਏ, ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸ ਆਏ। ਪਰ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਅਸੀਂ ਮੌਤ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਨਹੀਂ, ਸਾਨੂੰ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ, ਧਰਮ ਖਾਤਰ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਦਾ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਗੁਨਾਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਡਰ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦਾ। ਸਿੱਖ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਡਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।^{੧੨} ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਪਰੰਤੂ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਾਹੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਮੋਟੀ ਰਕਮ ਦੇ ਕੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਛੁਡਵਾ ਲਿਆ। ਸੋ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਲੈ ਆਇਆ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਕਈ ਅਸਹਿ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਇਆ ਗਿਆ ਤਿਵੇਂ ਤਿਵੇਂ ਉਹ ਹੋਰ ਸਿਦਕੀ ਹੁੰਦੇ ਗਏ।^{੧੩}

ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਬਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਕੇ ਦੇਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ। ਜਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਨਵਾਬ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲੀਆ ਤੇ ਵਪਾਰ ਦਾ ਟੈਕਸ ਭਰਦੇ ਹਾਂ, ਬਾਕੀ ਜੋ ਨਫਾ ਸਾਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਦਾਣਾ-ਖਾਣਾ ਬਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਤਨ ਨੂੰ ਭੁੱਖਾ ਰੱਖ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।^{੧੪} ਇਹ ਕੋਈ ਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਸੱਚੀਆਂ-ਸੁੱਚੀਆਂ ਸੁਣ ਕੇ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਸੜ-ਬਲ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸੁਣਿਆ ਨਾ ਬਸ ਇਕੋ ਹੀ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਉਸ ਵਰਗੇ ਕੱਟੜ ਮੁਗਲ ਹਾਕਮ ਅੱਗੇ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਕਿ ਸਾਡਾ ਦੀਨ ਮੰਨ ਲੈ, ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਜਾਗੀਰ ਤੇ ਇਕ ਜਵਾਨ ਇਸਤਰੀ ਵੀ ਦੇਵਾਂਗੇ।^{੧੫} ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਜੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋਏ ਤੋਂ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੁਹੰਮਦੀ ਹੋ ਜਾਈਏ। ਜਦ ਦੁਖ ਸੁਖ ਤੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਫੇਰ ਵੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਕਿਉਂ ਬੇਈਮਾਨ ਹੋਈਏ। ਹਾਕਮ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਹਰ ਹੀਲੇ ਦੀਨ-ਏ-ਮੁਹੰਮਦੀ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਕੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।^{੧੬}

ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਵਿਚ ਅਟੱਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ-ਸੁਆਸਾਂ ਸੰਗ ਨਿਭ ਜਾਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ।^{੧੭} ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਦ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਗੁਰੂ ਕੀ

ਮੋਹਰ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਉ ਕਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਜ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਫਤਵਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਕੇਸ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਿਦਕ ਦੇਖ ਕੇ ਨਵਾਬ ਭੜਕ ਉਠਿਆ ਤੇ ਕੜਕ ਕੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, ਜਿਹੜੀ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਪੰਡ ਤੋਂ ਸਿੱਖੀ ਮੰਨ ਰੱਖੀ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਖੁੰਡ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਮੇਰੇ ਕੇਸ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਨਾਲ ਜਾਣਗੇ। ਫਿਰ ਤਾਂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥ ਪੈਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਪਹਿਲੇ ਨਿਕਾਸ ਚੌਂਕ (ਨਖਾਸ ਚੌਂਕ) ਵਿਚ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ, ਫਿਰ ਨਾਈ ਨੂੰ ਕੈਂਚੀ-ਉਸਤ੍ਰੇ ਨਾਲ ਕੇਸ ਕੱਟਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਦ ਇਕ ਕੇਸ ਵੀ ਨਾ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੋਚੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਰੰਬੀ ਨਾਲ ਖੋਪਰੀ ਲਾਹਾਉਣ ਲੱਗੇ।¹⁹

ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਨੇ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਮੋਚੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਕੇਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਤਾਰੇ ਜਾਣ ਕਿ ਮੁੜ ਕੇ ਉੱਗ ਨ ਸਕਣ। ਸੋ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕੇਸ ਸਣੇ ਖੋਪਰੀ ਲਾਹ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ।²⁰ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖੋਪਰੀ ਰੰਬੀ ਨਾਲ ਉਤਾਰ ਕੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੋਂ ਸੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।²⁰ ਭਾਈ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਛਿੱਬਰ ਨੇ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ:

ਇਕ ਸਿੱਖ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਮਾਝੇ ਦਾ ਪਕੜਿਆ ਆਇਆ ਲਾਹੌਰ।

ਸਿਰੋਂ ਉਤਾਰੀ ਖਲੜੀ ਸਮੇਤ ਕੇਸਾਂ ਅਖੌੜ।

ਸਿੱਖ ਹੇਠ ਬੈਠਾ ਬੱਧਾ ਜਪੁ ਪੜ੍ਹਦਾ ਰਹਿਆ।

ਸਿਰ ਉਪਰੋਂ ਖਲੜੀ ਸਮੇਤ ਕੇਸ ਲੁਹਾ ਲਇਆ।²¹

ਨਖਾਸ ਚੌਂਕ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਾਕਾ ਵਰਤਿਆ ਉਹ ਸਥਾਨ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਲਾਹੌਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੀ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਲੰਡਾ ਬਜ਼ਾਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਖੋਪਰੀ ਲਾਹੁਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਖਾਈ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।²² ਸਿੰਘ ਉੱਥੇ ਪਿਆ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਰਿਹਾ। ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਨਵਾਬ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਲੰਘਿਆ ਤਾਂ ਬਾਣੀ ਦੀ ਅਵਾਜ ਸੁਣ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, ਓਇ ਸਿੱਖਾ ਤੂੰ ਮਰਿਆ ਨੀ? ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਤੈਨੂੰ ਤੇ ਤੇਰੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮਰਿਆ। ਅੱਠਵੇਂ ਦਿਨ ਨਵਾਬ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਹੀਆ ਖਾਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਘੋੜੇ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਕੇ ਪੈਰ ਰਕਾਬ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਘੜੀਸ ਹੁੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਮਰ ਗਿਆ। ਪੰਦਰ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਨਵਾਬ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਬੰਨ੍ਹ ਪੈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬੜੇ-ਬੜੇ ਹਕੀਮ, ਵੈਦ, ਮੌਲਵੀ ਆਦਿ ਸੱਦੇ ਗਏ ਪਰ ਕੋਈ ਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਗਈ।²³ ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਸਰਦਾਰ ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਓਟ ਤੱਕੀ। ਸਰਦਾਰ ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸ ਗਏ ਤੇ ਬਚਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਦੀ ਮਦਦ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਨਵਾਬ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਪਿਸ਼ਾਬ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਲੈ ਆਇਆ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਜੁੱਤੀ ਸਿਰ ਨੂੰ ਲੱਗਦੀ ਗਈ ਤਿਵੇਂ-ਤਿਵੇਂ ਨਵਾਬ ਦੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਬੰਨ੍ਹ ਟੁੱਟਦਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵਾਬ ਜੁੱਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਖਾਂਦਾ-ਖਾਂਦਾ ਮਰ ਗਿਆ।²⁴

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਖੋਪਰੀ ਉਤਾਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਹ ੨੨ ਦਿਨ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬਾਣੀ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਇਕ ਤਰਖਾਣ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆ ਕੇ ਹਲਦੀ ਆਦਿ ਦਾ ਲੇਪ ਬਣਾ ਕੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਰਿਹਾ। ਅਖੀਰ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ

੨੫ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ੧ ਜੁਲਾਈ ਸੰਨ ੧੭੪੫ ਈ. ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾ ਗਏ।^{੨੫} ਇਸ ਸਾਕੇ ਦੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ:

ਠਾਰਾਂ ਸੈ ਉਪਰ ਦੁਇ ਸਾਲ, ਸਾਕਾ ਕੀਯੋ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਨਾਲ।^{੨੬}

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਖੋਪਰੀ ਉਤਾਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ, ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਦਰਦਨਾਕ ਸਾਕੇ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਪੱਕੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਕੇਸ ਸਾਡੇ ਸਿਦਕ ਦਾ, ਸਾਡੇ ਸਿਰੜ ਦਾ, ਸਾਡੀ ਇੱਜ਼ਤ-ਆਬਰੂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਗਏ। ਖੋਪਰੀ ਉਤਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਸਿਦਕਵਾਨ ਸਿੱਖ ਦੀ ਦਰਦਨਾਕ ਯਾਦ ਪੰਥ ਨੇ ਸਦਾ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਆਪਣੀ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਜੋੜ ਲਈ। ੧੮ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਗੁਰਸਿੱਖ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਤੇ ਅਨੋਖੀ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਜੋ ਪਰਚਮ ਲਹਿਰਾਇਆ, ਉਹ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤਕ ਝੁੱਲਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਜਿਸ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਮੁਗਲ ਉਖਾੜ ਨਾ ਸਕੇ, ਅਬਦਾਲੀ ਢਾਹ ਨਾ ਸਕਿਆ, ਦੁਰਾਨੀ ਜਿਸ ਦੀ ਛਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾ ਨਾ ਸਕਿਆ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਬੂਟਾ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਵੱਧਦਾ ਹੀ ਗਿਆ, ਮੌਲਦਾ ਹੀ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਲਦਾ ਹੀ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਇਸ ਬੂਟੇ ਦੀਆਂ ਫੁਟ ਰਹੀਆਂ ਕਰੁੰਬਲਾਂ, ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਨੌਜਵਾਨ ਖੁਦ ਹੀ ਫੁਟਣੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹਨ। ਅੱਜ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇਹ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਈਏ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਅਨਮੋਲ ਦਾਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਦੱਸੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਇਸ ਅਨਮੋਲ ਦਾਤ ਨੂੰ ਨਾਈਆਂ ਦੇ ਖੋਖਿਆਂ 'ਤੇ ਰੁਲਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕੀਏ। ਜਿਸ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਲਈ ਕੌਮ ਦੇ ਸਿੰਘ-ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਆਪ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ ਬਣ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰੀਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਬਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਇਨ ਪੁਤਰਨ ਕੇ ਸੀਸ ਪਰ ਵਾਰ ਦੀਏ ਸੁਤ ਚਾਰ।

ਚਾਰ ਮੁਏ ਤੋ ਕਿਆ ਹੁਆ ਜੀਵਿਤ ਕਈ ਹਜਾਰ।

ਹਵਾਲੇ:

1. ਡਾ. ਜੋਧ ਸਿੰਘ (ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ), ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼, ਸੈਂਚੀ ਪਹਿਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ੨੦੧੩, ਪੰਨਾ ੫੯੩
2. ਡਾ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼, ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ੨੦੦੨ ਪੰਨਾ ੧੩੦
3. ਸ਼ਬਦਾਰਥ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੦੨, ਪੰਨਾ ੫੭੯
4. ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਏ, ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਏ, ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਕਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਮਿਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, ੧੯੮੧, ਪੰਨਾ ੫
5. ਸ਼ਬਦਾਰਥ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੦੨, ਪੰਨਾ ੧੦੦੦
6. ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ (ਢਿੱਲੋਂ) (ਸੰਪਾਦਕ), ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਕ੍ਰਿਤ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸਿੰਘ ਬੁਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੦੪, ਪੰਨਾ ੨੮

੭. ਸ਼ਬਦਾਰਥ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੦੨, ਪੰਨਾ ੧੧੦੨
੮. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇਕੀ, ਅਰਦਾਸ- ਦਰਸ਼ਨ ਰੂਪ ਅਭਿਆਸ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੦੫, ਪੰਨਾ ੧੪੩-੧੪੪
੯. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੨੦, ਪੰਨਾ ੩-੪
੧੦. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੨੦, ਪੰਨਾ ੩-੪
੧੧. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾਦਕ), ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਕ੍ਰਿਤ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ੨੦੦੮, ਪੰਨਾ ੨੧੪
੧੨. ਭੈ ਕਾਹੂ ਕਉ ਦੇਤ ਨਹਿ ਨਹਿ ਭੈ ਮਾਨਤ ਆਨ॥
ਸ਼ਬਦਾਰਥ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੦੨, ਪੰਨਾ ੧੪੨੬
੧੩. ਜਿਮ ਜਿਮ ਸਿੰਘ ਕੇ ਤੁਰਕ ਸਤਾਵੈਂ,
ਤਿਮ ਤਿਮ ਮੁਖ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ ਆਵੈ।
ਡਾ. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ (ਸੰਪਾਦਕ), ਭਾਈ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਕ੍ਰਿਤ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਰੀਸਰਚ ਬੋਰਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੦੫, ਪੰਨਾ ੩੬੭
੧੪. ਤੁਮ ਕੋ ਦੇ ਕੇ ਜੋ ਰਹਿ ਜਾਇ। ਸੋ ਹਮ ਅਪਨੇ ਪੇਟਨ ਪਾਇੰ।
ਅਪਨੇ ਤਨ ਪੇਟ ਰਖ ਕੈ ਉਣੀ। ਦੇਤ ਔਰ ਕੋ ਚਬਣ ਚਬੁਣੀ।
ਉਹੀ, ਪੰਨੇ ੩੬੯-੭੦
੧੫. ਫਿਰ ਨਵਾਬ ਨੇ ਲੋਭ ਦਿਖਾਯੋ, ਕਹਯੋ ਜਗੀਰ ਲੇਹੁ ਮਨ ਭਾਯੋ ॥
ਬੇਟੀ ਮੁਗਲ ਪਠਾਨਨ ਕੇਰੀ, ਲੇਹੁ ਤੁਰਕ ਬਨਿ ਅਬਿ ਬਿਨ ਦੇਰੀ ॥
ਗਿਆਨੀ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾਦਕ), ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਭਾਈ ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੧੯੭੦, ਪੰਨਾ ੨੨੬੧
੧੬. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੨੦, ਪੰਨਾ ੧੧
੧੭. ਸਿਖ ਨੇ ਗੁਰ ਕਾ ਕਰਯੋ ਧਿਆਨ।
ਹੇ ਗੁਰ ਕੇਸ ਸੀਸ ਸੰਗ ਜਾਨ।
ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, ੧੯੭੦, ਪੰਨਾ ੭੫੩
੧੮. ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਤਵਾਰੀਖ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ, ਭਾਗ ਦੂਜਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, ੨੦੦੩, ਪੰਨਾ ੧੪੨
੧੯. ਤਬ ਨਵਾਬ ਬਹੁ ਕ੍ਰੋਧਿਹਿ ਭਰਾ, ਸੋਉ ਹੁਕਮ ਉਨ ਮੋਚਿਅਨ ਕਰਾ।
ਇਸ ਕੀ ਖੋਪਰੀ ਸਾਥੇ ਬਾਲ, ਕਾਟ ਉਤਾਰੇ ਰੰਬੀ ਨਾਲ।
ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾਦਕ), ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਕ੍ਰਿਤ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ੨੦੦੮, ਪੰਨਾ ੨੩੧

੨੦. ਕਟਿਓਂ ਅਰਧ ਸਿਰ ਖਾਲ ਲਹਾਈ। ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਹੌਂ ਸੀ ਨ ਕੜਾਈ।
ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, ੧੯੭੦, ਪੰਨਾ ੨੫੪
੨੧. ਪ੍ਰੋ. ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਪਦਮ (ਸੰਪਾਦਕ), ਭਾਈ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਛਿੱਬਰ ਕ੍ਰਿਤ, ਬੰਸਾਵਲੀਨਾਮਾ ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਕਾ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੦੫, ਪੰਨਾ ੨੨੪
੨੨. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੨੦, ਪੰਨਾ ੧੩
੨੩. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ, ਜੁਲਾਈ ੨੦੧੮, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪੰਨਾ ੧੫
੨੪. ਠਾਰਾਂ ਸੈ ਦੁਇ ਸਾਲ ਪਰ ਬੀਤੇ ਬਿਕਰਮਾਇ।
ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਤਬ ਲੈ ਤੁਰਯੋ ਜੂਤ ਜੁ ਤਿਹ ਸਿਰ ਲਾਇ।
ਡਾ.ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ (ਸੰਪਾਦਕ), ਭਾਈ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਕ੍ਰਿਤ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਰੀਸਰਚ ਬੋਰਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੦੫, ਪੰਨਾ ੩੮੩
੨੫. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੨੦, ਪੰਨਾ ੧੩
੨੬. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾਦਕ), ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਕ੍ਰਿਤ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ੨੦੦੮, ਪੰਨਾ ੨੩੨

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅੱਚਲ ਸਾਹਿਬ, ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਵਿਖੇ ਮਿਤੀ 22-07-2025 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ 51 ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਬਣਾਇਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਭਿਲਾਖੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਕਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਪੰਥਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜੂਨ 1984 ਦੇ ਘੱਲੂਘੂਰੇ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ੁਨਾਮ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਸਚਿਤਰ ਪੁਸਤਕ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬ੍ਰਾਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਜੂਨੀ. ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਖਲਾਵੇ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ, ਅੰਤ੍ਰਿਕ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਕਲਵਾਲ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਛਿਟਵੰਡ, ਭਾਈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਓਮਸ਼ੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਨਿਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਝਾਹਬਲ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਗੋੜਾ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਘ ਇਤਿਹਾਸ ਬੋਰਡ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਜਗੋਬਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਹੋਰ। (3 ਜੁਲਾਈ)

4 ਜੁਲਾਈ 1955 ਨੂੰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੀ ਥਾਂ 'ਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਅਰਦਾਸ 'ਚ ਬਮਲ ਬ੍ਰਾਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਗੋੜਾ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿਤਵਾਲ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੁਬੀ, ਸਮੂਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ। (3 ਜੁਲਾਈ)

ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਲ ਅਤੇ ਰਾਜਰ ਸੰਗਤਾਂ। (5 ਜੁਲਾਈ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 350ਵੇਂ ਬਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੌਤੀ ਬਾਗ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਲ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ 96ਵੇਂ ਕਰੌੜੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਔਰੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ, ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੋਵੰਡ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੂਹ, ਸ. ਜਸਮੇਰ ਸਿੰਘ ਲਾਢੜ, ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲਾ, ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸ. ਸੁਖਵਰਸ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਜਥੇਦਾਰ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਹਾਰਾਮਾਜਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਬਖਸ਼ੀਆਤਾਂ। (6 ਜੁਲਾਈ)

ਬਰੀਦ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਬਰੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਖ਼ਾਮਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਬੀ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ, ਇਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝੰਗੀ, ਸ, ਯੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸ, ਗੁਰਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਾਵੀਆਂ, ਹੈੱਡ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ। (9 ਜੁਲਾਈ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਨਵੇਂ ਸਟੂਡੀਓ ਦਾ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬੰਗੀ, ਬੀਬੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਓਐਸਡੀ ਸ, ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਾਰ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ। (9 ਜੁਲਾਈ)

350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਅਲਸਰੂਰ ਬੈਂਗਲੌਰ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਚਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਗਿਆਨੀ ਰਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢੇਡੀ, ਨਾਲ ਹਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਓਮਸ਼ੀ ਸ, ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਖਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਗਲਵਾਂ, ਹੈਡ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਗੁਜਰਾਤ ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਆਨਰੇਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ ਮੁੱਢਲੀ ਤੇ ਰੋਹ। (13 ਜੁਲਾਈ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਨ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ। (14 ਜੁਲਾਈ)

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਭਰੀਆਂ ਈਮੇਲਾਂ ਪੁੱਜਣ ਸਬੰਧੀ ਬ੍ਰਹਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਨਾਲ ਹਨ ਬ੍ਰਹਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫਲਾਈਪੁਰ, ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਗੁਮਾਨਪੁਰ, ਸ. ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ, ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੰਡਾਲ ਤੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ। (16 ਜੁਲਾਈ)

ਬਹਿਰੇ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਬਹਿਰੀ ਇਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਬਾਮਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਮੰਤ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਾਵੀਆ, ਸਮੂਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ। (16 ਜੁਲਾਈ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਯੂਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਟ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਲਾਈਪੁਰ, ਸ. ਬਵਾ ਸਿੰਘ ਗੁਮਾਨਪੁਰ, ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੰਡਾਲਾ, ਸ. ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ। (16 ਜੁਲਾਈ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਂਤ੍ਰਿਕ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ਨ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ। (20 ਜੁਲਾਈ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਹੋਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਬਾਮਲ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਯੂਕੇ, ਡਾ. ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਯੂਕੇ, ਸ. ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡਾ, ਮਾਸਟਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਅਮਰੀਕਾ, ਸ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਭਾਈ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਗੁਲਬਨ ਯੂਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ। (26 ਜੁਲਾਈ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਬਾਮਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸੰਨਿਆਸ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਘੂਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਜੁਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਵਾਲਾ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਨ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। (28 ਜੁਲਾਈ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਹਿਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬਲਾਕ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਟ, ਪਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਿਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਗੋੜਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਹਿਦ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਵਪੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਯੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲਿਟਲ ਤੇ ਹੋਰ ਬਖਸੀਅਤਾਂ। (4 ਅਗਸਤ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫਲਾਇੰਗ ਵਿਭਾਗ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸ. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਟ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ, ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ, ਚੀਫ ਜਗਦੀਬ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ ਤੇ ਹੋਰ। (1 ਅਗਸਤ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਖ਼ਬਰਨਾਮਾ

ਜੂਨ 1984 ਦੇ ਘੱਲਘੁਾਰੇ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਸਚਿੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਜੂਨ ੧੯੮੪ 'ਚ ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਫ਼ੌਜੀ ਹਮਲੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਇਕ ਵੱਡਾ ਅਕਾਰੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੂਨ ੧੯੮੪ ਦਾ ਇਹ ਘੱਲਘੁਾਰਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਇਕ ਦੁਖਦਾਈ ਅਧਿਆਇ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਗੁਰਧਾਮਾਂ 'ਤੇ ਫ਼ੌਜੀ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਨਾ ਭਰਨਯੋਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਸਾਂਭੀ ਬੈਠੀ ਸਿੱਖ ਰੈਂਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਕੀਮਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਕਈ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰਫਿਊ ਲਗਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕੀ ਰੱਖਿਆ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਟਾਏ ਜਾ ਸਕਣ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਤਸਵੀਰਾਂ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਸ. ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾਨਸ਼ ਨੇ ਸਾਂਭੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਕ ਸਚਿੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦਰਜ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਵਹਿਸ਼ੀਆਣਾ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫਤਰ, ਸਿੱਖ ਰੈਂਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਗਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦਾ ਡਿਜੀਟਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਿਤਾਬ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ, ਅੰਤਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਗਲਵਾਲ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵੱਡ, ਭਾਈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਜ਼ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਜੋਗੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁਖੀ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੩ ਜੁਲਾਈ

4 ਜੁਲਾਈ 1955 ਨੂੰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਗਮ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਮੋਰਚੇ ਦੌਰਾਨ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ੪ ਜੁਲਾਈ ੧੯੫੫ ਨੂੰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਅੱਜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਪਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਇਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਪਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਸਥਾਨ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਮੋਰਚੇ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ੪ ਜੁਲਾਈ ੧੯੫੫ ਨੂੰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੌਮ ਭੁਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਨਾ-ਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣੇ ਸੂਬਿਆਂ ਸਮੇਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਮੋਰਚਾ ਲਗਾਇਆ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਕਾਲੀ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਡੱਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਭੇਜ ਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਅਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵਿਤਕਰੇ ਵਖਰੇਵੇਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜੀਆਂ ਪਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਜਾਏ ਗਏ ਧਾਰਮਿਕ ਦੀਵਾਨ ਸਮੇਂ ਢਾਡੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਬੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੪ ਜੁਲਾਈ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦਿਵਸ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ

ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਮਗਰੋਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਉਪਰੰਤ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪਾਵਨ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਇਆ।

ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜਥੇਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦਿਵਸ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਜੋ ਮਾਰਗ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਧਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਸੱਚ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਰਾਹੀਂ ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਧਰਮ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਨਿਵੇਕਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦਿੱਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਮੀਰ ਨੂੰ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਰਾਹ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ ਅਤੇ ਪੀਰ ਨੂੰ ਪਖੰਡ ਤੇ ਕਰਮ-ਕਾਂਡ ਛੱਡ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਧਰਮ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦਿਆਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਰਾਜ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਕਿਧਰੇ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਂਗ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈਏ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀਆਂ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਸ. ਪ੍ਰੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ, ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਬੀ, ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਸਮੇਤ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹੀਆ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਵਾਈ-ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਜੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹੀਆ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਦੁਬਿਧਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ

ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਕੌਮ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਕੌਮੀ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਬਉਚਤਾ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਚਲਣ ਨਾਲ ਕੌਮ ਅੰਦਰ ਆਪਾ ਧਾਪੀ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ਕ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਅੰਦਰ ਵੱਡਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਪੰਥਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹੀ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਥਕ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਮਿਲ ਕੇ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਲੰਬੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਭਾਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਵਉਚਤਾ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਹੀ ਚੁਨੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਲਿਕਤਾ ਅਤੇ ਅਮੀਰੀ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਬੈਠ ਕੇ ਹੱਲ ਵੱਲ ਤੁਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੌਮ ਅੰਦਰ ਦਿਸ ਰਹੇ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਹਿਤਾਂ, ਕੌਮ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪ ਜੁਲਾਈ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੋਤੀ ਬਾਗ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਭਰੀ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਪਟਿਆਲਾ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ ਜੀ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਦੀ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਅਤੇ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਗੁਰਿਆਈ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੋਤੀ ਬਾਗ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ, ਢਾਡੀ, ਕਵੀਸ਼ਰੀ, ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਜੋ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਹੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਚਿੱਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਸਟਾਲ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਅੰਦਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਉਲੀਕੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ੬ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ

ਸਮਰਪਿਤ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਸਮੇਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨਗੀਆ, ਉਥੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ, ਢਾਡੀ ਅਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਜਥੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਸਮੇਂ ੧੫੧ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਕਾਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੜੀ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੂਹ, ਸ. ਜਸਮੇਰ ਸਿੰਘ ਲਾਛੜੂ, ਬੀਬੀ ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਟੌਹੜਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਕੱਤਰ ਇੰਜੀ. ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸਾਬਕਾ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦੂਖਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰਣਾਮ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬੀਬੀ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸ. ਅਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਜਾਜ, ਸ. ਅਮਿਤ ਸਿੰਘ ਰਾਠੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਜਥੇਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਸ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ, ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ, ਕਥਾਵਾਚਕ ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਭਾ, ਡਾ. ਰਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਡਾ ਗੁਰਭੇਜ ਸਿੰਘ, ਡਾ ਹਰਮੀਤ ਕੌਰ ਅਨੰਦ, ਡਾ ਕਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਡਾ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਾਨ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੁਰਪਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਨੋਰਮਾ ਸਮਾਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਿੰਪਲ ਢਿੱਲੋਂ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਭਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ, ਹੈੱਡ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੋਟੀਆਂ, ਭਾਈ ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਥੇਦਾਰ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਘੌਰਾ, ਮੀਤ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੱਡਾ, ਸ. ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ, ਸ. ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਨਿੰਦਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ ਸਮੇਤ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਪ ਜੁਲਾਈ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 350ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਸਬੰਧੀ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੋਤੀ ਬਾਗ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮਾਗਮ

-ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਸੰਕਲਪ

ਸਰਬ-ਵਿਆਪੀ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

-ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਬੂਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਦੇ

ਮਸੀਹਾ ਸਨ- ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ

ਪਟਿਆਲਾ- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ

ਮੋਤੀ ਬਾਗ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੰਥਕ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਸਰਬ-ਵਿਆਪੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਅਜੋਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਧਾਰਮਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਹੱਲ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਸੰਗਤ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਾਲ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਆਰੰਭਤਾ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਮਗਰੋਂ ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਪਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੁੱਜੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਧਰਮ ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਮਾਨਵੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਲਈ ਇਕ ਅਦੁੱਤੀ ਘਟਨਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਗਾਹ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਮੌਲਿਕਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਮਜ਼੍ਹਬਾਂ ਦੀ ਵਲਗਣ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿਖਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਚੇਤਨਾ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਸੰਕਲਪ ਸਰਬ-ਵਿਆਪੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵੀ ਇਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੇਧਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ ਕਿ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਧਾਰਮਿਕ ਅਜ਼ਾਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕਿਸੇ ਮਜ਼੍ਹਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਜ਼੍ਹਲੂਮਾਂ ਦੇ ਮਸੀਹਾ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬਜਾਇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਜ਼੍ਹਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਧਰਮ ਨਿਭਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਕਟ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਇਹੀ ਨਿਰਣਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਔਕੜਾਂ ਆ ਜਾਣ ਸਾਡਾ ਮੁੱਖ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁਰੂ ਵੱਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜਸਿ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਆਖੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਵੀ ਕੌਮੀ ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ੯੬ਵੇਂ ਕਰੋੜੀ ਨੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਕੌਮੀ ਇਕਜੁਟਤਾ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਕੌਮ ਵਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨਾਏ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣਗੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਦੜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਭਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜਿਆਂ ਮੌਕੇ ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਕੌਮ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕੰਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਦੜ, ਸ. ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ, ਸ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਿੱਠੂਖੇੜਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੜੀ, ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵੱਡ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੂਹ, ਸ. ਜਸਮੇਰ ਸਿੰਘ ਲਾਛੂੜ, ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲਾ, ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸ. ਸੁਖਵਰਸ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਜਥੇਦਾਰ ਰਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਹਾਰਨਮਾਜਰਾ, ਬੀਬੀ ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਟੌਹੜਾ, ਸ. ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਖੰਨਾ, ਸ. ਇੰਦਰਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਜਾਜ, ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮਹਾਰਾਣੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੌਰ, ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਇੰਜੀ ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ, ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰਣਾਮ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਾਰਨਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ, ਗਿਆਨੀ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਕੱਲਰਭੈਣੀ, ਸ. ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ, ਬਾਬਾ ਕਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਬਾਬਾ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਨਾ, ਬਾਬਾ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੱਲਾ, ਬਾਬਾ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਆਲਮਪੁਰ, ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਰਦੀ, ਡਾ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਭਾ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਜਾਜ, ਸ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਚੱਠਾ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਘੋਰਾ, ਸ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸਨੌਰ, ਬੀਬੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਮੁਖਮੈਲਪੁਰ, ਬੰਦੀ ਸਿੰਘ ਭਾਈ ਨੰਦ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ, ਸ. ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ, ਸ. ਅਮਿਤ ਸਿੰਘ ਰਾਠੀ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ੬ ਜੁਲਾਈ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਅੱਜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਅਣਮੁੱਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਡੋਲ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਇਆ। ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਵਨ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਈ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਉਹ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਡੋਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਨਾਲ ਧਰਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਕਈ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕਟਵਾ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀਆਂ, ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਸੱਚ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਜਾਏ ਧਾਰਮਿਕ ਦੀਵਾਨ ਸਮੇਂ ਹੈਂਡ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੇ ਢਾਡੀ ਭਾਈ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਬੀ, ਕਥਾਵਾਚਕ ਭਾਈ ਹਰਮਿੰਤਰ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝੰਗੀ, ਸ. ਯੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਾਦੀਆਂ, ਹੈਂਡ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ੯ ਜੁਲਾਈ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਸਟੂਡੀਓ ਦਾ ਕੀਤਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਅੱਜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਨਵੇਂ ਸਟੂਡੀਓ ਦਾ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਮੂਲਮੰਤਰ ਤੇ ਗੁਰਮੰਤਰ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸਟੂਡੀਓ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੀਡੀਏ ਦੀਆਂ ਬਦਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣੀ ਬਣਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਇਹ ਸਟੂਡੀਓ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਜ਼ਰੀਏ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਉਦੇਸ਼ ਨੌਜੁਆਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਟੂਡੀਓ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ, ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਲਈ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਟੂਡੀਓ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਅਲਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੱਖੋਕੇ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬੰਗੀ, ਬੀਬੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸ. ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਕਾਉਣੀ, ਸ. ਜਸਮੇਰ ਸਿੰਘ ਲਾਛੜੂ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੈਰਾਬਾਦ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਸਹਾਇਕ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੯ ਜੁਲਾਈ

350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬੈਂਗਲੌਰ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕੰਨੜ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਸੰਗ੍ਰਿਹਤ ਕਰੇਗੀ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਾਰੇ
ਕਿਤਾਬਚਾ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਬੈਂਗਲੌਰ ਵਿਖੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ
ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਅਲਸੂਰ ਬੈਂਗਲੌਰ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿਧ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ, ਕਥਾਵਾਚਕਾਂ ਸਮੇਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਇਸ ਲਈ ਵੱਡੇ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਖਾਸਕਰ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਧਰਮ ਲਈ ਆਪਾ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹੀ ਮਿਸਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਧਰਮ ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਕਿਧਰੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕਰਨਾਟਕਾ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਬਾਰੇ ਕੰਨੜ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕਿਤਾਬਚਾ ਸੰਗ੍ਰਿਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ, ਈ-ਮੇਲਾਂ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੀਡੀਆ ਸਾਧਨਾ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੱਕ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਬਾਣੀ ਤੇ ਬਾਣੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾਟਕਾ ਅੰਦਰ ਸਮਾਗਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੈੱਡ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਕਥਾ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ।

ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਹੈਂਡ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਗੁਜਰਾਤ ਤੇ ਕਰਨਾਟਕਾ ਦੇ ਆਨਰੇਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ ਮੁੰਬਈ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢੋਡੀ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਜੁਆਇੰਟ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਖਜਾਨਚੀ ਸ. ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਪਰਬੀਨ ਕੌਰ, ਸ. ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਛਾਬੜਾ, ਸ. ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਮਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਸ. ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਰਿਸ਼ੀਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਦੀਪਕ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ੧੩ ਜੁਲਾਈ

350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬੈਠਕ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਸੱਦਾ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਮੰਗ

ਕੌਫ਼ੀ ਟੇਬਲ ਬੁੱਕ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਬੰਧੀ ਸਾਹਿਤ, ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਮੀਨਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੱਜ ਹੋਈ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ, ਸੈਮੀਨਾਰ, ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਆਦਿ ਸਜਾਉਣ ਲਈ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਥੇ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਮੌਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ, ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖ ਐਮਪੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਲਈ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਸਾਂਝੀ ਰਾਇ ਬਣੀ।

ਇਕੱਤਰਤਾ ਬਾਅਦ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਗੂਆਂ, ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਭਾਵਪੂਰਤ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਲਈ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ ਰਾਇ ਇਹ ਬਣੀ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲ ਕੇ ਅਤੇ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਫ਼ਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ

ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੈਮੀਨਾਰ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ 'ਕੋਫ਼ੀ ਟੇਬਲ ਬੁੱਕ' ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸੰਬੰਧ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਣਾਦਾਇਕ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ੍ਰੀ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਚੇਅਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਅੰਤਰ ਧਰਮ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਕ ਸਰਬ ਧਰਮ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਵੀ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਆਸਾਮ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੋਣਾ ਦਿੰਦਾ 23 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਪੰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਕ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਸਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੌਰਾਨ 49 ਹਜ਼ਾਰ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਕ ਪੂਰਾ ਦਿਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। 24 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਥਾਵਾਚਕ ਅਤੇ ਰਾਗੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖਾਂ ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ ਜੀ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ 350ਵੇਂ ਗੁਰਤਾਰੱਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਨਿਆਂ ਮੰਗਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਘੁਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਹਰੀਆਂ ਵੇਲਾਂ, ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਵੱਲੋਂ ਗਿਆਨੀ ਸਾਹਬ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਕਾਰਸੇਵਾ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਾ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਰਸੇਵਾ ਭੂਰੀਵਾਲੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਸ. ਮਹੇਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਸ. ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ, ਸ. ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋਕੇ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀਕੇ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਬਾਬਾ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਈ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਵਾਮੀ

ਜੀ ਸੁੱਕੀ ਚੋਈ ਵਾਲੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਗੋਆਣੀ, ਡਾ. ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇਹਰਾਦੂਨ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਅਲਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੱਖੋਕੇ, ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਗਲਵਾਲ, ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁਹ, ਭਾਈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਬਾਬਾ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਗੁਮਾਨਪੁਰਾ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਭਾ, ਸ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ, ਸਹਿਜਪਾਠ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਸ. ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।
੧੪ ਜੁਲਾਈ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਦੌੜਾਕ ਸ. ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਦੌੜਾਕ ਸ. ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਅੰਦਰ ੧੧੪ ਸਾਲ ਦੀ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਜ਼ਬਾ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਨਾਮ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਉਚਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਜਜ਼ਬੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਡੋਲ ਜਜ਼ਬਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਸਦਾ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ. ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ਣ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਨੇ ਵੀ ਸ. ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਜੀਉਂਦੀ ਰਹੇਗੀ। ੧੫ ਜੁਲਾਈ

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਬਾਰੇ ਧਮਕੀ ਭਰੀਆਂ ਈਮੇਲਾਂ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਕਿਹਾ: ਈਮੇਲਾਂ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਪਤਾ ਲਗਾਏ ਸਰਕਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਸਰਬਸਾਂਝਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਲੱਖਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਧਮਾਕੇ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਲਗਾਤਾਰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਈਮੇਲਾਂ ਗਹਿਰੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀਤੀ ੧੪ ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਈਮੇਲਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇ ਤੀਕ ਇਹ ਈਮੇਲਾਂ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਆ ਰਹੀਆਂ ਈਮੇਲਾਂ ਕੇਵਲ ਕਿਸੇ ਸ਼ੈਤਾਨੀ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਤੇ ਸਰਬਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਇਸ ਪਾਵਨ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ, ਇਹ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਏ ਕਿ ਇਹ ਈਮੇਲਾਂ ਕਿਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸ ਸਰਵਰ, ਆਈਪੀ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ੧੫ ਅਤੇ ੧੬ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਆਈਆਂ ਈਮੇਲਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ 'ਤੇ ਚੁੱਪੀ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਈਮੇਲਾਂ ਅਹਿਮ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਜੇ ਤੀਕ ਕੁਝ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਜਾਅਲੀ ਖ਼ਾਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਸਾਈਬਰ ਸੈੱਲ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਪੁਖ਼ਤਾ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਜੀਦਾ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪੂਰੀ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਅ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਮੁਸਤੈਦੀ ਨਾਲ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਲਈ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਡਰ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪੁੱਜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੇਅਦਬੀ ਸਬੰਧੀ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਚੰਗਾ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਜੀਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥ ਸਤਿਕਾਰਤ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪ ਗੁਰਤਾਗੱਦੀ ਸੌਂਪੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਜਾਗਤ-ਜੋਤਿ ਗੁਰੂ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ

ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਭਗਤਾਂ, ਭੱਟਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵੀ ਅੰਕਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸਰਬਸਾਂਝਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਲਾਈਪੁਰ, ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਗੁਮਾਨਪੁਰਾ, ਸ. ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ, ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੰਡਾਲਾ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਾਬਕਾ ਐਮਪੀ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਵੇਤ ਮਲਿਕ ਨੇ ਕੀਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਧਮਕੀ ਭਰੇ ਈ-ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਐਮਪੀ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਵੇਤ ਮਲਿਕ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਸਾਬਕਾ ਐਮਪੀ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਵੇਤ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਸਥਾਨ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਜੇ ਤੀਕ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

੧੬ ਜੁਲਾਈ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਵਨ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਇਆ।

ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਗਿਆਨੀ ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ, ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ ਸਵਾਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜੁਆਨੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਪੱਕ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਾਦੀਆ, ਸਾਬਕਾ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ੧੬ ਜੁਲਾਈ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਯੂਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸੰਗਤ ਹੁਣ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਸਰਵਣ ਕਰ ਸਕੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵਲੋਂ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਯੂਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਘਾਟਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਵਲੋਂ ਅੱਜ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸੰਗਤ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਯੂਟਿਊਬ ਚੈਨਲ "ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਫੀਸ਼ੀਅਲ" ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਤ ਤੱਕ ਸੰਗਤਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣ ਸਕਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਸੰਗਤ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਲਾਈਪੁਰ, ਸ. ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਗੁਮਾਨਪੁਰਾ, ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੰਡਾਲਾ, ਸ. ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸਿੰਘ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੧੬ ਜੁਲਾਈ

350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਸਮੂਹ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੀ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਿਤ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਅਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੇਧ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇਕ ਲਾਸਾਨੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ, ਸਗੋਂ ਸਮੂਹ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੀ। ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਸੱਚ, ਨਿਸ਼ਕਾਮਤਾ ਅਤੇ ਤਿਆਗ ਦੇ ਜੀਵੰਤ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦਾ ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ, ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਮੂਲ ਭਾਵ ਕਾਇਮ ਰਹੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤ ਤੱਕ ਮੁਫਤ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਜਰੂਰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਹਰ ਘਰ ਤੱਕ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਪਹੁੰਚ ਸਕਣ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਭੌਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਵੰਡ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਏਕਤਾ, ਦਇਆ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ।

ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। 20 ਜੁਲਾਈ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਇਤਰਾਜ਼

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ

ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਐਲਾਨ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਕੌਮੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਸਿਰਮੌਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਹੀ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨੀ। ਧਾਰਮਿਕ ਪੱਖੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਿੱਖ ਮਰਯਾਦਾ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਤੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਤਕਾਲੀ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਰ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਕੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ। ਇੰਝ ਲੰਘੀਆਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਮੌਕੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਢਾਂਚਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਹੀ ਨਿਭਾਈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵਾਈਟ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਟੈਂਟ ਸਿਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਇਸਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰੇਗੀ। ਪਰੰਤੂ ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਭ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਏ, ਨਾ ਕਿ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਥ ਵਿਚ ਬੇਲੋੜੀ ਚਰਚਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇ। ੨੧ ਜੁਲਾਈ

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸੰਬੰਧੀ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲਾ

ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਨਾ ਕਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ-ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖਰੇ
ਸਮਾਗਮ ਪੰਥਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ

ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਢੁੱਕਵੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਬਨਾਉਣ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ, ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਅੱਜ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਪ੍ਰੈਲ 2024 'ਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਉਲੀਕੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਦੁਬਿਧਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ, ਜੋ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਮਾਣਮੱਤੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਾਣਬੁਝ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਆਪ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਾਗ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ, ਸਾਕਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ, ਅਕਾਲੀ ਬਾਬਾ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਦੀ 200 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰਆਈ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ-ਜੋਤਿ ਦਿਵਸ ਦੀ 840 ਸਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮੇਤ ਕਰੀਬ 92 ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੰਜੀਦਗੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ?

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਮਨਾਈਆਂ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਹਾੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵੱਡੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। 1966 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 400 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਹਸਪਤਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਈ ਕਾਲਜ, 1966 ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੇ 300 ਸਾਲਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰਾਸਤ-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਤੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਾ ਪਾਰਕ ਅਤੇ 2010 'ਚ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰਹੰਦ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਚੱਪੜਚਿੜੀ ਵਿਖੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰ ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ। ਪਰੰਤੂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਮੌਰ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਣੇ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਹਾਲਾਤ ਵੱਲ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੜਕ ਬਨਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਮੈਡੀਕਲ

ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇ, ਜੋ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨਾਲ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਮਤੀਦਾਸ ਜੀ, ਭਾਈ ਸਤੀਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਆਸਤ ਕਰਕੇ ਪੰਥ ਵਿਚ ਦੁਬਿਧਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵੱਡ, ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਲਾਈਪੁਰ, ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੂਹ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ੨੨ ਜੁਲਾਈ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਬੰਧੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਦੁੱਖਦਾਈ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

**ਕਿਹਾ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਇਸੇ ਲਈ ਆਖ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਤਾਬਦੀ
ਦਿਹਾੜਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ**

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਵਾਏ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੌਰਾਨ ਨੱਚ-ਗਾ ਕੇ ਕੀਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਮਰਿਆਦਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸੱਟ ਵੱਜੀ ਹੈ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਸਰਵਉੱਚ ਤੇ ਲਾਸਾਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਬੰਧੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਸਿੱਖ ਮਰਿਆਦਾ, ਸ਼ਰਧਾ, ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗਹਿਰੀ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸੇ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਮਨਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਗੁਰਮਤਿ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਸਹੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਹਰਕਤ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਉਤੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੁਰੰਤ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਵਲ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਗੁਰਪੁਰਬ ਕੋਈ ਸਧਾਰਣ ਜਸ਼ਨ ਜਾਂ ਮਨੋਰੰਜਨਕ ਤਿਉਹਾਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਤਮਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ, ਗੁਰਮਤਿ ਚਿੰਤਨ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ, ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਵਰਗੀਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨੱਚਣਾ-ਗਾਉਣਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਨੋਰੰਜਨਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਵੀ ਹਨ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਲਈ ਜਨਤਕ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਆਖਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਕਦੇ ਵੀ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ੨੫ ਜੁਲਾਈ

ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਐਲਾਨਣ ਦੀ ਯੂਐਨਓ ਤੋਂ ਕਰਾਂਗੇ ਮੰਗ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਹੋਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਅੱਜ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਹੋਈ। ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਬੰਧੀ ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਯੂਕੇ, ਡਾ. ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਯੂਕੇ, ਸ. ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡਾ, ਮਾਸਟਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਅਮਰੀਕਾ, ਸ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਭਾਈ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਗੁਲਸ਼ਨ ਯੂਕੇ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੇ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਥੇ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਇਕੱਤਰਤਾ ਮਗਰੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਿਲੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਯੂਐਨਓ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ 'ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਵਸ' ਵਜੋਂ ਐਲਾਨਣ ਲਈ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ੨੫ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਛੁੱਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅੰਦਰ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਦੇਣ ਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ

ਬੋਰਡ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਚਿਰ-ਸਦੀਵ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਸਮੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੨੬ ਜੁਲਾਈ

350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਹੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨੇ ਸਿੱਖ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਈ ਠੋਸ-ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

-ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਵਕਾਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਾ ਬਣਾਏ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਵਾਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਹੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨੇ ਸਿੱਖ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘੀ ਠੋਸ ਪਹੁੰਚਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਅੱਜ ਇਥੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਮਰਯਾਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪਕੜ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਜਿੰਦ ਨਾਲ ਰੱਖੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਕਾਰਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਵੱਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਹੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪੁੱਜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ 'ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ?

ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਸਵਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਸਰਕਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਵਕਾਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਾ ਬਣਾਓ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੂਲੀਅਤ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਕਾਇਦਾ ਸੱਦੇ ਵੀ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਦੀਵੀ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਲੀਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰੇ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਲੰਘੇ ਦਿਨੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਧੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਕੀਤੀ ਟਿੱਪਣੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵੱਡ, ਸ. ਹਰਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। 2੬ ਜੁਲਾਈ

ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈਕੋਰਟ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਗੁਰਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਕਕਾਰਾਂ ਕਰਕੇ ਪੇਪਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਕਕਾਰਾਂ ਕਰਕੇ ਪੇਪਰ ਦੇਣ
ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਗੀ

ਕਿਹਾ: ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲੋਂ ਪੰਜ ਕਕਾਰ
ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਅੱਜ ਹੋਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਪੇਪਰ ਦੇਣ ਪਹੁੰਚੀ ਇੱਕ ਗੁਰਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕਕਾਰ ਕਿਰਪਾਨ ਤੇ ਕੜਾ ਉਤਾਰਣ ਲਈ ਆਖਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾਨ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਆਪਹੁਦਰੀ ਹਰਕਤ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬੱਚੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵਫਦ ਨੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਇਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾਨ ਪਹਿਨਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲੋਂ ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਹੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਕਾਰ ਉਤਾਰਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਇਹ ਵਖਰੇਵਾਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕਿ ਕਿਰਪਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਕਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਖ ਪਛਾਣ, ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ

ਨਫਰਤੀ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤਿ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਗਲਤ ਵਤੀਰੇ ਕਾਰਨ ਪੇਪਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰਹਿ ਗਈ ਸਿੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਇਹ ਪੇਪਰ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਕਕਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਿੱਖ ਕਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹੀ ਹਰਕਤ ਨਾ ਕਰੇ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਲਦ ਇੱਕ ਵਫਦ ਰਾਜਸਥਾਨ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਹੇਗਾ। 27 ਜੁਲਾਈ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਚੇਅਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ

-ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਹਸਪਤਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਲਈ ਭੇਜੇਗੀ ਲੰਗਰ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅੱਜ ਇਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਰਲਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਚੇਅਰ' ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਈ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਇਕੱਤਰਤਾ ਮਗਰੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 2019 'ਚ ਮਨਾਏ 450ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਫੈਸਲਾ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਲਈ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ, ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੀ ਸੇਧ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਨਵ ਹਿਤਕਾਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਹਸਪਤਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਲੰਗਰ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਵੇਰੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗੀ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਰਲਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਚੇਅਰ' ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲਦ ਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਬਾਰੇ ਮੌਲਿਕ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਬਾਰੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਸ਼ਚੈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਕੈਡਮੀ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚੈ ਜੂਡੀਸ਼ਲੀ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਵਿਚ ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਡਿਫੈਂਸ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਫਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਵਜ਼ੀਫਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰਾਜਿਸਥਾਨ 'ਚ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਗੁਰਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਪੇਪਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਵੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਸ਼ਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀਆਂ ਘਾਲਨਾਵਾਂ ਘਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਸਿੱਖ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਢੁੱਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣਗੇ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਬਣੇ ਤਲਖੀ ਭਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਰੋਕ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਲੰਘਾ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਲਦ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਜਥਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਦੋਹਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਅਬਚਲ ਨਗਰ ਨਾਂਦੇੜ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਜੀ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ੨੦੦ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਭੇਜਣ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ 'ਤੇ ਨਿੰਦਾ

ਮਤਾ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਘੂਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਵਾਲਾ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਅੰਤਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਵਿਛੋਆ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਗਲਵਾਲ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ, ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਸ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁੜੋਣ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏਪੁਰ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਇੰਜੀ: ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ, ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੈਰਾਬਾਦ, ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ. ਅਮਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲੀ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੨੮ ਜੁਲਾਈ

ਜਥੇਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਵੱਲੋਂ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜਥੇਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ 'ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਣਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬੱਲ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਘੂਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਵਾਲਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਨੇ ਵੀ ਜਥੇਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨਿਮਿਤ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ੨੯ ਜੁਲਾਈ

ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ 'ਚ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਕਾਰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ 'ਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਕਾਰ ਪਹਿਨਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਚੁੱਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ
-ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਰਾਜਸਥਾਨ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਕਕਾਰ ਪਾਉਣ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਰੋਸ ਮਗਰੋਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਕਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਚੁੱਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਗਲਤ ਵਤੀਰੇ ਕਾਰਨ ਪੇਪਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਰਹਿ ਗਈ ਸਿੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਪੇਪਰ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਰਪਾਨ ਪਹਿਨਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰੀਰ ਨਾਲੋਂ ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਬਕਾਇਦਾ ਨਿਯਮ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਬੀਤੇ ਅੰਦਰ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਕਾਰ ਉਤਾਰਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਸਿੱਖ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਰਜਮਾਨ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਭ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰਨ ਕਿ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸਵਿਧਾਨ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਕਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਕੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਵਿਧਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪੈ ਸਕੇ। ੩੦ ਜੁਲਾਈ

ਏਆਈ ਟੂਲਸ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਗ਼ਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਲਿਆ ਨੋਟਿਸ

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏਆਈ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਇਤਰਾਜ਼

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (ਏਆਈ) ਟੂਲਸ ਨਾਲ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਗ਼ਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏਆਈ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਏਆਈ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਚੈਟ ਜੀਪੀਟੀ, ਡੀਪਸੀਕ, ਗਰੋਕ, ਜੇਮਿਨੀ ਏਆਈ, ਮੈਟਾ, ਗੂਗਲ, ਵੀਓ ੩, ਡਿਸਕਰਿਪਟ, ਰਨਵੇਅ ਐਮਐਲ, ਪਿਕਟੋਰੀ, ਮਜਿਸਟੋ, ਇਨਵੀਡਿਓ, ਡੈਲ-ਈ ੨, ਮਿਡਜਰਨੀ, ਡੀਪਏਆਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੌਲਿਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ

ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਝੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਗਹਿਰੀ ਸੱਟ ਵੱਜ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਰਬਉੱਚ ਹਨ, ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਦਰਜ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛੇੜਛਾੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਐਪਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪਾਵਨ ਪੰਗਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਰਸਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਏਆਈ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਗ਼ਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏਆਈ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੱਗਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ, ਪਾਵਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੌਜੁਆਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਰੀਏ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਅਪੂਰੀ ਤੇ ਗ਼ਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਧਰਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਐਪਸ 'ਤੇ ਵੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸ਼ੁੱਧ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਸੰਜੀਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਐਪਸ ਤੋਂ ਅਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਲੈਣ, ਸਗੋਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਸੰਜੀਦਾ ਮਸਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਨੀਤੀ ਬਣਾ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਚਲਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ੩੧ ਜੁਲਾਈ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸ. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫਲਾਇੰਗ ਵਿਭਾਗ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸ. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰੋਪਾਓ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਾਡਲ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਤੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣਾ ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸ. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ੰਮੇ ਲੱਗੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ, ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ, ਚੀਫ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ, ਸਹਾਇਕ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਅਤੇ ਸ. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ੧ ਅਗਸਤ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਬਣਾਈ ਕਮੇਟੀ 'ਚੋਂ ਹਟਾਇਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਆਰਐਸਐਸ ਮੁਖੀ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਬਣਾਈ ਕਮੇਟੀ 'ਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਹੀ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਰਐਸਐਸ ਮੁਖੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਵਾਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ 'ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਜ ਰਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਬੰਧੀ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਬਣਾਈ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੧ ਅਗਸਤ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬਲਾਕ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿਖੇ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਏ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਨੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨਵੇਂ ਦਫਤਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਬੀਬੀ ਕੌਲਾਂ ਜੀ ਭਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿਖੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਅਥਾਹ ਸ਼ਰਧਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਦੀ ਆਮਦ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਣ ਇਸ ਲਈ ਦਫਤਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭਾਈ ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਬੀਬੀ ਕੌਲਾਂ ਜੀ ਭਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਜਿਥੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭਾਈ ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਭਾਈ ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਭਰਾ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਯੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲਿਟਲ, ਸ. ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਤਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ੪ ਅਗਸਤ

ਮਤੇ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਮਿਤੀ ੧੨-੦੬-੨੦੨੫ (੩੦ ਜੇਠ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ੫੫੭) ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੫੩੬ ਦੀ ਨਕਲ:-

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸ. ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸੁਰਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ ਪੁਰ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸ. ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸੁਰਸਿੰਘ ਚੰਗੇ ਸੁਭਾਅ, ਨੇਕ ਦਿਲ ਅਤੇ ਮਿਲਣਸਾਰ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਅਹਿਮ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸ. ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸੁਰਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਪੰਥਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਛੜੀ ਆਤਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ਣ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਸਾਕ-ਸਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਮਿਤੀ ੧੨-੦੬-੨੦੨੫ (੩੦ ਜੇਠ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ੫੫੭) ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੫੩੭ ਦੀ ਨਕਲ:-

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ ਪੁਰ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੌਮੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਉੱਚੇ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ। ਸ. ਢੀਂਡਸਾ ਦਾ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਵੀ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਪੰਥਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਛੜੀ ਆਤਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ਣ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਸਾਕ-ਸਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਮਿਤੀ ੧੨-੦੬-੨੦੨੫ (੩੦ ਜੇਠ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ੫੫੭) ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੫੩੮ ਦੀ ਨਕਲ:-

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਰਸਭਿੰਨੇ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਜਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਭਾਈ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿੱਠੀ ਅਤੇ ਰਸਭਿੰਨੀ ਆਵਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਪੰਥਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਛੜੀ ਆਤਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ਣ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਸਾਕ-ਸਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ।

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥
ਕਾਰਵਾਈ ਜਨਰਲ ਸਮਾਗਮ (ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ)
੧੫ ਚੇਤ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ੫੫੭
੨੮ ਮਾਰਚ ੨੦੨੫

**ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੬੧. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ ਭਾਈ ਲਾਲੂ ਜੀ
ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ, ਡੱਲਾ (ਕਪੂਰਥਲਾ) "ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"**

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੧੭੦੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੧੨੨੦੭੦੦੬
ਫੰਡਜ਼	੪੨੬੨੬੬੪
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	੫੦੦੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੩੦੦੦੦੦
ਚਿਜਰਵ ਫੰਡ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	੨੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੧੭੦੦੦੦੦੦

**੬੧. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ ਭਾਈ ਲਾਲੂ ਜੀ
ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ, ਡੱਲਾ (ਕਪੂਰਥਲਾ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬**

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੮੪੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੯੦੦੦੦੦
੩ ਓ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੫੦੦੦੦੦
ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੧੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੬੦੦੦੦੦
੫ ਚੜਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੭੫੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੩੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦
੮ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੨੩੫੦੦੦੦
੯ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਥੜੇ	੮੦੦੦੦

੧੦ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੩੦੦੦੦
੧੧ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੬੦੦੦
੧੨ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੦੦੦੦੦
੧੩ ਫੁਟਕਲ	੪੦੦੦
ਜੋੜ :-	੧੭੦੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੬੩੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੬੫੦੦੦੦
੩ ਓ ਸ਼੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੨੦੦੦੦੦
ਅ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੪੫੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੩੫੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੬੫੦੦੦੦
੬ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੫੫੦੦੦੦
੭ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੫੦੦੦੦
੮ ਖਰਚ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ/ਗੱਡੀ	੧੦੦੦੦੦
੯ ਸਫਰ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦
੧੦ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੦
੧੧ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦
੧੨ ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੩੦੦੦
੧੩ ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੦੦੬
੧੪ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੮੦੦੦
੧੫ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਓ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੪੦੦੦੦
ਅ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੪੦੦੦੦੦
ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ	੭੦੦੦੦
ਸ ਫੁਟਕਲ	੩੦੦੦੦
੧੬ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੦
੧੭ ਮੁਕੱਦਮੇਂ	੩੫੦੦੦
੧੮ ਵਰਦੀਆ ਸਟਾਫ	੧੫੦੦੦
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਓ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੨੦੦੦੦
ਅ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੦
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦

੨੧ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੪੦੦੦੦
੨੨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ (ਰੱਖ ਰਖਾਅ ਜਮੀਨਾਂ)	੨੦੦੦੦

ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:- **੧੨੨੦੭੦੦੬**

੨੩ ਫੰਡਜ਼

ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੭੮੩੪੯੭
ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੧੮੮੯੯੮
ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੯੪੪੯੯
ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੪੦੦੦
ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੮੦੦੦
ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦
ਖ ਗਰੈਚੂਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼ੋ: ਕਮੇਟੀ)	੬੩੦੦੦੦
ਗ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜਤਾਂ	੧੨੦੦੦
ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੮੦੦੦
ਙ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੬੦੦੦
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੬੦੦੦
ਜੋੜ	੪੨੯੨੯੯੪

੨੪ ਸਹਾਇਤਾ

ੳ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਲਾਜਮਾ	੦
ਜੋੜ	੦

੨੫ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੮੦੦੦੦
ਅ ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੧੨੦੦੦੦
ੲ ਸੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਪੂੰਜੀਗਤ	੩੦੦੦੦੦

੨੬ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ

ੳ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੨੦੦੦੦੦
ਅ ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	੦
ਜੋੜ	੨੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੭੦੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ ਭਾਈ ਲਾਲੂ ਜੀ ਅਤੇ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ, ਡੱਲਾ (ਕਪੂਰਥਲਾ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ

੧ ਸਫਰ ਖਰਚ	੨੪੭੦
੨ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੯੯੦੦

ਬੱਸ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਬਕਾਇਆ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ ਭਾਈ ਲਾਲੂ ਜੀ ਅਤੇ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ, ਡੱਲਾ (ਕਪੂਰਥਲਾ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ 2024-2025

ਨੰ	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
1	ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੧੫੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
2	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
3	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੮੦੦੦੦	ਸਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਸਮੇਂ ਵਾਟਰ ਪਰੂਫ ਟੈਂਟ ਲਗਾਉਣ ਕਰਕੇ
੪	ਖਰਚ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ/ਗੱਡੀ	੮੫੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੫	ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੩੦੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੬੨. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੰਗਸਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਜੈਤੋਂ (ਫਰੀਦਕੋਟ)

"ਬਜਟ ਸਾਲ "2024-2025"

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੧੪੦੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੧੨੫੮੮੫੩੮
ਫੰਡਜ਼	੪੩੫੧੪੬੨
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	-੨੯੪੦੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੬੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੩੦੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੧੭੦੦੦੦੦੦

੬੨. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੰਗਸਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਜੈਤੋਂ (ਫਰੀਦਕੋਟ)

"ਬਜਟ ਸਾਲ "2024-2025"

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੩੨੫੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੨੦੦੦੦੦
੩	ਓ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੯੦੦੦੦੦
	ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੪੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੬੦੦੦੦
੫	ਚੜਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੫੫੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੧੫੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੮੦੦੦੦੦
੮	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੦
੯	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੪੮੦੦੦੦੦
੧੦	ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੩੦੦੦੦

੧੧ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੦
੧੨ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੮੦੦੦੦
੧੩ ਲੀਜ ਡੀਡ	੨੦੦੦
੧੪ ਫੁਟਕਲ	੩੮੦੦੦
ਜੋੜ :-	੧੪੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੮੦੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੬੫੦੦੦੦
੩ ਓ ਸ਼੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੧੯੦੦੦੦
ਅ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੫੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੨੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੪੦੦੦੦੦
੬ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੩੫੦੦੦੦
੭ ਜਨਚੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੫੦੦੦੦
੮ ਖਰਚ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ	੨੦੦੦੦
੯ ਸਫਰ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦
੧੦ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ	੦
੧੧ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੪੦੦੦੦
੧੨ ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੦੦੦੦
੧੩ ਡਾਕ ਖਰਚ	੫੩੮
੧੪ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦

੧੫ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ

ਓ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੪੫੦੦੦
ਅ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦
ਸ ਫੁੱਟਕਲ	੯੦੦੦੦
੧੬ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੦
੧੭ ਮੁੱਕਦਮੇਂ	੨੩੦੦੦
੧੮ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੨੦੦੦੦

੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ

ਓ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ	੧੦੦੦੦
ਅ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੫੦੦੦੦

20 ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦
2੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੦
22 ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਜਮੀਨਾਂ (ਫੁਟਕਲ ਖਰਚੇ)	੩੦੦੦੦
2੩ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੨੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੧੨੫੮੮੫੩੮

2੪ ਫੰਡਜ਼

ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੬੬੫੭੩੧
ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੧੧੦੪੮੭
ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੫੫੨੪੪
ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੨੨੦੦੦
ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੭੦੦੦
ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੧੦੦੦
ਖ ਗਰੈਚੂਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ਼ੋ:ਕਮੇਟੀ	੯੩੦੦੦੦
ਗ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੧੦੦੦
ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੭੦੦੦
ਙ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੬੦੦੦
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੬੦੦੦

ਜੋੜ

੪੩੫੧੪੬੨

2੫ ਸਹਾਇਤਾ	੦
ਜੋੜ	੦

2੬ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੬੦੦੦੦
ਅ ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੦

ਜੋੜ

੬੦੦੦੦

ਕੁੱਲ ਜੋੜ

੧੭੦੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਗੰਗਸਰ ਜੈਤੋਂ (ਫਰੀਦਕੋਟ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ 202੩-202੪

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	2੦੫੫੯੯	ਸਟਾਫ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
2 ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੨੦੬੧੯	੧੦੦ ਸਾਲਾਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਕਰਕੇ
੩ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੩੪੯੫੪2	੧੦੦ ਸਾਲਾਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਕਰਕੇ
੪ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	2੧੨੫੫੮	੧੦੦ ਸਾਲਾਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਕਰਕੇ
੫ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੫੫੦੧੦	ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ ਵੱਧ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੬ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੮੭੦੭੧	੧੦੦ ਸਾਲਾਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਕਾਰਨ ਜਨਰੇਟਰ ਦੀ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ

੭ ਸਫਰ ਖਰਚ	੨੨੮੪੦	੧੦੦ ਸਾਲਾਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਕਰਕੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਡਿਊਟੀਆ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ
੮ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੭੩੮੩	ਛਪਾਈ ਵੱਧ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੯ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੫੨	ਬਜਟ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੦ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੨੭੩੨੧੦	੧੦੦ ਸਾਲਾਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਕਰਕੇ
੧੧ ਫੁੱਟਕਲ	੧੭੨੮੪	੧੦੦ ਸਾਲਾਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਕਰਕੇ
੧੨ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ	੪੩੦੧੦	ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੧੩ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੭੨੬੦	ਸਮਾਨ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ
੧੪ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੨੪੫੮੨	੧੦੦ ਸਾਲਾਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਕਰਕੇ
੧੫ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੬੪੬੫	ਮੁਲਾਜ਼ਮਾ ਵਲੋਂ ਬੀਮਾ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੧੬ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੩੬੪੮੦	੧੦੦ ਸਾਲਾਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਕਰਕੇ ਜਰੂਰੀ ਸਮਾਨ ਦੀ ਖ਼ੀਦ ਕੀਤੀ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੰਗਸਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸਾਹੀ ਦਸਵੀ ਗੰਗਸਰ ਜੈਤੋਂ (ਫਰੀਦਕੋਟ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੭੫੦੦੦੦	ਸਟਾਫ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੨ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੨੫੦੦੦੦	ਭੇਟਾ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੩ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੫੦੦੦੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੪ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੫ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੧੨੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੬ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੨੩੦੦੦੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੭ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੫੦੦੦	ਮਾਮੂਲੀ ਖਰਚਾਂ
੮ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਜਮੀਨਾਂ (ਫੁਟਕਲ ਖਰਚੇ)	੪੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ੬੩. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਤਸਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੨੨੪੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੧੫੭੮੨੪੨੨
ਫੰਡਜ	੬੫੧੭੫੭੮
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	੧੦੦੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੧੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੨੨੪੦੦੦੦੦

੬੩. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਤਸਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੩੮੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੨੦੦੦੦੦੦

ਓ ਭੋਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੫੦੦੦੦੦
ਅ ਭੋਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੫੫੦੦੦
੩ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੫੦੦੦੦
੪ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੦
੫ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੪੦੦੦੦੦
੬ ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੪੫੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾ ਥੜੇ ਆਦਿ	੪੦੦੦੦੦
੮ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੬੦੦੦੦੦
੯ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੧੧੮੦੦੦੦੦
੧੦ ਠੇਕਾ ਬਾਗ	੧੦੦੦੦੦
੧੧ ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੧੦੦੦੦੦
੧੨ ਕੀਰਤਨ ਭੋਟਾ	੩੫੦੦੦
੧੩ ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦

ਜੋੜ :-

੨੨੪੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧ ਤਨਖਾਹਾਂ	੯੩੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੯੩੦੦੦੦
ਓ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੩੫੦੦੦
ਅ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੨੫੦੦੦
੩ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੨੩੫੦੦੦੦
੪ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੮੫੦੦੦੦
੫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ	੨੫੦੦੦
੬ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੨੫੦੦੦੦
੭ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੭੦੦੦੦
੮ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੩੫੦੦੦
੯ ਸਫਰ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦
੧੦ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ	੦
੧੧ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦
੧੨ ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੫੦੦੦

੧੩ ਡਾਕ ਖਰਚ	੨੪੨੨
੧੪ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੦੦੦੦
੧੫ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ੳ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੮੦੦੦੦
ਅ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੪੨੦੦੦੦
ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ	੦
ਸ ਫੁਟਕਲ	੬੫੦੦੦
੧੬ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੦
੧੭ ਮੁਕੱਦਮੇਂ	੧੦੦੦੦੦
੧੮ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੮੦੦੦੦
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ੳ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੦
ਅ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੫੦੦੦੦
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੦
੨੧ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੩੫੦੦੦੦
੨੨ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੫੦੦੦੦
੨੩ ਪਸ਼ੂ ਸੰਭਾਲ	੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੧੫੭੮੨੪੨੨
੨੪ ਫੰਡਜ਼	
ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੨੬੬੨੨੮੯
ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੭੭੪੮੫੯
ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੮੮੭੪੩੦
ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੫੦੦੦
ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੭੦੦੦
ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੮੦੦੦
ਖ ਗਰੈਚੂਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼ੋ: ਕਮੇਟੀ)	੧੦੫੦੦੦੦
ਗ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੮੦੦੦
ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੭੦੦੦
ਙ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੯੦੦੦
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੯੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੬੫੧੭੫੭੮

੨੫ ਸਹਾਇਤਾ

ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਿੰਡ ਠੱਠਾ (ਜੀਰਾ) ਨੂੰ ਮਟੀਰੀਅਲ	੦
ਜੋੜ	੦

੨੭ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੫੦੦੦੦
ਅ ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦
ੲ ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੦
ਜੋੜ	੧੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੨੨੪੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੮੪੦੦	ਸੰਗਤ ਦੀ ਆਮਦ ਵੱਧਣ ਕਰਨ ਕਰਕੇ
੨ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੩੭੬੮੧	ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਤੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੩ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੪੮੨	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ ਤਰਨ ਤਾਰਨ

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੨੨੫੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ	੫੦੦੦	ਜੂਨ ੧੯੮੪ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਹੋਰਡਿੰਗ ਬੋਰਡ ਲਗਾਉਣ
੩ ਟੈਲੀਫੋਨ	੯੦੦੦	ਇੰਟਰਨੈਟ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਲਗਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੪ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦	ਗੁ: ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੰਟਰਨਲ ਆਡਿਟ ਕਰਨ ਕਰਕੇ
੫ ਮੁਕੱਦਮੇ	੩੦੦੦੦	ਗੁ: ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕੇਸ ਚਲਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
੬ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੩੦੦੦੦	ਖਾਦ, ਬੀਜ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੬੪. ਬਜਟ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਸੰਗ ਜੀ, ਢੇਸੀਆਂ ਸੰਗ (ਜਲੰਧਰ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੧੧੭੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੮੯੪੦੨੩੮
ਫੰਡਜ਼	੨੭੫੪੭੬੨
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	੫੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੫੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੧੧੭੦੦੦੦੦

੬੪. ਬਜਟ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਸੰਗ ਜੀ, ਵੇਸੀਆਂ ਸੰਗ (ਜਲੰਧਰ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੫੨੫੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੦੫੦੦੦੦
੩	ੳ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੨੨੫੦੦੦੦
	ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੨੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੩੫੦੦੦੦
੫	ਚੜਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੨੧੫੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੭੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੨੦੦੦੦
੮	ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਫੜੀਆਂ ਆਦਿ	੨੨੦੦੦੦
੯	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨ	੧੦੦੦੦
੧੦	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੩੫੦੦੦
੧੧	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੦
੧੨	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੨੫੦੦੦
੧੩	ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੦
੧੪	ਪਸ਼ੂ ਧੰਨ	੫੦੦੦੦
੧੫	ਫੁਟਕਲ	੦
	ਜੋੜ :-	੧੧੭੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੩੯੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੪੭੦੦੦੦
੩	ੳ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖਰਚ	੧੫੫੦੦੦੦
	ਅ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੫੫੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੯੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੩੭੦੦੦੦
੬	ਵਿਸ਼ੇਸ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ	੩੩੦੦
੭	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਰੋਸ਼ਨੀ	੪੦੦੦੦੦
੮	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੦੦੦੦੦
੯	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੧੫੦੦੦
੧੦	ਸਫਰ ਖਰਚ	
	ੳ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੫੦੦੦

ਅ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੦
੧੧ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦
੧੨ ਟੈਲੀਫੋਨ	੬੦੦੦
੧੩ ਡਾਕ ਖਰਚ	੯੩੮
੧੪ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦
੧੫ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਓ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੨੫੦੦੦
ਅ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ	੧੦੦੦੦
ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ	੦
ਸ ਫੁਟਕਲ	੨੦੦੦੦
੧੬ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੦
੧੭ ਮੁੱਕਦਮੇਂ	੦
੧੮ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੦੦੦੦
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਓ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੧੦੦੦੦
ਅ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੫੦੦੦
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੫੦੦੦
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੦
੨੨ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੨੦੦੦੦
੨੪ ਪਸ਼ੂ ਸੰਭਾਲ	੧੫੦੦੦
੨੫ ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੮੯੪੦੨੩੮
੨੬ ਫੰਡਜ਼	
ਓ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੦੯੬੮੮੧
ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੭੩੧੨੫੪
ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੬੫੬੨੭
ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦
ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੧੦੦੦
ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦
ਖ ਗਰੈਚੂਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਚਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦੦੦
ਗ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੮੦੦੦
ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੧੦੦੦

ੜ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੪੦੦੦
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੪੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ:-	੨੭੫੪੭੬੨
੨੭ ਸਹਾਇਤਾ	੦
ਜੋੜ	੦
੨੮ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਓ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੫੦੦੦
ਜੋੜ	੫੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੧੭੦੦੦੦੦

**ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਸੰਗ ਜੀ ਢੇਸੀਆਂ ਸੰਗ ਜਲੰਧਰ
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪**

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੯੪੪੩	ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੨ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖਰਚ	੪੦੬੦੧੭	ਭੋਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ
੩ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੪੨੯੩੭	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੪ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੫੦੬੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੫ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੭੦੪੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

**ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਸੰਗ ਜੀ ਢੇਸੀਆਂ ਸੰਗ ਜਲੰਧਰ
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫**

ਨੰ ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੫੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
੨ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੩੦੦੦੦੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੩ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੫੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਏਪ. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਪਿੰਡ ਵਾਂ,

ਪੱਟੀ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ) "ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੧੧੭੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੯੯੪੫੮੨੬
ਫੰਡਜ	੩੪੦੨੧੭੪
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	-੧੬੪੮੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੫੨੦੦੦
ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	-
ਬੱਚਤ	
ਬੱਚਤ ਵਿੱਚੋਂ	੧੭੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੧੩੪੦੦੦੦੦

੬੫. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਪਿੰਡ ਵਾਂ, ਪੱਟੀ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)

"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੩੩੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੩੫੦੦੦੦
੩	ੳ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੪੮੫੦੦੦
	ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੧੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੪੦੦੦੦
੫	ਚੜਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੮੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੦
੭	ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ	੦
੮	ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਆਮਦਨ	੭੫੦੦੦੦
੯	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੫੨੦੦੦੦੦
੧੦	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੩੫੦੦੦
੧੧	ਫੁਟਕਲ	੧੧੦੦੦੦
੧੨	ਪਸ਼ੂ ਧੰਨ	੧੪੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੧੭੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹਾਂ	੫੮੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੩	ੳ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੯੦੦੦੦੦
	ਅ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੫੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੬੦੦੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੫੦੦੦੦
੭	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੭੦੦੦੦
੮	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੧੫੦੦੦੦
੯	ਸਫਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦
੧੦	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੦
੧੧	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦
੧੨	ਟੈਲੀਫੋਨ	੫੦੦੦

੧੩ ਡਾਕ ਖਰਚ	੮੨੬
੧੪ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦
੧੫ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ੳ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੩੦੦੦੦
ਅ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦੦
ੲ ਜਿਉਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦
ਸ ਫੁਟਕਲ	੫੦੦੦੦
੧੬ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੦
੧੭ ਮੁੱਕਦਮੇਂ	੦
੧੮ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੩੦੦੦੦
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ੳ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੨੫੦੦੦
ਅ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੦
ੲ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੦
੨੦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	੧੦੦੦੦
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੦
੨੨ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੨੫੦੦੦੦
੨੩ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦੦
੨੪ ਪਸੂ ਧੰਨ	੪੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੯੯੪੫੮੨੬
੨੫ ਫੰਡਜ਼	
ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੩੫੯੦੮੭
ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੯੦੬੦੫੮
ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੪੫੩੦੨੯
ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੮੦੦੦
ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੪੦੦੦
ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੯੦੦੦
ਖ ਗਰੈਚੂਅਟੀ ਤੇ ਤਨ:ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼ੋ:ਕਮੇਟੀ)	੬੧੦੦੦੦
ਗ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੯੦੦੦
ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੪੦੦੦
ੜ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੩੪੦੨੧੭੪

੨੬ ਸਹਾਇਤਾ

ਜੋੜ

੦

੨੭ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ

੩੦੦੦੦

ਅ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ

੨੨੦੦੦

ੲ ਨਵੇਂ ਬੳਰ ਅਤੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਆਦਿ

੦

ਜੋੜ ਪੂੰਜੀਗਤ

੫੨੦੦੦

੨੮ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ

ੳ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ

੦

ਅ ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ

੦

ਜੋੜ

੦

ਕੁੱਲ ਜੋੜ

੧੩੪੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ, ਪਿੰਡ ਵਾਂ,
ਤਹਿਸੀਲ ਪੱਟੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ

੧	ਤਨਖਾਹਾਂ	੪੦੨੬੦੩	ਤਨਖਾਹ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੨	ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੪੭੫੪੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
੩	ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੬੮੫੦੦	ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੁਕਿੰਗ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੦੮੩੫੬	ਸੰਗਤ ਦੀ ਆਮਦ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੫	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੫੨੫੩	ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕੱਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ
੬	ਸਫਰ ਖਰਚ	੭੫੯੦	ਗੱਡੀ ਦੀ ਰਿਪੋਅਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
੭	ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੭੯੭੩	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੮	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੮੭੦੪੫	ਸੰਗਤ ਦੀ ਆਮਦ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੯	ਫੁਟਕਲ	੪੩੧੯	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ, ਪਿੰਡ ਵਾਂ,
ਤਹਿਸੀਲ ਪੱਟੀ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ
ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਤਨਖਾਹਾਂ	੪੦੦੦੦੦	ਤਨਖਾਹ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੨	ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੫੦੦੦	ਸੰਗਤ ਦੀ ਆਮਦ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੩	ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੪੬੦੦੦	ਬਜਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦	ਸੰਗਤ ਦੀ ਆਮਦ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੫	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੦੦੦੦	ਬਿੱਲ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੬	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੯੦੦੦੦	ਸੰਗਤ ਦੀ ਆਮਦ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੭	ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੨੦੦੦	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ
੮	ਫੁਟਕਲ	੬੦੦੦੦	ਫਲੈਕਸ ਬੋਰਡ ਬਨਾਉਣ ਕਰਕੇ
੯	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੨੦੦੦	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ
੧੦	ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੦੦੦	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ

੧੧ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ
੧੨ ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ

੧੧੦੦੦੦
੩੫੦੦੦੦

ਬਜਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
ਬਜਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ

**ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੬੬. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਓਠੀਆਂ,
ਤਹਿਸੀਲ ਬਟਾਲਾ "ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"**

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੧੪੦੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੯੮੩੧੫੧੪
ਫੰਡਜ਼	੪੮੬੧੪੮੬
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	-੬੯੩੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੧੦੭੦੦੦
ਬੱਚਤ	
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੮੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੧੪੮੦੦੦੦੦

**੬੬. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਓਠੀਆਂ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਟਾਲਾ
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬**

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੬੦੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੨੪੦੦੦੦੦
੩ ਓ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੧੭੦੦੦੦
ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੧੪੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੭੦੦੦੦
੫ ਚੜਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੬੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ	੧੮੦੦੦੦
੮ ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਬੜੇ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
੯ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੩੮੦੦੦੦੦
੧੦ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੪੦੦੦੦
੧੧ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੩੦੦੦੦
੧੩ ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	੧੪੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸਟਾਫ	੬੬੦੦੦੦੦
----------------	---------

੨	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੧੦੦੦੦੦
੩	ੳ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੮੦੦੦੦੦
	ਅ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੬੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੮੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੦੦੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੭੦੦੦੦
੭	ਖਰਚ ਜਨਰੇਟਰ	੯੦੦੦੦
੮	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੧੦੦੦੦੦
੯	ਸਫਰ ਖਰਚ	
	ੳ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੦੦੦੦
	ਅ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੦
੧੦	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੩੨੦੦੦
੧੧	ਟੈਲੀਫੋਨ	੫੦੦੦
੧੨	ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੫੧੪
੧੩	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੦੦੦੦
੧੪	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬ	
	ੳ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੫੦੦੦੦
	ਅ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੧੮੦੦੦੦
	ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ	੦
	ਸ ਫੁਟਕਲ	੮੦੦੦੦
੧੫	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ	੦
੧੬	ਮੁਕੱਦਮੇਂ	੪੦੦੦੦
੧੭	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੩੦੦੦੦
੧੮	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
	ੳ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੩੦੦੦੦
	ਅ ਇਮਾਰਤ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	੦
੧੯	ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੦
੨੦	ਖਰਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ (ਚੱਖ ਰਖਾਅ ਜਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰਚੇ	੩੦੦੦
੨੧	ਮਾਮਲਾ ਜਮੀਨ	੦
੨੨	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੦
੨੩	ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੫੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੯੮੩੧੫੧੪

੨੪ ਫੰਡਜ਼

ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੯੭੭੪੩
ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੩੧੮੪੯੫
ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੬੫੯੨੪੮
ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੬੦੦੦
ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦
ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੩੦੦੦
ਖ ਗਰੈਚੂਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼ੋ: ਕਮੇਟੀ)	੮੦੦੦੦੦
ਗ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੩੦੦੦
ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦
ਙ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੭੦੦੦
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੭੦੦੦

ਜੋੜ

੪੮੬੧੪੮੬

੨੫ ਸਹਾਇਤਾ

੦

ਜੋੜ

੦

੨੬ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੭੦੦੦
ਅ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ	੦
ੲ ਗੱਡੀ ਕੀਮਤਨ ਗੁ.ਛੇਹਰਟਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ	੦
ਸ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੨੦੦੦੦
ਹ ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੮੦੦੦੦
ਕ ਖ੍ਰੀਦ ਨਵੀ ਜਮੀਨ	੦

ਜੋੜ

੧੦੭੦੦੦

ਕੁੱਲ ਜੋੜ

੧੪੮੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਓਠੀਆਂ, ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ

੧ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸਟਾਫ

੨੮੬੫੭੭

ਸਟਾਫ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ

੨ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ

੪੭੮੦੦

ਬੁਕਿੰਗ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ

੩ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ

੧੪੧੨

ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਓਠੀਆਂ, ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ ਨਾਮ ਖਾਤਾ

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ

੧ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ

੩੬੦੦੦

ਬਜਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ

੨ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ

੧੦੦੦੦

ਲਾਈਨ ਸਿਫਟ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ

੩ ਮੁਕੱਦਮੇ
੪ ਖ਼ੀਦ ਨਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ

੨੦੦੦੦
੪੦੦੦੦੦੦੦

ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਨੰ: ੯੧੮੬/੮.੨੮
ਮਿਤੀ ੦੭/੧੨/੨੦੨੪ ਰਾਹੀਂ ਨਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ
ਖ਼ੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ

**ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੬੭. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਚਰਨ ਕੰਵਲ ਸਾਹਿਬ
ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਜੀਦੋਂਵਾਲ ਬੰਗਾ (ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬**

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੧੩੩੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੯੮੨੪੯੩੮
ਫੰਡਜ਼	੩੩੭੫੦੬੨
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	੧੦੦੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੧੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੧੩੩੦੦੦੦੦

**੬੭. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਚਰਨ ਕੰਵਲ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਜੀਦੋਂਵਾਲ ਬੰਗਾ (ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ)
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬**

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੬੧੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੩੩੦੦੦੦
੩ ਓ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੧੫੮੦੦੦੦ ੨੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੫੩੦੦੦੦
੫ ਚੜਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੬੩੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੪੦੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ/ ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੨੮੦੦੦੦
੮ ਲੀਜ ਡੀਡ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ	੨੦੦੦੦੦
੯ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੭੦੦੦੦
੯ ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨ	੧੭੦੦੦੦੦
੧੦ ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੫੦੦੦੦
੧੧ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੫੦੦੦੦
੧੨ ਫੁਟਕਲ	੮੦੦੦੦

ਜੋੜ :-

੧੩੩੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਚੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੫੨੦੦੦੦੦
੨	ਕੜ੍ਹਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੮੦੦੦੦੦
੩	ਓ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੯੦੦੦੦੦
	ਅ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੧੦੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੦੫੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੨੦੦੦੦
੬	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੨੦੦੦੦
੭	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੭੫੦੦੦੦
੮	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੯੦੦੦੦
੯	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੨੨੦੦੦੦
੧੦	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੦੦੦੦
੧੧	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੦
੧੨	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੪੦੦੦੦
੧੩	ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੨੦੦੦
੧੪	ਡਾਕ ਖਰਚ	੨੯੩੮
੧੫	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦
੧੬	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
	ਓ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੩੦੦੦੦
	ਅ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਪਤਾਸੇ ਫੂਲੀਆਂ, ਮਖਾਣੇ, ਆਦਿ)	੧੦੦੦੦
	ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ	੦
	ਸ ਫੁਟਕਲ	੬੦੦੦੦
੧੭	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੦
੧੮	ਮੁੱਕਦਮੇਂ	੫੦੦੦੦
੧੯	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੩੦੦੦੦
੨੦	ਇਮਾਰਤ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	੦
੨੧	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੩੦੦੦੦
੨੨	ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦
੨੩	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	
੨੪	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੪੦੦੦੦
੨੫	ਜਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖ ਰਖਾਅ	੧੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਚੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੯੮੨੪੯੩੮

੨੬ ਫੰਡਜ਼

ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੩੭੦੫੩੧
ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੯੧੩੬੮੭
ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੪੫੬੮੪੪
ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੮੦੦੦
ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੪੦੦੦
ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੯੦੦੦
ਖ ਗਰੈਚੁਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼ੋ: ਕਮੇਟੀ)	੫੬੦੦੦੦
ਗ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੯੦੦੦
ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੪੦੦੦
ਙ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦

ਜੋੜ

੩੩੭੫੦੬੨

੨੭ ਸਹਾਇਤਾ

੦

ਜੋੜ

੦

੨੮ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੦੦੦੦੦
ਅ ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਡੀ	੦
ੲ ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੦

ਜੋੜ

੧੦੦੦੦੦

ਕੁੱਲ ਜੋੜ

੧੩੩੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚਰਨ ਕੰਵਲ ਸਾਹਿਬ ਜੀਦੋਂਵਾਲ, ਬੰਗਾ (ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੩੩੩੦੬੬	ਸਟਾਫ ਵੱਧਣ ਕਾਰਕੇ
੨ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੪੯੮੦੦	ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਵੱਧ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੩ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੬੦੦੨	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਕੇ
੪ ਟੈਲੀਫੋਨ	੯੭੫	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ
੫ ਡਾਕ ਖਰਚ	੩੮੯	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ
੬ ਜਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖ ਰਖਾਅ	੧੪੨੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਕੇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚਰਨ ਕੰਵਲ ਸਾਹਿਬ ਜੀਦੋਂਵਾਲ, ਬੰਗਾ (ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੪੦੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੬੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੩ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੦੦੦੦	ਬਾਹਰਲੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਟਾਫ ਬੁਲਾਉਣ ਕਾਰਕੇ

੪	ਟੈਲੀਫੋਨ	੬੦੦੦	ਇੰਟਰਨੈਟ ਕੁਨੇਕਸ਼ਨ ਲਾਉਣ ਕਰਕੇ
੫	ਫੁਟਕਲ	੫੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਕਾਰਨ
੬	ਮੁੱਕਦਮੇਂ	੧੦੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੭	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੩੫੭੬੦	ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੮	ਜਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖ ਰਖਾਅ	੧੫੦੦੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੯	ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੩੨੪੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੧੦	ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਡੀ	੫੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੬੮. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ, ਭੀਖੀ (ਮਾਨਸਾ)

"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੧੧੩੦੦੦੦੦
ਅਮਾਨਤ/ਕਰਜਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੰਗਲ ਕਲਾਂ	-
ਕੁਲ ਜੋੜ ਆਮਦਨ	੧੧੩੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੭੬੪੨੫੫੬
ਫੰਡਜ਼	੩੪੪੬੪੪੪
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	੨੧੧੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੨੧੧੦੦੦
ਕਿਸਤ ਅਮਾਨਤ/ਕਰਜਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੰਗਲ ਕਲਾਂ	-
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੧੧੩੦੦੦੦੦

੬੮. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ, ਭੀਖੀ (ਮਾਨਸਾ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੧੫੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੪੫੦੦੦੦
੩	ੳ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੩੫੦੦੦੦
	ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੫੫੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੦
੬	ਲੀਜ ਡੀਡ	੦
੭	ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦
੮	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨ	੮੭੦੦੦੦੦
੯	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੦੦੦੦੦

੧੦ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ

੧੫੦੦੦

੧੧ ਫੁੱਟਕਲ

੦

ਜੋੜ :-

੧੧੩੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੫੦੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦੦
੩	ੳ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੪੦੦੦੦
	ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੪੫੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੭੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੭੦੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੫੦੦੦੦੦
੭	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੭੦੦੦੦
੮	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੪੫੦੦੦
੯	ਸਫਰ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦
੧੦	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ	੦
੧੧	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦
੧੨	ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੨੦੦੦
੧੩	ਡਾਕ ਖਰਚ	੫੫੬
੧੪	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦

੧੫ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ

	ੳ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੩੦੦੦੦
	ਅ ਪਤਾਸੇ ਫੂਲੀਆਂ, ਮਖਾਣੇ	੪੦੦੦੦
	ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ	੨੦੦੦੦
	ਸ ਫੁੱਟਕਲ	੮੦੦੦੦
	ਹ ਖਰਚ ਕੋਰੋਨਾ ਮਾਹਮਾਰੀ	੦
੧੬	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੦
੧੭	ਮੁਕੱਦਮੇਂ	੦
੧੮	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੫੦੦੦੦

੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ

	ੳ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੭੦੦੦੦
	ਅ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ (ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ)	੦

੨੦ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਜਮੀਨਾਂ	੧੦੦੦੦
੨੧ ਨਿਵਾਸ	੦
੨੨ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੦
੨੩ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੨੬੪੨੫੫੬
੨੪ ਫੰਡਜ਼	
ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੩੮੫੨੨੨
ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੯੨੩੪੮੧
ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੪੬੧੭੪੧
ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੮੦੦੦
ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੪੦੦੦
ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੦੦੦੦
ਖ ਗਰੈਚੂਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼ੋ: ਕਮੇਟੀ ਸਹਾਇਤਾ)	੬੦੦੦੦੦
ਗ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੦੦੦੦
ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੪੦੦੦
ਙ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦
ਜੋੜ	੩੪੪੬੪੪੪
੨੫ ਸਹਾਇਤਾ	
ੳ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ (ਸਹਾਇਤਾ)	੦
ਜੋੜ	੦
੨੬ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੯੧੦੦੦
ਅ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੨੦੦੦੦
ੲ ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
ਸ ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੦
ਹ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ	
ਕ ਨਵੀਂ ਪਾਰਕਿੰਗ	੦
ਖ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੦
ਜੋੜ	੨੧੧੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੧੩੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ, ਭੀਖੀ (ਮਾਨਸਾ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ 2023-2024

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
1 ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	343454	ਤਨਖਾਹ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
2 ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	220227	ਚੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
3 ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	45540	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
4 ਲੰਗਰ ਖਰਚ	52955	ਮਹਿੰਗਾਈ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
5 ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	29590	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
6 ਫੁੱਟਕਲ	5555	ਚੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
7 ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	8975	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ
8 ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	53807	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ, ਭੀਖੀ (ਮਾਨਸਾ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ 2024-2025

ਨੰ ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
1 ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	500000	ਤਨਖਾਹਾਂ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
2 ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	954000	ਚੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
3 ਭੋਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	35000	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
4 ਲੰਗਰ ਖਰਚ	920000	ਮਹਿੰਗਾਈ ਕਾਰਨ
5 ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	30000	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
6 ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	90000	ਚੇਟ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
7 ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	23000	ਛਪਾਈ ਵੱਧ ਕਰਵਾਉਣ ਕਾਰਨ
8 ਟੈਲੀਫੋਨ	5000	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
9 ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ	5000	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
10 ਫੁੱਟਕਲ	80000	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
11 ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	920000	ਟਫਨ ਸੀਸ਼ਾ(ਕੈਬਿਨ), ਥੜਾਂ ਸਾਹਿਬ ਪਾਸ
12 ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ (ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ)	23500	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
13 ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਜਮੀਨਾਂ	94000	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
14 ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	50000	ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਵਲੋਂ ਬੀਮਾ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
15 ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	99000	ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ, ਏ.ਸੀ. ਰਿਵੋਲਵਿੰਗ ਚੇਅਰ ਲੈਣ ਕਰਕੇ
16 ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਆਦਿ	350000	ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਕਰਾਹਾਂ ਅਤੇ ਬੋਰ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ 55. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਤੇ ਦਸਵੀਂ

ਪਿੰਡ ਰਾਣਵਾਂ (ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ) ਬਜਟ ਸਾਲ 2024-2025

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	5200000
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	5555905
ਫੰਡਜ਼	2258552
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	5000
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	5000
ਬੱਚਤ	0
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	0
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	5200000

੬੯. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਤੇ ਦਸਵੀਂ
ਪਿੰਡ ਰਾਣਵਾਂ (ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੨੮੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੧੦੦੦੦੦
੩	ੳ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੪੫੦੦੦੦
	ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੧੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੩੦੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੩੦੦੦੦੦
੬	ਵਿਕਰੀ ਜਿਨਸ	੪੦੦੦੦੦
੭	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੫੦੦੦੦
੮	ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ/ ਦੁਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
੯	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੨੪੦੦੦੦੦
੧੦	ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੫੦੦੦੦
੧੧	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੨੦੦੦੦
੧੨	ਫੁਟਕਲ	੩੦੦੦੦
	ਜੋੜ :-	੯੨੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੩੬੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੪੫੦੦੦੦
੩	ੳ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੮੦੦੦੦੦
	ਅ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੫੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੯੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੮੦੦੦੦
੬	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ	੨੦੦੦੦
੭	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੪੮੦੦੦੦
੮	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੨੦੦੦੦
੯	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੧੪੦੦੦੦
੧੦	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦
੧੧	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ	੦
੧੨	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੨੫੦੦੦

੧੩ ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੬੦੦੦
੧੪ ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੦੮
੧੫ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦
੧੬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ੳ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੨੦੦੦੦
ਅ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਫੁਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ, ਮਖਾਣੇ, ਕ.ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਆਦਿ)	੪੦੦੦੦
ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੦
ਸ ਫੁਟਕਲ	੫੦੦੦੦
੧੭ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੦
੧੮ ਮੁੱਕਦਮੇਂ	੦
੧੯ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੨੫੦੦੦
੨੦ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	੨੫੦੦੦
੨੧ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੦੦੦੦
੨੨ ਜਮੀਨ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ	੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੬੮੯੬੧੦੮
੨੩ ਫੰਡਜ਼	
ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੯੧੩੪੪੬
ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੬੦੮੯੬੪
ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੦੪੪੮੨
ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦
ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੯੦੦੦
ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੬੦੦੦
ਖ ਗਰੈਚੂਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼ੋ: ਕਮੇਟੀ ਸਹਾਇਤਾ)	੪੨੦੦੦੦
ਗ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੬੦੦੦
ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੯੦੦੦
ਙ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦
ਜੋੜ	੨੨੯੪੮੯੨
੨੪ ਸਹਾਇਤਾ	੦
ਜੋੜ	੦
੨੫ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੯੦੦੦

ਅ ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਕੋਠੇ ਆਦਿ

0

ੲ ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਕੈਮਰੇ

0

ਜੋੜ

੯000

ਕੁੱਲ ਜੋੜ

੯੨00000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਦਸਵੀਂ

ਰਾਣਵਾਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨0੨੩-੨0੨੪

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ

੧0੫੬੯੮

ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਰੱਖਣ ਕਰਕੇ

੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ

੨੫੧੫0

ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ

੩ ਖਰਚ ਲੰਗਰ

੧੬੨੮੮0

ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ

੪ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਡੀਜ਼ਲ ਤੇਲ ਬੀਮਾ

੧0੯੭੮

ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ

੫ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)

੩੯੬੬੨

ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਰੱਖਣ ਕਰਕੇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਦਸਵੀਂ

ਰਾਣਵਾਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨0੨੪-੨0੨੫

ਨੰ ਨਾਮ ਖਾਤਾ

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ

੪00000

ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

੨ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ

੩੬000

ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

੩ ਲੰਗਰ ਖਰਚ

੧੭0000

ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ

੪ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ

੨0000

ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

੫ ਆਡਿਟ ਫੀਸ

੧0000

ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

੬ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)

੧0000

ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

੭ ਫੁਟਕਲ

੭੫000

ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

੮ ਮੁਰੰਮਤਾਂ

੧੫000

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਲੱਗੇ ਏ.ਸੀ. ਦੀ

੯ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ

੪੨000

ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ

੧0 ਜਮੀਨ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ

੧੫੫000

ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੭0. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰੇਵੁ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਰਾਮਪੁਰ,

(ਲੁਧਿਆਣਾ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨0੨੫-੨0੨੬

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ

੯੫00000

ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ

੭੪੧੫੯੫੨

ਫੰਡਜ਼

੨੫੩੮0੪੮

ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ

-੪੫੪000

ਸਹਾਇਤਾ

-

ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

੪੬000

ਬੱਚਤ

ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ

੫00000

ਕੁੱਲ ਬਜਟ

੧0000000

੨੦. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰੇਵੂ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਰਾਮਪੁਰ, (ਲੁਧਿਆਣਾ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੩੨੪੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੩੫੦੦੦੦
੩	ੳ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੭੫੦੦੦੦
	ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੩੦੦੦੦੦
੫	ਚੜਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੫੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੦
੭	ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੫੫੦੦੦
੮	ਲੀਜ ਡੀਡ ਮਕਾਨ	੫੦੦੦
੯	ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੦
੧੦	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨ	੩੦੦੦੦੦੦
੧੧	ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੨੦੦੦੦
੧੨	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੩੦੦੦੦
੧੩	ਫੁਟਕਲ	੫੦੦੦੦
੧੪	ਪਸ਼ੂਧਨ	੧੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ :-	੯੫੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੩੫੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੨੫੦੦੦੦
੩	ੳ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੧੦੦੦੦੦
	ਅ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੪੫੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੨੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੦੦੦੦੦
੬	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ	੧੦੦੦੦
੭	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਰੋਸ਼ਨੀ	੪੭੦੦੦੦
੮	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੨੦੦੦੦
੯	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੧੨੪੦੦੦
੧੦	ਸਫਰ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦
੧੧	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੫੦੦੦

੧੨ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦
੧੩ ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੦੦੦੦
੧੪ ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੯੫੨
੧੫ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦

੧੬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ

ੳ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੪੦੦੦੦
ਅ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਪਤਾਸੇ ਫੁਲੀਆਂ, ਮਖਾਣੇ)	੩੦੦੦੦
ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੦
ਸ ਫੁਟਕਲ	੫੦੦੦੦
੧੭ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੦
੧੮ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੨੦੦੦੦
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ੳ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੩੦੦੦੦
ਅ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੦
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	
੨੧ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੦੦੦੦੦
੨੨ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੦
੨੩ ਪਸ਼ੂ ਧੰਨ	੪੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੭੪੧੫੯੫੨

੨੪ ਫੰਡਜ਼

ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੦੪੦੦੨੪
ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੬੯੩੩੪੯
ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੪੬੬੭੫
ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੪੦੦੦
ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੧੦੦੦
ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੭੦੦੦
ਖ ਗਰੈਚੂਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼ੋ: ਕਮੇਟੀ)	੪੦੦੦੦੦
ਗ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੭੦੦੦
ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੧੦੦੦
ਙ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੪੦੦੦
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੪੦੦੦

ਜੋੜ

੨੫੩੮੦੪੮

੨੫ ਸਹਾਇਤਾ	੦
ਜੋੜ	੦

੨੬ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੦੦੦੦
ਅ ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦
ੲ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੧੬੦੦੦
ਸ ਖਰੀਦ ਜਮੀਨ	੦
ਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੦
ਜੋੜ	੪੬੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੦੦੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰੇਰੂ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਰਾਮਪੁਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੪੩੩੭੦	ਬਜਟ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਕੇ
੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੫੦੨੪੩	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਕੇ
੩ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੭੬੫੦੦	ਬੁਕਿੰਗ ਵੱਧਣ ਕਾਰਕੇ
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੪੮੮੦੦੬	ਬਜਟ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਕੇ
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੨੧੩੯	ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਾਰਕੇ
੬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ	੧੫੭੫੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਕੇ
੭ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੨੨੫੧੩	ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਾਰਕੇ
੮ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੧੫੭੪੧	ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਕਾਰਕੇ
੯ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੩੮੬੦	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ
੧੦ ਫੁਟਕਲ	੫੨੨੬	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ
੧੧ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੩੩੯੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਹੋਣ ਕਾਰਕੇ
੧੨ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੧੩੯੩੦	ਬਜਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਕੇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰੇਰੂ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਰਾਮਪੁਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦	ਤਨਖਾਹ ਵੱਧਣ ਕਾਰਕੇ
੨ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੬੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੩ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਹੋਣ ਕਾਰਕੇ
੪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ	੩੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੫ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੦੦੦੦੦	ਬਿਜਲੀ ਦੀਆ ਦਰਾਂ ਵੱਧਣ ਕਾਰਕੇ
੬ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੩੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੭ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੪੭੦੦੦	ਤੇਲ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀਆ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਉਣ ਕਾਰਕੇ
੮ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦	ਦਰਾਂ ਵੱਧਣ ਕਾਰਕੇ
੯ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦	ਆਡਿਟ ਫੀਸ ਦੇਣ ਕਾਰਕੇ
੧੦ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੪੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੧ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੫੦੦੦	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ
੧੨ ਪਸ਼ੂ ਧੰਨ	੩੫੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੩ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੫੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੪ ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦	ਬੋਰ ਕਰਵਾਉਣ ਕਾਰਕੇ
੧੫ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੧੫੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

**ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੨੧. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ,
ਨਡਾਲਾ (ਕਪੂਰਥਲਾ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬**

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੧੩੪੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੯੮੪੪੫੬੬
ਫੰਡਜ਼	੩੪੯੫੪੩੪
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	੬੦੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੬੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੧੩੪੦੦੦੦੦

**੨੧. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ, ਨਡਾਲਾ (ਕਪੂਰਥਲਾ)
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬**

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੬੨੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੯੫੦੦੦੦
੩ ਓ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੮੦੦੦੦੦ ੧੫੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੨੦੦੦੦੦
੫ ਚੜਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੪੫੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੧੭੫੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੯੫੦੦੦੦
੮ ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ	੪੦੦੦੦
੯ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੧੩੦੦੦੦੦
੧੦ ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੩੦੦੦੦
੧੧ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੫੦੦੦੦
੧੩ ਫੁਟਕਲ	੫੦੦੦
ਜੋੜ :-	੧੩੪੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੫੫੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੮੦੦੦੦੦
੩ ਓ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਅ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੧੫੦੦੦੦ ੮੭੦੦੦

੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੮੫੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੫੦੦੦੦
੬	ਵਿਸ਼ੇਸ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੨੦੦੦੦
੭	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	੦
੮	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੭੦੦੦੦੦
੯	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੩੫੦੦੦
੧੦	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੭੫੦੦੦
੧੧	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦
੧੨	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੦
੧੩	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੪੦੦੦੦
੧੪	ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੭੦੦੦
੧੫	ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੫੬੬
੧੬	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦
੧੭	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
	ੳ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੩੦੦੦੦
	ਅ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੮੦੦੦੦
	ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੦
	ਸ ਫੁਟਕਲ	੨੫੦੦੦
੧੮	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੦
੧੯	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੩੫੦੦੦
੨੦	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
	ੳ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	
	ਅ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੨੦੦੦੦
੨੧	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ	੦
੨੨	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੦੦੦੦੦
੨੩	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੫੦੦੦
੨੪	ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਜਮੀਨਾਂ (ਫੁੱਟਕਲ ਖਰਚ)	੦
੨੫	ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੪੦੦੦
	ੳ ਕਰਜਾ ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ	੦
	ਅ ਮੁਕੱਦਮੇ	੦
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੯੮੪੪੫੬੬
੨੬	ਫੰਡਜ਼	
	ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੪੨੩੨੧੭

ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੯੪੮੮੧੧
ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੪੭੪੪੦੬
ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੯੦੦੦
ਕ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦
ਖ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੦੦੦੦
ਗ ਗਰੈਚੁਅਟੀ ਤੇ ਤਨ:ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼ੋ:ਕਮੇਟੀ)	੫੭੦੦੦੦
ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦
ਙ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦
ਛ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੦੦੦੦

ਜੋੜ

੩੪੯੫੪੩੪

੨੭ ਸਹਾਇਤਾ	੦
ਜੋੜ	੦

੨੮ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੦੦੦੦
ਅ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੪੦੦੦੦
ੲ ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ	੦
ਸ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਜਮੀਨ	੦
ਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੦

ਜੋੜ

੬੦੦੦੦

ਕੁੱਲ ਜੋੜ

੧੩੪੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਨਡਾਲਾ (ਕਪੂਰਥਲਾ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੦੨੩੭੫	ਸਟਾਫ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੩੩੪੬੭	ਦੇਸੀ ਘਿਉ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੩ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦	ਪਿਛਲਾ ਬਕਾਇਆ ਦੇਣ ਕਾਰਨ
੪ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੬੮੧੬	ਜਰੂਰੀ ਸਮਾਨ ਖ਼ੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਨਡਾਲਾ (ਕਪੂਰਥਲਾ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੪੫੦੦੦੦	ਸਟਾਫ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੨ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੧੫੦੦੦	ਬੁਕਿੰਗ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੩ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੬੫੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੪ ਵਿਸ਼ੇਸ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੩੦੦੦੦	੧੯੮੪ ਜੂਨ ਦੇ ਫਲੈਕਸ ਬੋਰਡ ਬਨਾਉਣ ਕਾਰਨ

**ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੭੨. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਗੁਰੂਸਰ,
ਸੁਧਾਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬**

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੧੨੧੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੯੪੩੮੬੩੬
ਫੰਡਜ਼	੨੬੪੬੩੬੪
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	੧੫੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੧੫੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੧੨੧੦੦੦੦੦

**੭੨. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਗੁਰੂਸਰ, ਸੁਧਾਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ)
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬**

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੫੧੮੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੨੦੮੦੦੦੦
੩ ਓ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੩੮੫੦੦੦੦
ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੫੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੫੫੦੦੦੦
੫ ਚੜਤ ਜਿਨਸ ਲੰਗਰ	੧੫੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੯੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦
੮ ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੨੦੦੦੦
੯ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੬੦੦੦੦
੧੦ ਫੁੱਟਕਲ (ਵਿਕਰੀ ਕੰਡਮ ਸਾਮਾਨ)	੨੦੦੦੦

ਜੋੜ :-

੧੨੧੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧ ਤਨਖਾਹਾਂ	੩੭੫੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੦੯੦੦੦੦
੩ ਓ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੧੦੦੦੦੦
ਅ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੨੫੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦੦

੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੨੦੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੬੦੦੦੦੦
੭	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੩੦੦੦੦
੮	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੧੨੦੦੦੦
੯	ਸਫਰ ਖਰਚ	੨੮੦੦੦
੧੦	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ	੦
੧੧	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੮੦੦੦
੧੨	ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੩੦੦੦
੧੩	ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੬੩੬
੧੪	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੮੦੦੦
੧੫	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
	ੳ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੬੦੦੦੦
	ਅ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦
	ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ	੦
	ਸ ਫੁਟਕਲ	੮੦੦੦੦
੧੬	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੦
੧੭	ਮੁੱਕਦਮੇਂ	੭੦੦੦
੧੮	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੫੦੦੦
੧੯	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
	ੳ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੩੫੦੦੦
	ਅ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੧੫੦੦੦
	ੲ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੦
੨੦	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੯੭੦੦੦
੨੧	ਲਾਇਬਰੇਰੀ	੬੦੦੦
੨੨	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ	੦
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੯੪੩੮੬੩੬
੨੩	ਫੰਡਜ਼	
	ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੦੯੩੬੮੨
	ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੭੨੯੧੨੧
	ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੬੪੫੬੧
	ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦
	ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੧੦੦੦

ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦
ਖ ਗਰੈਚੁਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸੋ: ਕਮੇਟੀ ਸਹਾਇਤਾ)	੪੦੦੦੦੦
ਗ ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜਤਾ	੨੦੦੦
ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੧੦੦੦
ਙ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੪੦੦੦
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੪੦੦੦
ਜੋੜ	੨੬੪੬੩੬੪

੨੪ ਸਹਾਇਤਾ	
ੳ	੦
ਜੋੜ	੦

੨੫ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੫੦੦੦
ਜੋੜ	੧੫੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੨੧੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ, ਗੁਰੂਸਰ ਸੁਧਾਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਤਨਖਾਹਾਂ	੨੫੫੩੪੦	ਸਟਾਫ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੮੦੨੩੫	ਵੱਟਕ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੫੪੮੬੦	ਬੁਕਿੰਗ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੪ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੬੮੭੮	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੫ ਫੁਟਕਲ	੧੩੮੩੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੬ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੭੮੨੪	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ, ਗੁਰੂਸਰ ਸੁਧਾਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਤਨਖਾਹਾਂ	੨੪੦੦੦੦	ਸਟਾਫ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੨ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੨੨੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੩ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੫੦੦੦੦	ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੪ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੪੫੦	ਆਡਿਟ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੫ ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੬ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੨੦੦੦	ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੭ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੭੭੦੦੦	ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਲੋਂ ਬੀਮਾ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੨੩. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ, ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ (ਸੰਗਰੂਰ)

"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੧੩੦੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੯੧੩੨੪੪੦
ਫੰਡਜ	੩੮੦੭੫੬੦

ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	੬੦੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੬੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੧੩੦੦੦੦੦

੨੩. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ, ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ (ਸੰਗਰੂਰ)

"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"

ਨੰ : ਨਾਮ ਖਾਤਾ	"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੨੬੫੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੮੦੦੦੦੦
੩ ਓ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੮੦੦੦੦੦
ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੧੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੬੦੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੬੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੧੫੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੨੯੦੦੦੦
੮ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੨੫੦੦੦੦੦
੯ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੩੫੦੦੦
੧੧ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੫੦੦੦੦
੧੨ ਫੁਟਕਲ	੦
ਜੋੜ :-	੧੩੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧ ਤਨਖਾਹਾਂ	੪੪੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦੦
੩ ਓ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੨੦੦੦੦
ਅ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੬੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੮੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੫੨੦੦੦੦
੬ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੨੫੦੦੦੦

੭	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੦੦੦੦੦
੮	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੦
੯	ਸਫਰ ਖਰਚ	
	ੳ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੪੦੦੦੦
	ਅ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦
੧੦	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦
੧੧	ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੫੦੦੦
੧੨	ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੪੪੦
੧੩	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੪੦੦੦
੧੪	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
	ੳ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੧੫੦੦੦੦
	ਅ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ	੧੮੦੦੦੦
	ੲ ਜਿਊਟਿੰਗ-ਮੈਟਿੰਗ, ਪਾਏਦਾਨ	੦
	ਸ ਫੁਟਕਲ	੧੪੦੦੦੦
੧੫	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੦
੧੬	ਮੁੱਕਦਮੇਂ	੧੦੦੦੦
੧੭	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੩੦੦੦੦
੧੮	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੦
੧੯	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੯੦੦੦੦
੨੦	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
	ੳ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੦੦੦੦੦
	ਅ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੧੧੦੦੦
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੯੧੩੨੪੪੦
੨੧	ਫੰਡਜ਼	
	ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੫੭੬੨੮੦
	ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੦੫੦੮੫੩
	ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੨੫੪੨੭
	ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੧੦੦੦
	ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੬੦੦੦
	ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੧੦੦੦
	ਖ ਗਰੈਚੂਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ਼ੋ: ਕਮੇਟੀ	੫੭੦੦੦੦
	ਗ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜਤਾ	੧੧੦੦੦

ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੬੦੦੦
ਙ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦
ਜੋੜ	੩੮੦੨੫੬੦
੨੨ ਸਹਾਇਤਾ	
ਜੋੜ	
੨੩ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ੳ ਸਮਾਨ ਜਰਨਲ	੨੦੦੦੦
ਅ ਖ੍ਰੀਦ ਜਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ	੦
ੲ ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੪੦੦੦੦
ਜੋੜ	੬੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੩੦੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਭਵਾਨੀਗੜ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਤਨਖਾਹਾਂ	੧੪੨੨੪੧	ਸਟਾਫ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੫੩੨੫੩	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੩ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੯੬੩੦੦	ਬੁਕਿੰਗ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੨੫੦੭੮੨	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੩੫੬੮੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੬ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੩੦੪	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ
੭ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੧੯੧੨	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੮ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੧੩੬੭	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ
੯ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੭੬੨੦	ਆਡਿਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੦ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ	੧੦੦੭੯੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੧ ਫੁਟਕਲ	੩੫੧੬੮	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੨ ਸਮਾਨ ਜਰਨਲ	੧੪੪੬੬	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਭਵਾਨੀਗੜ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੪੬੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੭੦੦੦੦	ਗੁਰਮੁਰਬ ਮਨਾਉਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ੧੯੮੪ ਜੂਨ ਦੇ ਫਲੈਕਸ ਬੋਰਡ ਬਨਾਉਣ ਕਾਰਨ
੩ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੦੦੦੦	ਕਿਰਾਏ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੪ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦	ਦਫਤਰੀ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਛਪਵਾਉਣ ਕਾਰਨ
੫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੧੪੫੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
੬ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ	੯੪੦੦੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੭ ਫੁਟਕਲ	੧੨੪੦੦੦	੧੯੮੪ ਜੂਨ ਦੇ ਫਲੈਕਸ ਬੋਰਡ ਬਨਾਉਣ ਕਾਰਨ
੮ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੨੦੦੦੦	ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ

੯ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੬੦੦੦੦	ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਈ
੧੦ ਖ਼ੀਦ ਜਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ	੫੧੧੦੦੦੦	ਮਤਾ ਨੰ: ੨੧੬ ਮਿਤੀ ੦੨/੦੩/੨੦੨੪
		ਰਾਹੀ ਜਮੀਨ ਖ਼ੀਦੀ
੧੧ ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੪੫੪੦੦੦	ਨਵਾਂ ਬੋਰ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ

**ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੭੪. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਤੇ ਦਸਵੀਂ,
ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ (ਬਠਿੰਡਾ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬**

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੨੬੦੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੧੧੧੪੧੯੫੨
ਫੰਡਜ਼	੩੯੯੮੦੪੮
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	੧੦੮੭੦੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੭੮੭੦੦੦੦
ਚਿਜਰਵ ਫੰਡ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	੩੦੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੨੬੦੦੦੦੦੦

**੭੪. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਤੇ ਦਸਵੀਂ, ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ (ਬਠਿੰਡਾ)
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬**

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੧੭੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੩੫੦੦੦੦
੩ ਓ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੫੦੦੦੦
ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੩੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੫੦੦੦
੫ ਚੜਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੫੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	
ਓ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੫੦੦੦੦੦
ਅ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਡਊਨੇਸ਼ਨ	੧੩੫੦੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ/ਦੁਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੪੩੦੦੦੦੦
੮ ਕਿਰਾਇਆ ਬਸ ਅੱਡਾ ਫੀਸ ਅਤੇ ਟੈਕਸੀ ਸਟੈਂਡ	੧੫੦੦੦੦੦
੯ ਲੀਜ ਡੀਡ	੧੩੮੦੦੦
੧੦ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੫੫੦੦੦੦
੧੧ ਠੇਕੇ ਜਮੀਨਾਂ	੧੬੫੦੦੦੦
੧੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੪੬੦੦੦੦
੧੩ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਕਮੀਸ਼ਨ	੦

੧੪ ਕੀਰਤਨ ਭੋਟਾ

੨੪੦੦੦

੧੫ ਫੁਟਕਲ

੦

ਜੋੜ :-

੨੬੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੫੧੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੭੦੦੦੦
੩	ੳ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੦੦੦੦੦
	ਅ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੫੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੨੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੪੫੦੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੭੫੦੦੦੦
੭	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੪੦੦੦੦੦
੮	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੨੦੦੦੦੦
੯	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੦੦੦੦
੧੦	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ	੦
੧੧	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੧੮੦੦੦੦
੧੨	ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੦੦੦੦
੧੩	ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੯੫੨
੧੪	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦

੧੫ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ

	ੳ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੫੦੦੦੦
	ਅ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ	੫੦੦੦੦੦
	ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
	ਸ ਫੁਟਕਲ	੨੫੦੦੦੦
੧੬	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ	
੧੭	ਮੁੱਕਦਮੇਂ	੪੦੦੦੦
੧੮	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੩੦੦੦੦

੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ

	ੳ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੨੦੦੦੦੦
	ਅ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੨੦੦੦੦੦
੨੦	ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੦
੨੧	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੦
੨੨	ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੫੦੦੦੦

੨੩ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ

੧੦੦੦੦੦੦

੨੪ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ

੧੧੫੦੦੦

ਜੋੜ ਚੁਟੀਨ ਖਰਚ:-

੧੧੧੪੧੯੫੨

੨੪ ਫੰਡਜ਼

ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ

੧੬੬੪੦੨੪

ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ

੧੧੦੯੩੪੯

ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ

੫੫੪੬੭੫

ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ

੨੨੦੦੦

ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ

੧੭੦੦੦

ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ

੧੧੦੦੦

ਖ ਗਰੈਚੁਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ ਸਹਾਇਤਾ)

੫੭੦੦੦੦

ਗ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ

੧੧੦੦੦

ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ

੧੭੦੦੦

ਙ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ

੬੦੦੦

ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ

੬੦੦੦

ਜੋੜ

੩੯੮੮੦੪੮

੨੫ ਸਹਾਇਤਾ

ਜੋੜ

੦

੨੬ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ

੨੦੦੦੦੦

ਅ ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ (ਟਰੈਕਟਰ ਖ੍ਰੀਦ ਕੀਤਾ)

੦

ੲ ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੇਕਸ਼ਨ ਕੋਠੇ ਆਦਿ

੪੦੦੦੦

ਸ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ

੩੦੦੦੦

ਹ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ

੨੬੦੦੦੦੦

ਕ ਨਵਾਂ ਜਨਚੇਟਰ

੦

ਖ ਖ੍ਰੀਦ ਗੱਡੀ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ

੦

ਗ ਖ੍ਰੀਦ ਜਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ

੫੦੦੦੦੦੦

ਜੋੜ ਪੂੰਜੀਗਤ

੭੮੭੦੦੦੦

੨੭ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ

ੳ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ

੩੦੦੦੦੦੦

ਅ ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ

ਜੋੜ

੩੦੦੦੦੦੦

ਕੁੱਲ ਜੋੜ

੨੬੦੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਾਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਤੇ ਦਸਵੀਂ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ (ਬਠਿੰਡਾ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ 2023-2024

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੫੫੯੫੯	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੨ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੩੧੬੮੭	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੩ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੧੬੮੧੨	ਨਵਾਂ ਮੀਟਰ ਲਗਾਉਣ ਕਰਕੇ
੪ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੨੨੨੬੯	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੫ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੨੨੦੭੮	ਗੱਡੀ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੬ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੧੮੧੯੬੯	ਸੰਗਤ ਦੀ ਆਮਦ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੭ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੬੭੧੦	ਨਵੀਂ ਮੈਟਿੰਗ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੮ ਫੁਟਕਲ	੧੧੫੦੮੮	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੯ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੬੬੭੩੩	ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੧੦ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੪੪੯੮੪	ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੧੧ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੬੫੪੧੩	ਨਵੀਂ ਐਲ.ਈ.ਡੀ, ਇੰਨਵਰਟਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਆਦਿ ਦੀ ਖ਼ੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ
੧੨ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ	੧੦੨੯੮੧	ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਰੰਗ ਰੋਗਣ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਾਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਤੇ ਦਸਵੀਂ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ (ਬਠਿੰਡਾ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ 2024-2025

ਨੰ ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੩੫੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੮੨੦੦੦੦	ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ, ਕਬਜ਼ਾ, ਦਕਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੩ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੦੦੦੦੦	ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੪ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੨੫੦੦੦੦	ਬਿਜਲੀ ਦਰ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੫ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੯੦੦੦੦	ਵੱਡਾ ਜਨਰੇਟਰ ਲਗਾਉਣ ਕਰਕੇ ਤੇਲ ਦੀ ਖਪਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਈ
੬ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੩੪੦੦੦੦	ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੀ ਗੱਡੀ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ, ਨਵੇਂ ਟਾਇਰ ਆਦਿ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਕਰਕੇ
੭ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੧੨੦੦੦੦	ਨਵੇਂ ਵੱਧੇ ਰੇਟ ਦੀਆਂ ਪਰਚੀਆਂ ਛਪਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੮ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੧੦੦੦੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੯ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ	੧੨੫੦੦੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੧੦ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੩੨੦੦੦੦	ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਵੀਂ ਮੈਟਿੰਗ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੧੧ ਫੁਟਕਲ	੨੫੦੦੦੦	ਜੂਨ ੧੯੮੪ ਦੇ ਫਲੈਕਸ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਬੋਲੀ ਦੇ ਫਲੈਕਸ ਬੋਰਡ ਬਣਾਏ
੧੨ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੧੫੦੦੦੦	ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਪੱਥਰ, ਰਗੜਾਈ ਅਤੇ ਵਾਲਪੇਪਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੧੩ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੪੦੦੦੦	ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੧੪ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ	੩੩੦੦੦੦	ਟਰੈਕਟਰ ਰਿਪੇਅਰ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੧੫ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੩੭੦੦੦੦	ਨਵਾਂ ਸਾਊਂਡ ਸਿਸਟਮ, ਸੁਹਾਗਾਂ ਅਤੇ ਜਿੰਦਰੇ ਖ਼ੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ
੧੬ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ	੮੦੦੦੦੦	ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਵਿਖੇ ਇੰਟਰਲਾਕ ਟਾਇਲ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਬਾਥਰੂਮ ਬਣਾਉਣ ਕਰਕੇ
੧੭ ਨਵਾਂ ਜਨਰੇਟਰ	੬੧੯੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ

੧੮ ਖ਼ੀਦ ਗੱਡੀ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ

੭੫੦੦੦੦

ਨਵੀਂ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਤਿਆਰ

ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ

੧੯ ਖ਼ੀਦ ਜਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ

੩੨੦੦੦੦੦

ਬਜਟ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ

੨੦ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ

੪੦੦੦੦੦੦

ਬਜਟ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੭੫. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਰਤਾਰੀਆ,

ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੧੦੨੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੮੦੯੫੨੨੦
ਫੰਡਜ਼	੨੮੮੭੭੮੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	-੭੮੩੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੧੭੦੦੦
ਬੱਚਤ	
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੮੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੧੧੦੦੦੦੦੦

੭੫. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਰਤਾਰੀਆ, ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੭੦੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੯੦੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੬੧੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੭੦੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੫੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੫੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਮਕਾਨਾਂ	੮੦੦੦੦੦
੮ ਜਾਇਦਾਦ ਲੀਜ਼	੫੦੦੦
੯ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੫੨੦੦੦੦
੧੦ ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੧੪੫੦੦੦
੧੧ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੨੫੦੦੦
੧੨ ਫੁਟਕਲ	੨੫੦੦੦
੧੩ ਦੁਕਾਨਾਂ ਡੂਨੇਸਨ	੦

ਜੋੜ :-

੧੦੨੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ**ਚੁਣੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧	ਤਨਖਾਹਾਂ	੫੬੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੪੭੦੦੦੦
੩	ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੫੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੬੩੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੩੯੦੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੫੦੦੦੦
੭	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੫੦੦੦੦
੮	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੩੦੦੦੦

੯ ਸਫਰ ਖਰਚ

	ੳ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾ	੧੦੦੦੦
	ਅ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੦
੧੦	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦
੧੧	ਟੈਲੀਫੋਨ	੪੦੦੦
੧੨	ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੨੨੦
੧੩	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦

੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ

	ੳ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੪੫੦੦੦
	ਅ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ	੩੫੦੦੦
	ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ	੦
	ਸ ਫੁੱਟਕਲ	੯੦੦੦੦
੧੫	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੦

੧੬ ਮੁਕੱਦਮੇ

	ੳ ਮੁਕੱਦਮੇ	੩੦੦੦੦
	ਅ ਖਰਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੦
੧੭	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੦੦੦੦

੧੮ ਮੁਰੰਮਤਾਂ

	ੳ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੦
	ਅ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੦੦੦੦
੧੯	ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੦
੨੦	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੦

੨੧ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ

੧੫੦੦੦੦

ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-

੮੦੯੫੨੨੦

੨੨ ਫੰਡਜ਼

ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੧੦੩੩੯੦
ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੭੩੫੫੯੩
ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੬੭੭੯੭
ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦
ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੧੦੦੦
ਕ ਸਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦
ਖ ਗਰੈਚੂਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ਼ੋ: ਕਮੇਟੀ	੬੨੦੦੦੦
ਗ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜਤਾ	੮੦੦੦
ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੧੦੦੦
ਙ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੪੦੦੦
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੪੦੦੦

ਜੋੜ

੨੮੮੭੭੮੦

੨੩ ਸਹਾਇਤਾ

੦

ਜੋੜ

੦

੨੪ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੩੦੦੦
ਅ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੪੦੦੦
ਜੋੜ	੧੭੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੧੦੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਸਤਿਕਰਤਾਰੀਆਂ, ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੯੧੪੯੦	ਸੰਗਤ ਦੀ ਆਮਦ ਵੱਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
੨ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੧੩੪	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
੩ ਖਰਚ ਜਰਨੇਟਰ	੧੩੨੬	ਮੁਰਮਤ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੪ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੩੬੧੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
੫ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਛਿਪਾਈ ਆਦਿ	੩੪੧੮	ਪੇਪਰ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਮਹਿੰਗਾਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
੬ ਮੁਕੱਦਮੇ	੮੩੫੦	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਜਮੀਨਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਕਰਨ ਕਰਕੇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਰਤਾਰੀਆ, ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦	ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ

੨ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੫੫੦੦੦	ਜੂਨ ੧੯੮੪ ਦੇ ਫਲੈਕਸ ਬੋਰਡ ਲਗਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੩ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੩੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੪ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੫ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ	੫੫੦੦	ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੬ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੨੦੦੦	ਏ.ਸੀ ਆਦਿ ਦੀ ਰਿਪੋਅਰ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੭ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੦੦੦੦	ਨਵਾਂ ਬੋਰ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੭੬. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ, ਬਿਲਗਾ (ਜਲੰਧਰ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੬੫੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੪੯੦੬੮੩੪
ਫੰਡਜ਼	੧੫੮੦੧੬੬
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	੧੩੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੧੩੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੬੫੦੦੦੦੦

੭੬. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ, ਬਿਲਗਾ (ਜਲੰਧਰ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੩੧੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੨੨੦੦੦੦
੩ ਓ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੨੦੦੦੦੦
ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੫੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੨੦੦੦੦
੫ ਚੜਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੩੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੩੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦
੮ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੧੩੫੦੦੦੦
੯ ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੬੦੦੦੦
੧੦ ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੪੫੦੦੦
੧੧ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੦੦੦੦
੧੨ ਫੁਟਕਲ	੫੦੦੦

ਜੋੜ :-

੬੫੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ**ਚੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧	ਤਨਖਾਹਾਂ	੧੯੬੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੩੧੦੦੦੦
੩	ੳ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੭੮੦੦੦੦
	ਅ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੨੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੮੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੩੯੦੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੨੯੦੦੦੦
੭	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੩੦੦੦੦
੮	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੦
੯	ਸਫਰ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦
੧੦	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੦
੧੧	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦
੧੨	ਟੈਲੀਫੋਨ	੭੦੦੦
੧੩	ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੮੩੪
੧੪	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੫੦੦੦
੧੫	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
	ੳ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੧੫੦੦੦
	ਅ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ	੫੦੦੦
	ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੫੦੦੦
	ਸ ਫੁੱਟਕਲ	੪੫੦੦੦
੧੬	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੦
੧੭	ਮੁੱਕਦਮੇਂ	੦
੧੮	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੬੦੦੦
੧੯	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	੦
	ੳ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੦੦੦੦
	ਅ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੫੦੦੦
੨੦	ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੭੦੦੦
੨੧	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	
੨੨	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੨੦੦੦੦
੨੩	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ	੨੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਚੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੪੯੦੬੮੩੪

੨੪ ਫੰਡਜ਼

ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	ੳੲੲੲੲੳ
ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	ੳੳੳੲੲੲੲ
ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	ੳੲੲੲੲੲੲ
ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	ੳੲੲੲੲ
ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	ੳੲੲੲੲ
ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	ੲੲੲੲੲ
ਖ ਗਰੈਚੂਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼ੋ: ਕਮੇਟੀ ਸਹਾਇਤਾ)	ੳੳੲੲੲੲੲ
ਗ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	ੲੲੲੲੲ
ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	ੳੲੲੲੲ
ੳ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	ੳੲੲੲੲ
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	ੳੲੲੲੲ

ਜੋੜ

ੲੲੲੲੲੲੲੲ

ੳੲ ਸਹਾਇਤਾ

ੲ

ਜੋੜ

ੲ

ੳੳ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	ੲੳੲੲੲੲ
ਅ ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	ੲ
ੲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	ੲ

ਜੋੜ

ੲੳੲੲੲੲ

ਕੁੱਲ ਜੋੜ

ੳੲੲੲੲੲੲੲ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਬਿਲਗਾ (ਜਲੰਧਰ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੳੲੳੳ-ੳੲੳੳ

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
ੲ ਤਨਖਾਹਾਂ	ੲੳੳੳੳੳ	ਸਟਾਫ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
ੳ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	ੳੳੳੳ	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
ੳ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	ੳੳੲੲੳੳ	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਘੱਟ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
ੳ ਸਫਰ ਖਰਚ	ੲੲੳੲ	ਕਿਰਾਏ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਬਿਲਗਾ (ਜਲੰਧਰ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੳੲੳੳ-ੳੲੳੳ

ਨੰ ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
ੲ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	ੳੲੲੲੲੲ	ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
ੳ ਭੋਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	ੲੲੲੲੲ	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
ੳ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	ੳੲੲੲੲੲ	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਅਤੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ

੪ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੪੦੦੦੦	ਟੈਂਟ ਸ਼ਮਿਆਨਾ, ਲਾਈਟ ਸਾਊਂਡ ਆਦਿ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਨ ਕਾਰਨ
੫ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੧੯੪੦	ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੬ ਫੁੱਟਕਲ	੧੦੦੦੦	ਸਮਾਨ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੨੨. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ, ਬਰਗਾੜੀ (ਫਰੀਦਕੋਟ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੬੬੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੪੬੪੨੯੮੦
ਫੰਡਜ਼	੧੯੧੨੧੨੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	੪੫੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੪੫੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੬੬੦੦੦੦੦

੨੩. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ, ਬਰਗਾੜੀ (ਫਰੀਦਕੋਟ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੧੧੫੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੨੨੦੦੦੦
੩ ਓ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੫੦੦੦੦
ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੨੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੬੦੦੦੦
੫ ਚੜਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੩੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੦
੭ ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦
੮ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੪੮੦੦੦੦੦
੯ ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੧੦੦੦੦੦
੧੦ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੩੦੦੦੦
੧੧ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੨੫੦੦੦
੧੨ ਫੁਟਕਲ (ਵਿਕਰੀ ਦਰਖਤ ੨੦੨੧)	੧੮੦੦੦
ਜੋੜ :-	੬੬੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ**ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੩੧੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੩੦੦੦੦
੩	ੳ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੫੦੦੦
	ਅ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	੨੫੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੩੭੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੧੦੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੨੦੦੦੦੦
੭	ਜਨਚੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੯੦੦੦੦
੮	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੧੯੦੦੦੦
੯	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦
੧੦	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੦
੧੧	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦
੧੨	ਟੈਲੀਫੋਨ	੫੦੦੦
੧੩	ਡਾਕ ਖਰਚ	੩੮੦
੧੪	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੫੦੦੦

੧੫ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ

	ੳ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੧੭੦੦੦
	ਅ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ	੨੦੦੦੦੦
	ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ	੧੦੦੦੦
	ਸ ਫੁੱਟਕਲ	੩੦੦੦੦
੧੬	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੩੦੦੦
੧੭	ਮੁੱਕਦਮੇਂ	੧੦੦੦੦
੧੮	ਵਰਦੀਆ ਸਟਾਫ	੧੦੦੦੦

੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ

	ੳ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੧੦੦੦੦
	ਅ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੩੦੦੦੦
੨੦	ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	
੨੨	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	
੨੪	ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੨੦੦੦੦
੨੬	ਜਮੀਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ	੨੦੦੦੦
੨੮	ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੨੦੦੦੦

ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-**੪੬੪੨੮੮੦**

੨੯ ਫੰਡਜ਼

ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੭੬੫੦੬੦
ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੧੦੦੪੦
ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੫੫੦੨੦
ਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੦੦੦੦
ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦
ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦
ਖ ਗਰੈਚੁਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼ੋ: ਕਮੇਟੀ)	੩੪੦੦੦੦
ਗ ਸਹਾਇਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੫੦੦੦
ਘ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦
ਙ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦
ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦

ਜੋੜ

੧੯੧੨੧੨੦

੩੦ ਸਹਾਇਤਾ

੦

ਜੋੜ

੦

੩੧ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੪੫੦੦੦
ਅ ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੦
ੲ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	੦
ਸ ਇੰਟਰਲਾਕ ਟਾਇਲ ਗੁ:ਸਾਹਿਬ	੦
ਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੦

ਜੋੜ

੪੫੦੦੦

ਕੁੱਲ ਜੋੜ

੬੬੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਬਰਗਾੜੀ (ਫਰੀਦਕੋਟ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੨੦੩੯	ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੨ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੫੯੩੧੦	੧੦੦ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਕਰਕੇ
੩ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੮੮੦	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾਂ
੪ ਫੁੱਟਕਲ	੪੦੬੧	੧੦੦ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਕਰਕੇ
੫ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੯੩੭੩	ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਲੋਂ ਬੀਮੇ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਬਰਗਾੜੀ (ਫਰੀਦਕੋਟ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੩੪੦੦੦੦	ਸਟਾਫ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ

੨	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੦੦੦੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੩	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੪੦੦੦੦	ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੪	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੪੪੦੦	ਆਡਿਟ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੫	ਜਮੀਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ	੫੦੦੦	ਮੋਟਰਾਂ ਲਈ ਕੇਬਲ ਅਤੇ ਸਟਾਟਰ ਦੀ ਖ਼ੀਦ ਕੀਤੀ
੬	ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੪	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੮੦. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਗ ਸ਼ਹੀਦਾਂ, ਬੁੜੈਲ ਸੈਕਟਰ-੪੪,

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਸਿਧਾ ਪ੍ਰਬੰਧ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੧੦੬੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੭੭੦੬੫੮੬
ਫੰਡਜ਼	੨੮੩੩੪੧੪
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ	੬੦੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੬੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੧੦੬੦੦੦੦੦

੮੦. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਗ ਸ਼ਹੀਦਾਂ, ਬੁੜੈਲ ਸੈਕਟਰ-੪੪, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਸਿਧਾ ਪ੍ਰਬੰਧ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧	ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੫੨੫੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੪੦੦੦੦੦
੩	ੳ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੩੦੦੦੦੦
	ਅ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੬੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੩੫੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	
੭	ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੪੦੦੦੦
੮	ਠੇਕਾ ਫਲਾਂ	੭੦੦੦੦
੯	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੬੦੦੦੦੦
੧੦	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੨੫੦੦੦੦
੧੧	ਫੁਟਕਲ	੮੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	੧੦੬੦੦੦੦੦	

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹਾਂ	੪੨੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੭੭੦੦੦੦
੩	ੳ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੭੦੦੦੦੦
	ਅ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੮੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੭੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੦੦੦੦੦
੬	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੫੦੦੦
੭	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦
੮	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ	੫੫੦੦੦
੯	ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੦੦੦
੧੦	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੦੦੦੦
੧੧	ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੫੮੬
੧੨	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੧੫੦੦੦

੧੨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ

	ੳ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੪੦੦੦੦
	ਅ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੦
	ੲ ਜਿਊਟ ਮੈਟਿੰਗ, ਪਾਏਦਾਨ, ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੪੦੦੦
	ਸ ਫੁਟਕਲ	੨੦੦੦੦੦
੧੩	ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੦੦੦੦੦
੧੪	ਵਰਦੀਆਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੨੫੦੦੦
੧੫	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੬੦੦੦੦੦
੧੬	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੪੦੦੦੦

ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ

੭੭੦੬੫੮੬

੧੭ ਫੰਡਜ਼

	ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੧੬੦੨੦੭
	ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੭੭੩੪੭੧
	ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੮੬੭੩੬
	ਸ ਗਰੈਚੂਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਚਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ਼ੋ:ਕਮੇਟੀ	੪੫੦੦੦੦
	ਹ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦
	ਕ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦

ਖ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦
ਗ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦
ਘ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੪੦੦੦
ਙ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੪੦੦੦
ਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦
ਜੋੜ	੨੮੩੩੪੧੪

੧੮ ਸਹਾਇਤਾ	
ੳ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ	੦
ਜੋੜ	੦

੧੯ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੬੦੦੦੦
ਅ ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	੦
ੲ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	੦
ਜੋੜ	੬੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੦੬੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਗ ਸ਼ਹੀਦਾਂ, ਬੁੜੈਲ ਸੈਕਟਰ ੪੪-ਏ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ
੧ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੪੮੦੦੮	ਦੇਸੀ ਘਿਉ ਦਾ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਾਰਕੇ
੨ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੮੫੧੩੭	ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੩ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੧੭੫੦੪	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਾਰਕੇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਗ ਸ਼ਹੀਦਾਂ, ਬੁੜੈਲ ਸੈਕਟਰ ੪੪-ਏ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ
੧ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੫੨੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੫੦੦੦	ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲੱਗਣ ਕਾਰਕੇ
੩ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੧੫੦੦੦	ਨਵੀਂ ਲਈ ਗੱਡੀ ਦੇ ਖਰਚੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੧੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੫ ਫੁਟਕਲ	੩੦੦੦੦	ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਉਣ ਕਾਰਕੇ
੬ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੫੧੦੦੦	ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬੀਮੇ ਕਰਵਾਉਣ ਕਾਰਕੇ
੭ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	੧੫੦੦੦੦	ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ ਲੈਣ ਕਾਰਨ

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ੮੧. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਸੁਖਚੈਨ ਦਾਸ ਜੀ ਬਾਜਵਾ ਕਲਾਂ, ਸ਼ਾਹਕੋਟ

(ਪ੍ਰਬੰਧ ਗੁ:ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ)

"ਬਜਟ ਸਾਲ" ੨੦੨੫-੨੦੨੬"

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੧੪੫੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੧੦੮੮੦੮੨੦
ਫੰਡਜ	੩੦੦੯੧੮੦

ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਤ

੬੧੦੦੦੦

ਸਹਾਇਤਾ

-

ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

੬੧੦੦੦੦

ਬੱਚਤ

੦

ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ

੦

ਕੁੱਲ ਬਜਟ**੧੪੫੦੦੦੦੦**

੯੧. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਸੁਖਚੈਨ ਦਾਸ ਜੀ ਬਾਜਵਾ ਕਲਾਂ, ਸ਼ਾਹਕੋਟ

(ਪ੍ਰਬੰਧ ਗੁ:ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ)

"ਬਜਟ ਸਾਲ" ੨੦੨੫-੨੦੨੬"

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜਤ ਗੋਲਕਾਂ	੬੧੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੯੨੦੦੦੦
੩	ਭੋਟਾ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੫੯੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੨੫੦੦੦੦
੫	ਚੜਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੨੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੨੦੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੪੦੦੦੦
੮	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ	੦
੯	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੯੦੦੦੦
੧੦	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾ	੮੦੦੦੦੦
੧੧	ਫੁਟਕਲ	੦
	ਜੋੜ :-	੧੪੫੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ**ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧	ਤਨਖਾਹ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੩੧੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੭੦੦੦੦੦
੩	ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੪੦੦੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੧੭੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੩੧੦੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੮੦੦੦੦੦
੭	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੫੦੦੦
੮	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੪੫੦੦੦

੯ ਟੈਲੀਫੋਨ	੩੦੦੦
੧੦ ਡਾਕ ਖਰਚ	੨੮੨੦
੧੧ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੦੦੦੦

੧੨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ

ੳ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੮੦੦੦੦
ਅ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ, ਮਖਾਣੇ, ਫੂਲੀਆਂ ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦
ੲ ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦
ਸ ਫੁਟਕਲ	੨੫੦੦੦
੧੩ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੨੧੦੦੦੦
੧੪ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੫੦੦੦੦
੧੫ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੫੦੦੦
੧੫ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਸਮਾਨ	੧੦੦੦੦
੧੬ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦
੧੭ ਮੁਕੱਦਮੇਂ	੨੫੦੦੦
੧੭ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	੧੦੮੮੦੮੨੦

੧੮ ਫੰਡਜ

ੳ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੩੧੪੦੯੦
ਅ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੮੭੬੦੬੦
ੲ ਵਿੱਦਿਆ ਫੰਡ	੪੩੮੦੩੦
ਸ ਗਰੈਚੂਅਟੀ ਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ਼ੋ:ਕਮੇਟੀ	੩੧੦੦੦੦
ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੩੦੦੦
ਕ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੮੦੦੦
ਖ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੩੦੦੦
ਗ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੪੫੦੦
ਘ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੪੫੦੦
ਙ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੯੦੦੦
ਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੯੦੦੦

ਜੋੜ

੩੦੦੯੧੮੦

੧੯ ਸਹਾਇਤਾ	੦
ਜੋੜ	੦

੨੦ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੦੦੦੦੦
ਅ ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
ੲ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ	੧੦੦੦੦੦
ਸ ਜਾਇਦਾਦ	੬੦੦੦੦
ਹ ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਕੈਮਰੇ	੫੦੦੦੦
ਕ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੦
ਜੋੜ	੬੧੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੪੫੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਸੁਖਚੈਨ ਦਾਸ ਜੀ, ਬਾਜਵਾ ਕਲਾਂ (ਜਲੰਧਰ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ
੧ ਤਨਖਾਹ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੨੧੦੮	ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੪੪੬੮੬	ਦੇਸੀ ਘਿਉ ਦਾ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੩ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੨੬੭੦੧	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੪ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੫੬੭	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ
੫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੧੭੮੩੨	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੬ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੩੦੭੧੬	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੭ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੫੮੭੬੮	ਮੈਡੀਕਲ ਬੀਮੇ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਸੁਖਚੈਨ ਦਾਸ ਜੀ, ਬਾਜਵਾ ਕਲਾਂ (ਜਲੰਧਰ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ
੧ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ (ਕੱਪੜਾ)	੨੫੦੦੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ
੩ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੩੦੦੦੦	ਤੇਲ ਡੀਜ਼ਲ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੪ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦	ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ, ਬਟਾਲਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬

ਨੰ : ਨਾਮ ਖਾਤਾ **ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬**

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਸਲਾਨਾ ਚਾਰਜ	੨੩੧੬੪੬੦੦
੨ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ	੫੦੦੦੦੦
੩ ੯੫% ਗ੍ਰਾਂਟ	੫੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ (ਆਮਦਨ)	੨੮੬੬੪੬੦੦
ਘਾਟਾ	੩੪੪੫੪੦੦
ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ	੩੪੪੫੪੦੦
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਇੰਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਵਾਸਤੇ	

ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਵਾਸਤੇ	
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਇਮਾਰਤਾਂ	
ਕੁੱਲ ਵਿਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੩੪੪੫੪੦੦
ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਾਟਾ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੩੨੧੧੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਨਕਵਰਡ	੧੫੫੦੦੦੦੦
੨ ਤਨਖਾਹਾਂ ਕਵਰਡ	੫੦੦੦੦੦੦
੩ ਕੈਂਪਸ ਮੇਨਟੈਂਸ ਅਤੇ ਸਾਫ-ਸਫਾਈ	੫੦੦੦੦
੪ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ	੨੦੦੦੦੦
੫ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੋਹਣਾਚਾਰੀ	੨੫੦੦੦
੬ ਕਾਲਜ ਖਰਚ	
੭ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੫੦੦੦੦
੮ ਮੈਡੀਕਲ ਬੀਮਾ	
੯ ਕੰਪਿਊਟਰ ਰਿਪੋਅਰ ਅਤੇ ਅਪਡੇਟ	੧੦੦੦੦੦
੧੦ ਕੈਂਪਸ ਰੰਗ-ਰੋਗਨ ਆਦਿ	
੧੧ ਬਿਜਲੀ ਰਿਪੋਅਰ	੩੦੦੦੦
੧੨ ਸਾਈਕਲ ਅਲਾਊਂਸ	
੧੩ ਇੰਟਰਨੈਟ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੧੨੦੦੦
੧੪ ਬਿਜਲੀ ਰਿਪੋਅਰ	੨੫੦੦੦
੧੫ ਫੀਸ ਮੁਆਫੀ	
੧੬ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ	੩੬੦੦੦
੧੭ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ	੧੦੦੦੦੦
੧੮ ਗਾਰਡਨਿੰਗ ਅਤੇ ਗਰਾਂਊਂਡ ਸੰਭਾਲ	੨੫੦੦੦
੧੯ ਜਰਨੇਟਰ	੮੦੦੦੦
੨੦ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ/ਅਖਬਾਰਾਂ/ਕਿਤਾਬਾਂ	੧੦੦੦੦੦
੨੧ ਸੈਮੀਨਾਰ ਆਦਿ ਖਰਚੇ	
੨੨ ਦਫਤਰ ਖਰਚ	
੨੩ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ	
੨੪ ਬਿਜਲੀ ਬਿਲ	੨੦੦੦੦੦
੨੫ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾਂ ਜਾਂ ਸਪੋਰਟਸ ਦੇ ਖਰਚੇ	੫੦੦੦੦
੨੬ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੭੫੦੦੦

੨੭	ਫੀਸਾਂ ਸਾਫਟਵੇਅਰ	੧੦੦੦੦
੨੮	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਸਾਫਟਵੇਅਰ	੫੦੦੦੦
੨੯	ਟੈਲੀਫੋਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਟ ਆਦਿ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦
੩੦	ਸਪੋਰਟਸ ਦਾ ਸਮਾਨ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੩੧	ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਖਰਚ	੨੫੦੦੦੦
੩੨	ਲੀਗਲ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦
੩੩	ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸ਼ੇਅਰ ੯੫% ਗ੍ਰਾਂਟ	
੩੪	ਸੈਨੇਟਰੀ ਖਰਚ	੨੭੫੦੦
੩੫	ਬੈਂਕ ਖਰਚੇ	੦
੩੬	ਡਾਕ ਖਰਚ	੨੫੦੦
੩੭	ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੧੫੦੦੦੦
੩੮	ਸੰਪਚੁਰੀ ਅਲਾਊਂਸ	੩੬੦੦੦
੩੯	ਮੋਬਾਈਲ ਅਲਾਊਂਸ	੬੦੦੦
੪੦	ਟੀ.ਏ./ਡੀ.ਏ.	੧੦੦੦੦੦
੪੧	ਗ੍ਰੈਚਿਟੀ ਫੰਡ	੭੫੦੦੦੦
੪੨	ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ	੩੦੦੦੦੦
੪੩	ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਫੀਸ/ਬੋਰਡ	੮੦੦੦੦੦
੪੪	ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ ਰਨੋਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ	੧੦੦੦੦੦
੪੫	ਬਿਲਡਿੰਗ ਰਿਪੇਅਰ, ਰੈਨੋਵੇਸ਼ਨ	੫੦੦੦੦੦
੪੬	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਤਨਖਾਹਾਂ	
	ਜੋੜ	੩੨੧੧੦੦੦੦
	ਬੱਚਤ	੦
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੩੨੧੧੦੦੦੦

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਬੁਢਲਾਡਾ (ਮਾਨਸਾ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬

ਨੰ :	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਬਜਟ ਸਾਲ	੨੦੨੫-੨੬
	ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧	ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਅਤੇ ਫੰਡ (ਕਾਲਜ)		੧੬੦੦੦੦੦੦੦
੨	ਬਕਾਇਆ ਫੀਸਾਂ		
੩	ਡੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਫੰਡ		
੪	ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਅਤੇ ਫੰਡ (ਸਕੂਲ)		
੫	੯੫% ਗ੍ਰਾਂਟ		੫੫੦੦੦੦੦

੬ ਯੂ ਜੀ ਸੀ ਗ੍ਰਾਂਟ	
੭ ਹੋਰ ਸੋਮਿਆਂ ਤੇ ਆਮਦਨ	੫੦੦੦੦੦
੮ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ	੨੦੦੦੦੦੦
੯ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ ਅਤੇ ਕੰਟੀਨ	੧੦੬੦੦੦੦
੧੦ ਰੱਦੀ ਅਤੇ ਸਕੈਪ	੧੦੦੦੦੦
੧੧ ਬੈਂਕ ਵਿਆਜ	੩੫੦੦੦੦੦
੧੨ ਫੁਟਕਲ	੪੦੦੦੦
੧੩ ਦਾਨ	੨੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	੧੭੨੯੦੦੦੦੦
ਘਾਟਾ	੦
ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੦
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਇੰਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਵਾਸਤੇ	
ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਵਾਸਤੇ	
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਇਮਾਰਤਾਂ	
ਕੁੱਲ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੦
ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਾਟਾ	੦
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੧੭੨੯੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਕਵਰਡ ਸਟਾਫ	੭੦੦੦੦੦੦
੨ ਤਨਖਾਹ ਅਨ-ਕਵਰਡ ਸਟਾਫ	੮੦੦੦੦੦੦੦
੩ ਦਫਤਰ ਦੇ ਖਰਚੇ (ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ, ਆਦਿ)	
੪ ਜਰਨੇਟਰ ਡੀਜਲ ਅਤੇ ਰਿਪੇਅਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੫ ਵਾਟਰ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦
੬ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦੦
੭ ਬਿਜਲੀ ਖਰਚ	੨੨੦੦੦੦੦
੮ ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੯ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਫੀਸ	੬੫੦੦੦੦੦
੧੦ ਟੀ ਏ/ਡੀ ਏ	੪੦੦੦੦੦
੧੧ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧੨ ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਕਾਲਜ ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦੦੦
੧੩ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾ ਅਤੇ ਫੈਸਟੀਵਲ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੧੪ ਸਾਲ ਦੋਰਾਨ ਵੱਖ-੨ ਫੰਕਸ਼ਨ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦੦

੧੫	ਸਪੋਰਟਸ ਸਟੂਡੈਂਟ ਅਚੀਵਮੈਂਟ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੧੬	ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੭	ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ ਫੰਡ	
੧੮	ਲੀਵ ਇਨ ਕੈਸ਼ਮੈਂਟ	
੧੯	ਫੁਟਕਲ ਖਰਚੇ	੬੬੦੦੦੦੦
੨੦	ਪ੍ਰੀਖਿਆਂ ਸ਼ੀਟਾਂ ਤੇ ਖਰਚ	੧੮੦੦੦੦੦
੨੧	ਪੇਪਰ ਸੈਟਿੰਗ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਖਰਚ	੨੫੦੦੦੦੦
੨੨	ਪੇਪਰ ਚੈਕਿੰਗ	੧੧੦੦੦੦੦
੨੩	ਮੀਟਿੰਗ ਖਰਚ	੧੨੦੦੦੦੦
੨੪	ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦੦
੨੫	ਇਸਤਿਹਾਰ ਆਦਿ ਤੇ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦੦
੨੬	ਬਿੱਲਡਿੰਗ ਰਿਪੋਅਰ, ਵਾਈਟ ਵਾਸ ਅਤੇ ਮੈਨਟੇਨੈਂਸ	੫੦੦੦੦੦
੨੭	ਐਸ. ਬੀ. ਆਈ. ਬੈਂਕ ਲੋਨ ਵਿਆਜ	
੨੮	ਕਾਰ ਰਿਪੋਅਰ, ਡੀਜਲ, ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
੨੯	ਸਟੇਟ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਅਤੇ ਹਾਇਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦੦
੩੦	ਆਡਿਟ ਫੀਸ ਅਤੇ ਲੀਗਲ ਫੀਸ	੧੫੦੦੦੦
੩੧	ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	੧੫੦੦੦੦
੩੨	ਰਿਪੋਅਰ ਅਤੇ ਮੈਨਟੇਨੈਂਸ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੩੩	ਕੰਪਿਊਟਰ ਰਿਪੋਅਰ, ਵੈਬ, ਸੋਫਟਵੇਅਰ ਖਰਚ	੧੨੦੦੦੦੦
੩੪	ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਲੈਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚ	੫੫੦੦੦੦
੩੫	ਟਰਾਸਪੋਰਟ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦੦
੩੬	ਵਰਕਸ਼ਾਪ, ਨੈਕ ਫੀਸ, ਡਾਕ, ਕ੍ਰੈਸ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੩੭	ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਲੈਬ	੫੦੦੦੦੦
੩੮	ਈ. ਐਸ. ਆਈ. ਖਰਚ	
੩੯	ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਉਸਾਰੀ	੧੫੦੦੦੦੦੦
੪੦	ਕੰਪਿਊਟਰ, ਵਾਹਨ, ਫਰਨੀਚਰ ਆਦਿ	੩੫੦੦੦੦੦
੪੧	ਰਿਸਰਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	੫੦੦੦੦੦
੪੨	ਗਰੀਨ ਆਡਿਟ ਆਦਿ	੧੫੦੦੦੦
੪੩	ਹਿਊਮਨ ਰਿਸਰਚ ਐਕਟਿਵਿਟੀ	੨੦੦੦੦੦
੪੪	ਲੈਬ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦੦
੪੫	ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਆਈ ਟੀ	੧੦੦੦੦੦੦
੪੬	ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਰਿਸੋਰਸ ਅਤੇ ਈ ਬੁੱਕ	੫੦੦੦੦੦

੪੭ ਕੰਟੀਨ ਅਤੇ ਮੈਸ	੫੦੦੦੦੦
੪੮ ਸਕਿਊਰਟੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	੧੫੦੦੦੦੦
੪੯ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ (ਬਚਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ)	੩੦੩੩੦੦੦੦
ਜੋੜ	੧੭੨੯੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੭੨੯੦੦੦੦੦

ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਪੀ ਜੀ ਬਲਾਕ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡਿਆ ਤੋਂ ਲੋਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਮੂਲ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਲਗਭਗ ੫੬੦੦੦੦੦/- ਰੁਪਏ ਸਲਾਨਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

**ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਕਾਲਜ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬**

ਨੰ : ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਦਾਖਲੇ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਫੰਡਜ	੨੦੮੯੩੬੯੧੦
੨ ਗਰਾਂਟ ਇਨ ਏਡ	੩੭੦੬੩੦੯੦
੩ ਡੋਨੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੋਮਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ	੪੦੦੦੦੦੦
੪ ਬਕਾਇਆ ਫੀਸ	
ਜੋੜ	੨੫੦੦੦੦੦੦੦
ਘਾਟਾ	੦
ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੦
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਇੰਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਵਾਸਤੇ	
ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਵਾਸਤੇ	
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਇਮਾਰਤਾਂ	
ਕੁੱਲ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੦
ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਾਟਾ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੨੫੦੦੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਕਵਰਡ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ	੩੯੭੨੮੮੧੭
੨ ਤਨਖਾਹ ਕਵਰਡ ਨਾਨ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ	੫੬੧੭੬੫੫
੩ ਤਨਖਾਹ ਅਨ-ਕਵਰਡ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ	੧੦੬੩੯੧੩੬੬
੪ ਤਨਖਾਹ ਅਨ-ਕਵਰਡ ਨਾਨ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ	੩੬੦੩੬੬੪੪
੫ ਦਫਤਰ ਦੇ ਖਰਚੇ	੮੫੦੦੦੦੦
੬ ਇਸਤਿਹਾਰ	੩੦੦੦੦੦੦

੭ ਤੇਲ ਦੇ ਖਰਚੇ	੩੫੦੦੦੦੦
੮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦੦੦
੯ ਇਮਤਿਹਾਨ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧੦ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫੀਸ	੧੫੦੦੦੦
੧੧ ਟੀ.ਏ./ਡੀ.ਏ. ਖਰਚੇ	੨੦੦੦੦੦
੧੨ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੩ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ	੨੧੦੦੦੦੦
੧੪ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡ ਉਤਸਵ	੫੦੦੦੦੦
੧੫ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੬ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟੀ ਫੰਡ ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ.	
੧੭ ਹੋਰ ਖਰਚੇ	੮੦੦੦੦੦੦
੧੮ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਉਸਾਰੀ	੧੫੭੭੫੫੧੮
੧੯ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਖਰੀਦ (ਕੰਪਿਊਟਰ/ਵਾਹਨ/ਫਰਨੀਚਰ ਆਦਿ)	੨੫੦੦੦੦੦
੨੦ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟੀ ਦੇਣਯੋਗ	੬੦੦੦੦੦੦
੨੧ ਸ੍ਰ.ਗੁ.ਪ੍ਰ.ਕ. ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ ਰਕਮ	
੨੨ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਦੇਣ ਯੋਗ ਬਕਾਏ	
੨੩ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ	
ਜੋੜ	੨੫੦੦੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੨੫੦੦੦੦੦੦੦

ਜਨਰਲ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ
ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਨੰ : ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਬਜਟ ਸਾਲ	੨੦੨੫-੨੬
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧ ਦਾਖਲੇ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼		੨੬੦੦੦੦੦੦੦
੨ (ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ) ਦਾਖਲੇ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼		
੩ ਐਡ ਆਨ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕੋਰਸ ਫੀਸ		
੪ ਰੀ-ਅਪੀਅਰ ਫੀਸ		
੫ ਆਮਦਨ/ਫੀਸ; - Revaluation Fees, Subject Change, Correction of DMC etc., Late Fees		
੬ ਡੋਨੇਸ਼ਨ ਹੋਰ ਸੋਮਿਆਂ ਤੋਂ		
੭ ਗ੍ਰਾਂਟ ਇਨ ਏਡ		੩੫੨੦੦੦੦੦

- ੮ ਜੂਸ ਬਾਰ ਕਿਰਾਇਆ
 ੯ ਕੰਟੀਨ ਕਿਰਾਇਆ
 ੧੦ ਹੋਸਟਲ ਮੈਸ ਕੰਟੀਨ ਕਿਰਾਇਆ
 ੧੧ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ ਕਿਰਾਇਆ
 ੧੨ ਹੋਸਟਲ ਫੀਸ ਅਤੇ ਮੈਸ ਫੀਸ
 ੧੩ ਹੋਸਟਲ ਕੂਲਰ ਫੀਸ
 ੧੪ ਸਟਾਫ਼ ਰਿਹਾਇਸ਼
 ੧੫ ਹੋਸਟਲ ਦਾਖਲਾ ਫਾਰਮ
 ੧੬ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ (ਆਈ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਬੁੱਕ)
 ੧੭ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟ ਫੀਸ
 ੧੮ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ
 ੧੯ NSS (Received from PFMS)
 ੨੦ NABARD Project
 ੨੧ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਇੰਨਕਮ-ਧਵਲਾਣ
 ੨੨ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਇੰਨਕਮ- ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ
 ੨੩ Revenue from Skill Hub Training Institute
 ੨੪ Conference & Seminar ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟੂਰ
 ੨੫ ਕਨਵੋਕੇਸ਼ਨ ਆਮਦਨ
 ੨੬ ਰੱਦੀ ਦੀ ਆਮਦਨ
 ੨੭ Youth Festival Host Fees (੨੦੨੪-੨੫)
 ੨੮ Venue Charge (Outsource Exam Conduct Amount)
 ੨੯ ਬੈਂਕ ਵਿਆਜ Saving Interest & Interest on FDR
 ੩੦ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਜੋੜ

੩੨੫੨੦੦੦੦੦

ਘਾਟਾ

੦

ਕੁੱਲ ਜੋੜ

੩੨੫੨੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਤਨਖਾਹ ਕਵਰਡ ਅਤੇ ਅਨਕਵਰਡ ਸਟਾਫ਼ (੨੦੨੪-੨੫)

- ੧ ਤਨਖਾਹ ਅਨਕਵਰਡ ਸਟਾਫ਼ ੨੦੦੦੦੦੦੦੦
 ੨ ਤਨਖਾਹ ਕਵਰਡ ਸਟਾਫ਼ ੪੦੦੦੦੦੦੦
 ਤਨਖਾਹ ਕਵਰਡ ਅਤੇ ਅਨਕਵਰਡ ਸਟਾਫ਼ (੨੦੨੩-੨੪)
 ੩ ਤਨਖਾਹ ਅਨਕਵਰਡ ਸਟਾਫ਼

੪	ਤਨਖਾਹ ਕਵਰਡ ਸਟਾਫ਼ ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ- ਲੋਨ	
੫	ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ (SGRD Trust) ਨੂੰ ਵਾਪਸੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਰੈਕਰਿੰਗ ਖਰਚੇ	੫੦੦੦੦੦੦
੬	ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕਿਊਰਟੀ	੧੩੦੦੦੦੦੦
੭	ਵਿਗਿਆਪਨ	
੮	ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ	
੯	ਕਾਲਜ ਮੈਗਜ਼ੀਨ	
੧੦	Internal Audit Fees	
੧੧	Audit Exp.(Noc \$ certificate fee)	
੧੨	Legal Exp.	
੧੩	ਕਾਲਜ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੇਫਟੀ	
੧੪	ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਬਲਾਕ Elevator Exp.	
੧੫	ਕਾਲਜ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	
੧੬	ਕਾਲਜ ਇੰਟਰਨੈਟ	
੧੭	ਕਾਲਜ ਟੈਲੀਫੋਨ ਅਤੇ ਐਸ ਐਮ ਐਸ	
੧੮	ਕਾਲਜ Website Software	
੧੯	ਸਟਾਫ ਮੋਬਾਇਲ ਖਰਚੇ	
੨੦	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਯੂਨੀਫਾਰਮ (Blazers)	
੨੧	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਅਤੇ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੨੨	ਐਨ .ਸੀ. ਸੀ, ਐਨ ਐਸ ਐਸ	
੨੩	ਫੋਟੋਸਟੇਟ ਮਸ਼ੀਨ, ਫੈਕਸ ਮਸ਼ੀਨ	
੨੪	ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	
੨੫	Publication Cell Exp.	
੨੬	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਈ.ਕਾਰਡ	
੨੭	ਡਾਕ ਖਰਚ	
੨੮	ਲੈਬ ਸਟਾਫ ਦੀ ਸਫਾਈ	
੨੯	IIC Exp.	
੩੦	Momento exp.	
੩੧	ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚੇ (OPD)	
੩੨	O.S.A fund ਵਿੱਚੋਂ ਖਰਚੇ ਅਲਗ-ਅਲਗ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਖਰਚੇ	

੩੩ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਖਰਚਾ	
੩੪ Chemistry Lab Exp.	
੩੫ ਹੋਮ ਸਾਇੰਸ ਵਿਭਾਗ	
੩੬ ਫਾਈਨ ਆਰਟਸ ਵਿਭਾਗ	
੩੭ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਵਿਭਾਗ	
੩੮ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਇੰਨਸਪੈਕਸ਼ਨ	
੩੯ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਵਿਭਾਗ	
੪੦ ਫਿਜ਼ਿਕਸ ਵਿਭਾਗ	
੪੧ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਭਾਗ	
੪੨ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ	
੪੩ Theatre ਵਿਭਾਗ	
੪੪ ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਹੁਣਚਾਰੀ	
੪੫ ਦਫ਼ਤਰ ਪ੍ਰਹੁਣਚਾਰੀ	
ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ ਫਾਰਮ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੪੬ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ ਫਾਰਮ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੪੭ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ ਫਾਰਮ ਲੀਜ ਮਨੀ	
ਧਵਲਾਣ ਕੈਂਪਸ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੪੮ ਧਵਲਾਣ ਕੈਂਪਸ ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੪੯ ਧਵਲਾਣ ਕੈਂਪਸ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੫੦ ਧਵਲਾਣ ਕੈਂਪਸ Drum Exp.	
੫੧ ਧਵਲਾਣ ਕੈਂਪਸ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਆਦਿ	
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖਰਚੇ	
੫੨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਬੰਧਤ ਖਰਚੇ (ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ ਆਦਿ)	੨੦੦੦੦੦੦੦
੫੩ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਰਿਟਰਨ	
੫੪ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਫੀਸ	
੫੫ ਨੈਕ ਟੀਮ ਦਾ ਖਰਚ	੦
੫੬ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਫੀਸ	੬੦੦੦੦੦
੫੭ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫੀਸ	
੫੮ ਟੀ.ਏ./ਡੀ.ਏ. ਖਰਚੇ	੧੫੦੦੦੦
੫੯ ISO Registration	
੬੦ AICTE Fees ਦੇ ਖਰਚੇ	
ਕਾਲਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਖਰਚ	

੬੧	ਯੂਵਕ ਮੇਲਾ	
੬੨	ਇਨੰਸਪੈਕਸਨ ਕਮੇਟੀ (ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਵਿਭਾਗ)	
੬੩	ਫੋਟੋਗਰਾਫੀ	
੬੪	ਇਨਾਮ ਰਾਸ਼ੀ	
੬੫	ਕਨਵੋਕੇਸ਼ਨ	
੬੬	Donotion Endowment Fund- Meritorious Students	
੬੭	Eco Club Grant	
੬੮	Quiz Competition	
੬੯	ਕਾਲਜ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਰਗਰਮੀਆਂ	
੭੦	ਮਾਣ ਭੱਤਾ/ ਸੈਮੀਨਾਰ ਅਤੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ	
੭੧	Blood Donation Camp	
੭੨	ਧਾਰਮਿਕ ਖਰਚੇ	
੭੩	Training Exp.	
੭੪	Extension lecture	
੭੫	ਕਾਲਜ Board of Studies Meeting Exp.	
੭੬	ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡ ਉਤਸਵ	
੭੭	ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ ਫੰਡ	
	ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ਾਖਾ ਕਾਰ ਦਾ ਖਰਚਾ	
੭੮	ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਾਰ ਖਰਚੇ	੪੦੦੦੦੦
੭੯	ਕਾਲਜ ਸਟਾਫ ਕਾਰ ਖਰਚੇ	
੮੦	ਕਾਲਜ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨੇਸ਼ਨ ਕਾਰ ਖਰਚੇ	
	ਕਾਲਜ ਬੱਸ ਅਤੇ ਜਨਰੇਟਰ ਦਾ ਖਰਚਾ	
੮੧	ਕਾਲਜ ਬੱਸ ਦਾ ਖਰਚਾ	੧੦੦੦੦੦੦
੮੨	ਕਾਲਜ Handy repair exp.	
੮੩	ਕਾਲਜ ਜਨਰੇਟਰ ਦਾ ਖਰਚਾ	
੮੪	ਕਾਲਜ ਟ੍ਰੈਕਟਰ	
੮੫	ਐਬੂਲੰਸ ਵੈਨ	
	ਹੋਸਟਲ ਖਰਚੇ	
੮੬	ਹੋਸਟਲ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	੩੦੦੦੦੦
੮੭	ਹੋਸਟਲ ਜਨਰੇਟਰ ਦਾ ਖਰਚਾ	
੮੮	ਹੋਸਟਲ ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਖਰਚੇ	
੮੯	ਹੋਸਟਲ ਦਾ ਖਰਚਾ	

੯੦ ਹੋਸਟਲ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ

੯੧ ਹੋਸਟਲ ਦੇ ਖਰਚੇ Newspaper, Waste Exp., Stationary, Electrical & Water Goods Repair etc.

ਫੀਸ ਰੀਫੰਡ

੯੨ ਦਾਖਲੇ ਫੀਸਾਂ ਰੀਫੰਡ ੮੦੦੦੦੦੦

੯੩ ਹੋਸਟਲ ਫੀਸ ਰੀਫੰਡ

੯੪ Blazer Fee Refund

੯੫ Registration Fee Refund

ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਉਸਾਰੀ/ਰੈਨੋਵੇਸ਼ਨ/ਹੋਸਟਲ

੯੬ ਕਾਲਜ ਸੈਂਡ ਦੇ ਖਰਚੇ (OSA FUND) ੧੦੦੦੦੦੦

੯੭ ਧਾਮੋਮਾਜਰਾ ਦੀਵਾਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਖਰਚੇ

ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਖ਼ੀਦ

੯੮ ਕਾਲਜ ਪਾਰਕਿੰਗ (ਫੁੱਲ ਬੂਟੇ) ਦੇ ਖਰਚੇ

੯੯ ਧਵਲਾਣ (ਬਿੰਲਡਿੰਗ ਦੀ ਉਸਾਰੀ)

੧੦੦ ਕਾਲਜ ਰਿਪੇਅਰ ਅਤੇ ਰੈਨੋਵੇਸ਼ਨ

੧੦੧ Air Cooler-- Gurudwara ੨੦੦੦੦੦੦

੧੦੨ ਅੱਗ ਬੁਜਾਊ ਯੰਤਰ ਦਾ ਖਰਚਾ

੧੦੩ ਕਾਲਜ ਜਨਚੇਟਰ

੧੦੪ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ Studio

੧੦੫ ਕਾਲਜ ਫਰਨੀਚਰ

੧੦੬ ਕੰਪਿਊਟਰ, ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ.ਐੱਸ.

੧੦੭ Electricity Panel

੧੦੮ Air Conditioner

੧੦੯ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ

੧੧੦ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ (ਪੀ. ਟੀ. ਏ. ਫੰਡ)

੧੧੧ Microwave- Englsih Deptt.

੧੧੨ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੋਮਰੇ

੧੧੩ ਹੋਸਟਲ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੋਮਰੇ

੧੧੪ ਡਿਜੀਟਲ ਕੈਮਰੇ

੧੧੫ Music Instruments

੧੧੬ ਕਾਲਜ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨ

੧੧੭ ਗ੍ਰੈਚੁਚਿਟੀ ਫੰਡ ੩੦੦੦੦੦੦

੧੧੮ ਲੀਵ ਇਨ ਕੈਸ਼ਮੈਂਟ	੩੦੦੦੦੦੦
੧੧੯ ਬੈਂਕ ਲੋਨ ਵਾਪਸੀ	੭੫੦੦੦੦੦
੧੨੦ ਬੈਂਕ ਲੋਨ ਦਾ ਵਿਆਜ	੫੦੦੦੦੦੦
ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧੨੧ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਦੇ ਖਰਚੇ	੪੦੦੦੦੦੦
੧੨੨ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ਾਖਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	
੧੨੩ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧੨੪ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧੨੫ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧੨੬ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਖਰਚਾ	
੧੨੭ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਫੰਡ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੨੮ ਨਾਭਾ ਸਕੂਲ ਦਾ ਖਰਚਾ	੧੦੬੧੭੬੫
੧੨੯ ਨਾਭਾ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ	
੧੩੦ ਨਾਭਾ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨਯੋਗ ਰਕਮ	
੧੩੧ ਮਾਤਾ ਸਹਿਬ ਕੌਰ (ਕਾਲਜ) ਦਾ ਖਰਚਾ	
੧੩੨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੩੩੩੮੨੩੫
ਜੋੜ	੩੨੫੨੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੩੨੫੨੦੦੦੦੦

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬

ਨੰ : ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬
੧ ਫੀਸ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਫੀਸ / ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਫੰਡ	੧੨੬੮੪੪੦੦੦
੨ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ	
੩ ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਤੋਂ ਗਰਾਂਟ	
੪ ਬੈਂਕ ਸੂਦ	੩੦੦੦੦੦
੫ ਆਮਦਨ ਗਰਲਜ਼ ਹੋਸਟਲ	੬੦੦੦੦੦
੬ ਹੋਰ ਆਮਦਨ	੨੯੦੦੦੦੦
੭ ਫੋਟੋ ਸਟੇਟ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	
੮ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਸੇਲ	੧੦੫੬੦੦੦
੯ ੯੫% ਗ੍ਰਾਂਟ ਇਨ ਏਡ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਾਂਟ	੨੨੦੦੦੦੦੦
੧੦ ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ/ਲੀਵ ਇਨਕੈਸ਼ਮੈਂਟ	

੧੧ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸਾਖਾ ਲਈ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਮਦਨ	੩੦੦੦੦੦੦
੧੨ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਜਮੀਨ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ	੧੮੦੦੦੦੦
੧੩ ਕਾਨਫਰੰਸ ਅਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰ	੨੦੦੦੦੦
੧੪ ਬੱਸ ਫੀਸ	੬੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	੧੫੯੩੦੦੦੦੦
ਘਾਟਾ	੦
ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੦
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਇੰਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਵਾਸਤੇ	
ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਵਾਸਤੇ	
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਇਮਾਰਤਾਂ	
ਕੁੱਲ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੦
ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਾਟਾ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੫੯੩੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧ ਤਨਖਾਹ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ ੯੫% ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਧੀਨ	੨੬੫੦੦੦੦੦
੨ ਤਨਖਾਹ ਅਨਕਵਰਡ ਟੀਚਿੰਗ/ਨਾਨ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ	੫੮੦੦੦੦੦੦
੩ ਐਡਹਾਕ ਸਟਾਫ ਤਨਖਾਹ	੧੫੦੦੦੦੦੦
੪ ਸੰਪੁਚਰੀ / ਮੋਬਾਇਲ ਅਲਾਊਂਸ	੬੦੦੦
੫ ਮੁਰੰਮਤੀ ਫੰਡ	੧੧੮੦੫੨੦
੬ ਖੱਤ ਪੱਤਰੀ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦
੭ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ	੨੦੦੦੦੦੦
੮ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੭੦੦੦੦
੯ ਐਨਟਰਟੇਨਮੈਂਟ / ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ	੩੦੦੦੦੦
੧੦ ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਤੇ ਰੋਜਾਨਾ ਭੱਤਾ	੧੫੦੦੦੦
੧੧ ਲੀਗਲ ਖਰਚੇ	੧੦੦੦੦੦
੧੨ ਟੈਲੀਫੋਨ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦
੧੩ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ / ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦੦੦
੧੪ ਬੈਂਕ ਖਰਚ	
੧੫ ਅਖਬਾਰ / ਰਸਾਲੇ / ਕਿਤਾਬਾਂ	੫੦੦੦੦੦
੧੬ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ ਫੰਡ ਖਰਚ	੧੪੦੦੦੦੦
੧੭ ਫੰਕਸ਼ਨ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦੦
੧੮ ਕੰਪਿਊਟਰ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦੦

੧੯ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ	੮੪੦੦੦੦
੨੦ ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦੦
੨੧ ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦੦੦
੨੨ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਖਰਚ / ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਖਰਚ	੮੦੦੦੦੦੦
੨੩ ਹੋਰ ਖਰਚ	
੨੪ ਯੂਨੀ. ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਹੋਣ ਸਦਕਾ ਲੀਵ ਇਨਕੈਸ਼ਮੈਂਟ/ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ	੩੯੦੦੦੦੦
੨੫ ਬਿਜਲੀ / ਪਾਣੀ	੧੬੦੦੦੦੦
੨੬ ਕਾਲਜ ਬੱਸ ਦੀ ਸਰਵਿਸ : ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਬੱਸਾਂ	੨੦੦੦੦੦੦
੨੭ ਨਵੀਂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਉਸਾਰੀ	੧੬੨੦੦੦੦੦
੨੮ ਫਰਨੀਚਰ	੩੦੦੦੦੦
੨੯ ਸਾਇੰਸ ਫੰਡ	੪੦੦੦੦੦
੩੦ ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ ਗਰਾਂਟ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚ	
੩੧ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ਾਖਾ ਲਈ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚ	੪੬੦੦੦੦੦
੩੨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਯੋਗ ਰਕਮ	
੩੩ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਜਮੀਨ ਪਟਾ, ਬੀਜ ਆਦਿ	੧੮੦੦੦੦੦
੩੪ ਚੈਕਰਿੰਗ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦੦
੩੫ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਾਰ ਰਿਪੇਅਰ ਅਤੇ ਤੇਲ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦੦
੩੬ ਗੈਸਟ ਲੈਕਚਰ	੪੦੦੦੦੦
੩੭ ਜਨਰੇਟਰ ਤੇਲ ਅਤੇ ਰਿਪੇਅਰ	੨੦੦੦੦੦
੩੮ ਏ.ਆਈ ਸੀ ਟੀ ਈ ਖਰਚ	੮੦੦੦੦੦
੩੯ ਰੇਡੀਉ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚ	੫੫੦੦੦੦
੪੦ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਫੰਡ	੧੦੦੦੦੦
੪੧ ਰੀ ਅਪੀਅਰ/ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਖਰਚ	
੪੨ ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ	੮੦੦੦੦
੪੩ ਕਾਨਫਰੰਸ	੨੦੦੦੦੦
੪੪ ਰੈਡ ਕਰਸ/ ਐਨ.ਐਸ ਐਸ/ ਐਨ ਸੀ ਸੀ	੨੦੦੦੦੦
੪੫ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾਵਾਂ	੫੦੦੦੦੦
੪੬ ਸੇਫਟੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ	੧੫੦੦੦੦
੪੭ ਸਕਿਉਰਟੀ ਰਿਫੰਡ	੨੦੦੦੦੦
੪੮ ਵੈਬਸਾਈਟ ਖਰਚ	੭੦੦੦੦੦
੪੯ ਸਕਿਉਰਟੀ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦੦
੫੦ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ	੦

੫੧ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਰਿਪੋਅਰ	੨੦੦੦੦੦
੫੨ ਹੋਸਟਲ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੫੩ ਅਰਨ ਬਾਏ ਲਰਨ	੨੦੦੦੦੦
੫੪ ਸੰਗੀਤ ਸਾਜ਼ਾ ਦੀ ਰਿਪੋਅਰ	੫੦੦੦੦
੫੫ ਬਰਸਰ ਅਲਾਊਸ	੧੨੦੦੦
੫੬ ਨੈੱਕ ਖਰਚ	੬੭੧੪੮੦
੫੭ ਸੋਲਰ ਪਲਾਂਟ	੩੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	੧੫੯੩੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੫੯੩੦੦੦੦੦

ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਗੜਸ਼ੰਕਰ

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬

ਨੰ : ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਫੀਸਾ	੩੩੩੦੩੫੧੩
੨ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੀਸਾਂ	
੩ ਵਿਆਜ	੨੫੦੦੦੦
੪ ਦਾਨ ਖਾਤਾ	੫੦੦੦੦
੫ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟੀਨ	੧੨੦੦੦੦
੬ ੯੫% ਗ੍ਰਾਂਟ	੮੫੬੪੪੮੭
੭ ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾ	
੮ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ	੩੧੨੦੦੦
੯ ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ ਫੰਡ	੭੮੦੦੦੦
ਜੋੜ	੪੩੩੮੦੦੦੦
ਘਾਟਾ	੦
ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਇੰਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਵਾਸਤੇ	
ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਵਾਸਤੇ	
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਇਮਾਰਤਾਂ	
ਕੁੱਲ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੦
ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਾਟਾ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੪੩੩੮੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧	ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਕਵਰਡ	੯੦੧੫੨੫੦
੨	ਤਨਖਾਹ ਅਨਕਵਰਡ ਪੋਸਟ	੨੫੩੩੨੩੨੨
੩	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੪੪੫੫੦
੪	ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ	੧੧੫੦੦੦
੫	ਪ੍ਰੋਫੈਸਨਲ ਚਾਰਜ	੯੬੦੦
੬	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਖਰਚ	੧੮੦੦੦੦
੭	ਟੀ.ਏ / ਡੀ.ਏ.	੬੦੦੦੦
੮	ਫੁਟਕਲ / ਇਸਤਿਹਾਰ ਖਰਚ	
੯	ਕੋਰਟ ਕੇਸ	੧੫੦੦੦
੧੦	ਕਾਰ ਰਿਪੋਅਰ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦
੧੧	ਸਾਇੰਸ ਕੈਮੀਕਲ	੫੦੦੦੦
੧੨	ਗੈਜ਼ਟਿੰਗ ਫੰਡ	੭੮੦੦੦੦
੧੩	ਸਾਇੰਸ ਅਪਰੇਟਸ	੧੦੦੦੦
੧੪	ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ/ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ	੩੧੨੦੦੦
੧੫	ਬਿਲਡਿੰਗ ਉਸਾਰੀ+ਕੰਪਿਊਟਰ (ਐਮ.ਐਸ ਆਈ.ਟੀ)	
੧੬	ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜੀ	੭੦੦੦੦
੧੭	ਏ ਐਫ ਫੀਸ	੨੫੦੦੦
੧੮	ਬੈਕ ਚਾਰਜਿਜ਼	
੧੯	ਕਾਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦
੨੦	ਕਾਲਜ ਕੈਪਸ ਰਿਪੋਅਰ	੫੦੦੦੦
੨੧	ਕੰਪਿਊਟਰ ਖਰਚ	੩੫੦੦੦
੨੨	ਸਾਈਕਲ ਸਟੈਂਡ ਖਰਚ	੨੫੨੦੦੦
੨੩	ਵਿਦਿਅਕ ਟੂਰ ਖਰਚ	
੨੪	ਬਿਜਲੀ ਖਰਚ	੭੦੦੦੦੦
੨੫	ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਿੱਖਿਆ ਖਰਚ	
੨੬	ਫੈਕਿਲਟੀ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ	੨੦੦੦੦
੨੭	ਫੰਕਸ਼ਨ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੨੮	ਬਾਗਬਾਨੀ ਖਰਚ	
੨੯	ਜਨਰੇਟਰ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੩੦	ਹੋਮ ਸਾਈਸ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ	੩੦੦੦੦
੩੧	ਸਰੋਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੱਤਾ	੬੦੦੦੦

੩੨ ਆਈ ਡੀ ਕਾਰਡ	੩੦੦੦੦
੩੩ ਜਨਰਲ ਮੈਗਜ਼ੀਨ	੨੦੦੦੦
੩੪ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚ	੪੫੦੦੦
੩੫ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚ	੦
੩੬ ਨੈਕ ਫੀਸ	
੩੭ ਨੈਕ ਟੀਮ ਦੇ ਦੌਰੇ ਖਰਚ	
੩੮ ਅਖਬਾਰ	੧੫੦੦੦
੩੯ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸੈਮੀਨਾਰ	੫੦੦੦੦
੪੦ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਫੀਸ	
੪੧ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫੀਸ	੧੮੦੦੦੦੦
੪੨ ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ	
੪੩ ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚ	੩੫੦੦੦੦
੪੪ ਸੰਪੁਚਰੀ ਅਲਾਊਸ	੪੮੦੦੦
੪੫ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ(ਬਚਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ)	੨੦੬੬੨੭੮
੪੬ ਰਿਪੋਅਰ	੬੦੦੦੦੦
੪੭ ਟੈਲੀਫੋਨ ਖਰਚ	੭੦੦੦੦
੪੮ ਜੋਨਲ ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ	੪੦੦੦੦੦
੪੯ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੇਂਸ	੩੦੦੦੦੦
੫੦ ਈ ਰਿਕਸ਼ਾ ਖੀਦ ਅਤੇ ਰਿਪੋਅਰ	੧੦੦੦੦
੫੧ ਈ ਆਈ ਸੀ ਟੀ ਈ	੭੦੦੦੦
੫੨ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੇਫਟੀ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੫੩ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੫੪ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ	
ਜੋੜ	੪੩੩੮੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੪੩੩੮੦੦੦੦

ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਭੁਮੇਲੀ (ਕਪੂਰਥਲਾ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬

ਨੰ : ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫੰਡ	੨੫੦੦੦੦੦
੨ ਬਕਾਇਆ ਫੀਸਾਂ	

੩	ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਐਸ.ਸੀ./ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿਦਿਆਰਥੀ	
੪	੯੫% ਗ੍ਰਾਂਟ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ	੬੫੯੨੮੦੦
੫	ਵਿਆਜ	੮੫੦੦
੬	ਬੱਸ ਕਿਰਾਇਆ	
੭	ਪੁਰਾਣੇ ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਲੋਹਾ	
੮	ਦਾਨ	
੯	ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿਕਰੀ	੬੬੦੦੦
	ਜੋੜ	੯੧੬੭੩੦੦
	ਘਾਟਾ	੫੦੪੬੩੦੦
	ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੫੦੪੬੩੦੦
	ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਇੰਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਵਾਸਤੇ	
	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਵਾਸਤੇ	
	ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਇਮਾਰਤਾਂ	
	ਕੁੱਲ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੫੦੪੬੩੦੦
	ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਾਟਾ	੦
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੪੨੧੩੬੦੦
	ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫੀਸ	੬੦੦੦੦੦
੨	ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ	੧੫੦੦੦੦
੩	ਆਵਾਜਾਈ ਖਰਚ	੫੫੦੦੦
੪	ਟੈਲੀਫੋਨ ਬਿੱਲ	੧੯੦੦੦
੫	ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਖਰਚ	
੬	ਵਿਗਿਆਪਨ	੫੦੦੦੦
੭	ਬੱਸ ਮੁਰੰਮਤ	੨੫੦੦੦
੮	ਖੇਡਾਂ	੫੦੦੦੦
੯	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੫੦੦੦੦
੧੦	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੪੦੦੦੦
੧੧	ਅਖਬਾਰ ਤੇ ਰਸਾਲੇ	੧੦੦੦੦
੧੨	ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ	੪੦੦੦੦
੧੩	ਫੁਟਕਲ ਖਰਚ	
੧੪	ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ	੫੨੮੦੦
੧੫	ਟੁੱਟ ਭੱਜ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦

੧੬ ਕੰਪਿਊਟਰ ਖਰਚ	੩੫੦੦੦
੧੭ ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੦੦੦
੧੮ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਭੱਤਾ	੬੦੦੦੦
੧੯ ਤਨਖਾਹ (ਬੱਸ ਡਰਾਇਵਰ)	
੨੦ ਬੈਂਕ ਚਾਰਜ	
੨੧ ਬੱਸ ਦਾ ਤੇਲ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦
੨੨ ਹਰਟੀਕਲਰਜ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦
੨੩ ਬਿਜਲੀ ਖਰਚ	੧੬੦੦੦੦
੨੪ ਘਰੇਲੂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ	੫੦੦੦
੨੫ ਜਨਰੇਟਰ ਦਾ ਤੇਲ	੨੫੦੦੦
੨੬ ਕਾਲਜ ਸਮਾਗਮ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੨੭ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਮੈਗਜ਼ੀਨ	੬੬੦੦੦
੨੮ ਲੀਗਲ ਫੀਸ	੧੫੦੦੦
੨੯ ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ ਫੰਡ	੧੩੨੦੦੦
੩੦ ਤਨਖਾਹ / ਬਕਾਏ ੯੫% ਗ੍ਰਾਂਟ	੬੫੯੨੮੦੦
੩੧ ਤਨਖਾਹ ਅਨਕਵਰਡ ਪੋਸਟਾਂ	੫੫੦੦੦੦੦
੩੨ ਐਨ.ਓ.ਸੀ.	੫੦੦੦੦
੩੩ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੩੪ ਫਰਨੀਚਰ	
੩੫ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ	
੩੬ ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ	੨੦੦੦੦੦
੩੭ ਰੋਡ ਟੈਕਸ	
੩੮ ਰਿਸਰਚ ਖਰਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਰਕ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦
੩੯ ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦
੪੦ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ	
ਜੋੜ	੧੪੨੧੩੬੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੪੨੧੩੬੦੦

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡਰੋਲੀ ਕਲਾਂ (ਜਲੰਧਰ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬

ਨੰ : ਨਾਮ ਖਾਤਾ

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬

੧ ਦਾਖਲੇ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਫੰਡ

੫੩੪੮੩੦੦

੨	ਡੀ. ਪੀ. ਆਈ.(ਕ) ਪਾਸੋਂ ਆਈ ਗਾਂਟ	੨੨੦੦੦੦੦
੩	ਕਿਰਾਇਆ, ਠੇਕਾ, ਰਦੀ ਅਤੇ ਦਾਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ	੩੮੦੦੦੦
੪	ਹੋਰ ਸੋਮਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ	੨੦੦੦੦
੫	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ	
੬	ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ ਫੰਡ	
੭	ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ	
੮	ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਵਿਆਜ	੧੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੩੪੫੮੩੦੦
	ਘਾਟਾ	੬੬੦੧੭੦੦
	ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੬੬੦੧੭੦੦
	ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਇੰਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਵਾਸਤੇ	
	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਵਾਸਤੇ	
	ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਇਮਾਰਤਾਂ	
	ਕੁੱਲ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੬੬੦੧੭੦੦
	ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਾਟਾ	੦
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੨੦੦੬੦੦੦੦
	ਖਰਚ	
੧	ਤਨਖਾਹ/ ਏਰੀਅਰ/ ਕਵਰਡ/ਅਨਕਵਰਡ/ ਟੀਚਿੰਗ/ ਨਾਨ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ	੧੭੦੦੦੦੦੦
੨	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੩	ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਖਰਚ	੨੪੨੦੦
੪	ਟੀ.ਏ/ਡੀ.ਏ	੧੨੦੦੦੦
੫	ਟੈਲੀਫੋਨ ਬਿੱਲ	
੬	ਬਿੱਜਲੀ ਬਿੱਲ	੨੫੦੦੦੦
੭	ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਬਿੱਲ	੨੦੦੦੦
੮	ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ/ ਬੋਰਡ ਫੀਸ	੧੭੫੦੦੦੦
੯	ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ/ਮਹਿਮਾਨ	੨੦੦੦੦
੧੦	ਜਰਨੇਟਰ ਡੀਜਲ, ਬੱਸ ਡੀਜਲ	੩੦੦੦੦
੧੧	ਡਾਕ ਖਰਚ/ਰਿਪੋਅਰ	੮੦੦੦੦
੧੨	ਫੁੱਟਕੱਲ ਖਰਚ/ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ	੫੦੦੦੦
੧੩	ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਚਾਰਜ, ਲੀਗਲ ਆਡਿਟ ਫੀਸ, ਲੈਬ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦
੧੪	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦
੧੫	ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ	੧੦੦੦੦੦
੧੬	ਫੰਕਸ਼ਨ/ਸਮਾਗਮ	੬੫੦੦੦

੧੭ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ/ਸ਼ਟੇਸ਼ਨਰੀ	੬੦੦੦੦
੧੮ ਹੋਰ ਖਰਚੇ	੪੦੦੦੦
੧੯ ਗ੍ਰੈਜ਼ੂਇਟੀ ਫੰਡ	੨੨੨੦੦੦
੨੦ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ	੮੮੮੦੦
੨੧ ਬੈਂਕ ਚਾਰਜ	੧੦੦੦੦
੨੨ ਆਈ.ਸੀ.ਟੀ/	
੨੩ ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ. ਕੈਂਪ	
੨੪ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ	
ਜੋੜ	੨੦੦੬੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੨੦੦੬੦੦੦੦

**ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ, ਮੋਗਾ
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬**

ਨੰ : ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬
੧ ਫੀਸਾਂ/ ਫੰਡਸ	੨੦੦੦੦੦੦
੨ ਵਿਆਜ	੨੦੦੦੦੦
੩ ੯੫% ਗਰਾਂਟ	੯੦੫੦੦੦੦
੪ ਸੈਲਫ ਫਾਈਨੈਨਸਿੰਗ ਕੋਰਸ	੧੭੧੫੬੦੦੦
੫ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ	
੬ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ	੩੦੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਬੈਂਕ	੩੧੪੦੦੦
੮ ਕਿਰਾਇਆ ਕੈਂਟੀਨ	੧੦੦੦੦੦
੯ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ/ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ	੪੫੦੦੦੦
੧੦ ਯੂਨੀਵਰਸਟੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਫੀਸ	੨੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	੪੧੫੨੦੦੦੦
ਘਾਟਾ	੦
ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੦
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਇੰਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਵਾਸਤੇ	
ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਵਾਸਤੇ	
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਇਮਾਰਤਾਂ	
ਕੁੱਲ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੦
ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਾਟਾ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੪੧੫੨੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਏਡਿਡ ਸਟਾਫ	੯੫੨੭੧੩੩

੨	ਅਨ-ਏਡਿਡ ਸਟਾਫ	੧੫੩੫੯੯੩੨
੩	ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ	੯੨੪੦੦੦
੪	ਕੰਨਟੈਨਜ਼ੈਸੀ	੦
੫	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦
੬	ਟੈਲੀਫੋਨ	੬੦੦੦੦
੭	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੧੦੦੦੦੦
੮	ਖਰਚ ਇਸਤਿਹਾਰ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
੯	ਸਫਰ ਖਰਚ	੨੫੦੦੦੦
੧੦	ਨਵ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ / ਰੈਨੋਵੇਸ਼ਨ	੨੫੦੦੦੦੦
੧੧	ਫਰਨੀਚਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ	੫੦੦੦੦
੧੨	ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਅਤੇ ਸਫੈਦੀ	੧੦੦੦੦੦
੧੩	ਲੀਗਲ ਖਰਚੇ	੧੦੦੦੦੦
੧੪	ਐਫਲੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	੨੫੦੦੦੦
੧੫	ਕੰਪਿਊਟਰ ਲੈਬਾਰਟਰੀ	੧੦੦੦੦੦
੧੬	ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਹੋਰ ਇੰਨਫਰਾ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਆਦਿ	੨੨੦੦੦੦੦
੧੭	ਪੁਸਤਕਾ ਨਵੇਂ ਕੋਰਸ	੨੦੦੦੦੦
੧੮	ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਫੀਸ	੭੦੦੦੦੦
੧੯	ਗਰਾਂਊਡ ਮੇਨਟੈਨੈਂਸ	੫੦੦੦੦
੨੦	ਖਰਚਾ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦੦
੨੧	ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ	੬੦੦੦੦੦
੨੨	ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੇ ਰਸਾਲੇ	੩੦੦੦੦
੨੩	ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਖਰਚ	੯੦੦੦੦੦
੨੪	ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੨੫	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਲਾਈ	੧੦੦੦੦੦
੨੬	ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ	੨੫੦੦੦੦
੨੭	ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜੀ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੨੮	ਸੰਪਚੂਰੀ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਖਰਚ	੫੪੦੦੦
੨੯	ਬਿਜਲੀ ਬਿਲ ਖਾਤਾ	੪੦੦੦੦੦
੩੦	ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਖਰਚ	੧੧੪੯੩੫
੩੧	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ	
	ਜੋੜ	੪੧੫੭੦੦੦੦
	ਬੱਚਤ	੦
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੪੧੫੭੦੦੦੦

ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਗੜਦੀਵਾਲਾ (ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬

ਨੰ : ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬
੧ ਫੀਸ ਤੇ ਫੰਡ	੩੩੨੮੦੦
੨ ਸੈਲਫ਼ ਫ਼ਾਂਈਨਾਂਸ ਕੋਰਸ	੧੪੮੫੬੧੦੦
੩ ਅਮਲਾ ਫੰਡ ਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਫੰਡ	੮੨੮੮੬੭੬
੪ ਬਕਾਇਆ ਫੀਸਾਂ	
੫ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਫੀਸ	੧੭੨੦੦੦
੬ ਵਿਆਜ	੧੫੦੦੦੦
੭ ਦਾਨ ਖਾਤਾ	੧੨੫੦੦੦
੮ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾ	੮੮੦੦੦੦
੯ ੯੫% ਘਾਟਾ ਗ੍ਰਾਂਟ	੨੦੮੫੫੦੨੪
੧੦ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ	੧੮੩੪੦੦
੧੧ ਸਹਾਇਤਾ (ਹੋਰ ਸਾਧਨ)	
੧੨ ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ ਫੰਡ	੩੯੬੦੦੦
ਜੋੜ	੪੬੨੩੯੦੦੦
ਘਾਟਾ	੧੦੦੦੦੦੦
ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੧੦੦੦੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਇੰਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਵਾਸਤੇ	
ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਵਾਸਤੇ	
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਇਮਾਰਤਾਂ	
ਕੁੱਲ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੧੦੦੦੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਾਟਾ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੪੭੨੩੯੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾ-ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਕਵਰਡ ਅਤੇ ਗੈਰ ਪ੍ਰਾ-ਅਧਿਆਪਕ	੨੩੭੩੪੦੦੦
੨ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾ-ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਗੈਰ ਪ੍ਰਾ-ਅਧਿਆਪਕ ਆਨਕਵਰਡ ਪੋਸਟਾਂ	੧੫੦੯੫੬੦੦
੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੭੫੦੦੦
੪ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦੦
੫ ਟੀ.ਏ./ਡੀ.ਏ.	੧੭੫੦੦੦
੬ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਖਰਚ	੧੨੫੦੦੦
੭ ਕੋਰਟ ਕੇਸ	੯੦੦੦੦

੮	ਰਿਪੋਅਰ	
੯	ਬਿਲਡਿੰਗ ਰਿਪੋਅਰ	੧੫੦੦੦੦
੧੦	ਕੰਪਿਊਟਰ ਰਿਪੋਅਰ	੧੦੦੦੦੦
੧੧	ਫਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਫਿਕਸਚਰ ਰਿਪੋਅਰ	੬੫੦੦੦੦
੧੨	ਇਕਊਪਮੈਂਟ ਰਿਪੋਅਰ	੫੫੦੦੦੦
੧੩	ਜਨਰੇਟਰ ਰਿਪੋਅਰ	੨੫੦੦੦੦
੧੪	ਸਾਇੰਸ ਕੈਮੀਕਲ	੭੫੦੦੦੦
੧੫	ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ / ਲੀਵਿੰਗ ਕੈਸ਼ਮੈਂਟ	
੧੬	ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਫੀਸਾਂ	੪੬੪੩੦੦੦
੧੭	ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ ਫੰਡ	੩੯੬੦੦੦
੧੮	ਇਕਊਪਮੈਂਟ (ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸਰੂਮ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ)	੭੫੦੦੦੦
੧੯	ਸਾਜੋ ਸਾਮਾਨ	੫੦੦੦੦੦
੨੦	ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ	੧੮੩੪੦੦
੨੧	ਬੱਸ ਖਰਚ (ਰਿਪੋਅਰ)	੫੦੦੦੦੦
੨੨	ਬੱਸ ਡੀਜਲ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦੦
੨੩	ਬੱਸ ਇੰਜ਼ੂਰੈਂਸ	੫੫੦੦੦੦
੨੪	ਬੱਸ ਪਰਮਿਟ (ਟੈਕਸ)	੭੦੦੦੦੦
੨੫	ਜਰਨੇਟਰ ਡੀਜਲ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦੦
੨੬	ਬਿਜਲੀ ਬਿਲ	੬੦੦੦੦੦
੨੭	ਇੰਟਰਨੈਟ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦੦
੨੮	ਟੈਲੀਫੋਨ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦੦
੨੯	ਫੁੱਟਕਲ	੨੦੦੦੦੦
੩੦	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ (ਰੀਡਿੰਗ ਰੂਮ)	੩੬੦੦੦੦
੩੧	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਖਰਚ (ਨਵੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦੦
੩੨	ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੩੩	ਬਾਗਬਾਨੀ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦੦
੩੪	ਆਈ ਕਾਰਡ	੨੦੦੦੦੦
੩੫	ਏ.ਐਮ.ਸੀ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦੦
੩੬	ਸੈਮੀਨਾਰ, ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਗੈਸਟ ਲੈਕਚਰ ਆਦਿ	੯੦੦੦੦੦
੩੭	ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚ	੧੭੦੦੦੦
੩੮	ਪ੍ਰੋਹਣਾਚਾਰੀ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੩੯	ਸਮਾਗਮ/ਫੰਕਸ਼ਨ	੧੨੦੦੦੦

੪੦ ਕਲਚਰ ਐਕਟੀਵਿਟੀ	੨੭੫੦੦੦
੪੧ ਵਾਇਰ ਸੇਫਟੀ	੪੦੦੦੦
੪੨ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੇਫਟੀ	੨੫੦੦੦
੪੩ ਲੀਗਲ/ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦
੪੪ ਬਿਜਲੀ (ਸਮਾਨ)	੧੦੦੦੦
੪੫ ਹਾਊਸ ਟੈਕਸ/ਪ੍ਰੋਪਾਰਟੀ ਟੈਕਸ	੬੨੦੦੦
੪੬ ਸੰਪੁਚਰੀ ਅਲਾਊਸ	੫੪੦੦੦
੪੭ ਨੈਕ ਫੀਸ	
੪੮ ਨੈਕ ਟੀਮ ਦੌਰਾ ਖਰਚ	
੪੯ ਨੈਕ ਟੀਮ ਇਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਖਰਚ	
੫੦ ਐਨ.ਐਨ.ਐਸ	
੫੧ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ	
ਜੋੜ	੪੭੨੩੯੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੪੭੨੩੯੦੦੦

**ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬**

ਨੰ : ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਹੋਸਟਲ ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਸੀਟ ਚੈਂਟ	੧੦੦੮੦੦੦
੨ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ੯੫% ਗ੍ਰਾਂਟ	੭੭੫੯੫੧੭
੩ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਤੇ ਫਾਈਨ	੧੧੯੦੯੨੮
੪ ਕਾਲਜ ਕੰਟੀਨ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੧੮੦੦੦੦
੫ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ	
੬ ਫਰਨੀਚਰ ਫੰਡ	
੭ ਐਫ.ਡੀ.ਆਰ., ਬੈਂਕ ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	
੮ ਬਕਾਇਆ ਫੀਸਾਂ	
੯ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਆਮਦਨ	੧੨੧੬੬੦੦
੧੦ ਬੱਸ ਤੋਂ ਫੀਸ ਆਮਦਨ / ਵਿਕਰੀ	੫੧੦੦੦੦
੧੧ ਅਨਏਡਿਡ ਸਟਾਫ ਏਡ ਫੰਡ	
੧੨ ਸਟਾਫ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ	
੧੩ ਜਰਨੇਟਰ ਫੰਡ	

੧੪ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਚਾਰਜਜ	
੧੫ ਰਿਟਾਇਰਲ / ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ ਲਾਭ ਫੰਡ	੬੬੧੦੪੪੨
੧੬ ਸਟਾਫ ਨੋਟਿਸ ਪੀਰੀਅਡ ਸੈਲਰੀ	
੧੭ ਕਾਲਜ ਸਟਾਫ ਹਾਊਸ ਰੈਂਟ	੯੪੧੨੮
੧੮ ਪੱਖਾ / ਕੂਲਰ ਫੰਡ	
੧੯ ਹੋਸਟਲ ਸਰਵੈਂਟ ਫੰਡ	
੨੦ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ	੫੮੬੯੨੦
੨੧ ਵਿਆਜ (ਇਮਾਰਤ ਖਾਤਾ)	
੨੨ ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ	
੨੩ ਇਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟ ਫੰਡ	
੨੪ ਦਾਨ ਰਾਸ਼ੀ ਫੰਡ	
੨੫ College Running & Maintaince Fund	੨੧੧੫੫੯੭੨
੨੬ ਕਾਲਜ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਫੰਡ	੪੪੭੩੭੪੯੩
੨੭ ਹੋਸਟਲ ਸਟੂਡੈਂਟ ਭਲਾਈ ਫੰਡ	
੨੮ ਹੋਸਟਲ ਲਾਉਂਡਰੀ ਚਾਰਜ	
੨੯ ਹੋਸਟਲ ਯੂਟੈਨਸਲ ਤੇ ਕਚੇਕਰੀ ਫੰਡ	
੩੦ ਹੋਸਟਲ ਮੈਡੀਕਲ ਫੰਡ	
ਜੋੜ	੮੫੦੫੦੦੦੦
ਘਾਟਾ	੮੧੬੦੦੦੦
ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੮੧੬੦੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਇੰਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਵਾਸਤੇ	
ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਵਾਸਤੇ	
ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਇਮਾਰਤਾਂ	
ਕੁੱਲ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੇਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੮੧੬੦੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਾਟਾ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੯੩੨੧੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਹਿੱਸਾ ਡੀ.ਪੀ.ਆਈ.	੧੨੦੬੩੩੨
੨ ੯੫% ਗਰਾਟ ਅਧੀਨ ਕਵਰਡ ਸਟਾਫ	੧੧੪੮੧੬੦੬
੩ ਲੀਵ ਇਕੈਸਮੈਂਟ / ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ ਸਟਾਫ	
੪ ਅਨਕਵਰਡ ਕਾਲਜ ਸਟਾਫ ਦਾ ਖਰਚਾ	੫੨੧੦੪੪੨੨
੫ ਅਨਕਵਰਡ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ ਦਾ ਖਰਚਾ	

੬ ਕਾਲਜ ਰੈਂਟ (ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਮੁਕਤਸਰ)	੧੨੦੦
੭ ਫਰੀਸ਼ਿਪ ਕਲੇਮ ੨ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (ਐਸ.ਸੀ./ ਬੀ.ਸੀ.)	੨੦੩੭੬
੮ ਬੈਂਕ ਖਰਚਾ	
੯ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਖਰਚ	੧੪੪੧੦੦
੧੦ ਬੱਸ ਖਰਚਾ	੨੫੫੦੦੦
੧੧ ਆਡਿਟ ਫੀਸ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰਚ	੧੦੪੬੦੦
੧੨ ਜਨਰੇਟਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੧੩ ਸਟਾਫ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਵਿਕਾਸ ਖਰਚ	
੧੪ ਫਰਨੀਚਰ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਰਿਪੇਅਰ	੧੧੭੩੮੦
੧੫ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਮੁਰਮੰਤ	੨੨੩੦੧੫
੧੬ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ ਏਡ ਫੰਡ ਖਰਚ	
੧੭ ਕਾਲਜ ਕਾਰ ਖਰਚ ਅਤੇ ਰਿਪੇਅਰ ਖਰਚ	੨੫੨੫੫੪
੧੮ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਖਰਚ	੨੩੪੬੪੫
੧੯ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿਲਾਂ ਦਾ ਖਰਚ	੧੭੫੬੯੯੫
੨੦ ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋ. ਕਮੇਟੀ	੧੪੨੯੮੦੦
੨੧ ਨਿਊ ਕੋਰਸ ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ / ਇੰਸਪੈਕਸ਼ਨ ਖਰਚ	
੨੨ ਹੋਸਟਲ ਸਰਵੈਂਟ ਫੀਸ ਖਰਚ	੩੦੨੩੮੫
੨੩ Bio-matric Machine A/c	
੨੪ NAAC Exp.	
੨੫ IQAC EXP.	
੨੬ College Website Exp.	੫੦੦੦
੨੭ ਸੀਵਰੇਜ ਬਿੱਲ ਖਰਚ	੭੩੩੦੮
੨੮ Student Fees Software Maintance Exp.	੦
੨੯ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਫੰਡ	੫੮੬੯੨੦
੩੦ IELTS CENTRE EXP.	
੩੧ Mgt.Federation Membership Fee	
੩੨ Miscellaneous Exp.	
੩੩ Late Admission fee exp.(2015-16)	
੩੪ ਇਮਾਰਤ ਰਿਪੇਅਰ ਖਰਚ	੦
੩੫ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਚੈਕਰਿੰਗ ਖਰਚੇ	੦
੩੬ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨਾਨ-ਚੈਕਰਿੰਗ ਖਰਚੇ	੧੯੫੦੦੦
੩੭ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਆਦਿ	

੩੮ ਹੋਸਟਲ ਗਰੀਬ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਹਾਇਤਾ ਖਰਚ	੦
੩੯ ਹੋਸਟਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫੀਸ ਰੀਫੰਡ	
੪੦ ਹੋਸਟਲ ਲਾਉਂਡਰੀ ਖਰਚ	੫੭੬੦੦
੪੧ ਹੋਸਟਲ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਖਰਚ	
੪੨ ATC/NIMSME ਖਰਚ	
੪੩ ਸਮਾਗਮ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ	੨੦੦੦੦੦
੪੪ ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ/ ਐਕਟੀਵਿਟੀਜ਼	੫੦੦੦੦੦
੪੫ ਗਰਾਂਊਡ ਮੈਨਟੈਂਸ ਅਤੇ ਸਫਾਈ ਦਾ ਸਮਾਨ	੧੩੦੦੦੦੦
੪੬ ਲਾਇਬਰੇਰੀ/ ਕਿਤਾਬਾਂ/ ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੪੭ ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦੦
੪੮ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੨੦੦੦੦੦
੪੯ ਟੀ.ਏ/ਡੀ.ਏ	੨੦੦੦੦੦
੫੦ ਟੈਲੀਫੋਨ ਖਰਚ	੫੦੦੦
੫੧ ਲੈਬ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੫੨ ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦
੫੩ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਖਰਚ	੨੫੮੦੦੦
੫੪ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਖਰਚ	੧੮੯੬੪੭੬੨
੫੫ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ	
ਜੋੜ	੯੩੨੧੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੯੩੨੧੦੦੦੦

GURU NANAK KHALSA COLLEGE, MATUNGA, MUMBAI - 400 019

ਬਜਟ ਸਾਲ 2025-26

S.No.Particulars	RECEIPT SIDE	Budget for 2025-26
1	Tution fee @ Rs.800/-per indian student	1789990
2	Library fees @Rs.800/-per student(under graduate)	
	@ Rs.2000/-post graduate student	1700000
3	Library fees @ Rs.200/- per student	510000
4	Gymkhana Fees @Rs.400per student	950000
5	Other fees @ Rs.250/- per student	475000
6	Sports fees	2000
7	Identity card fees	237000

8	Student LIC	11752
9	UNIV website fees	24000
10	Disaster Relief fund	1300
11	Extra curricular activities	119000
12	Magazine Fees	364000
13	Welfare fund	120000
14	Development fund	1114000
15	Utility fees	593000
16	Computer Fees	265000
17	Admission Processing Fees	460000
18	Project fees	308600
19	Transfer Certificate / L.C	38000
20	Student welfare fund	15000
21	University practical Exam	225000
22	Miscellaneous(adm.charge, sale of adm. Forms.Arrears of Fees,Fine,	923060
23	Grant in aid from state government and others	235653696
24	Science Breakage	175000
	Total Income	246074398
	from Income	0
	Gross Total	246074398

(EXPENDITURE SIDE)

S.No. Particulars	RECEIPT SIDE	Budget for 2025-26
1	Salaries to Teaching and non teaching staff	231000000
2	Science Apparatus & contingency	1265000
3	Subscription to Educational journal	93500
4	Students cultural activities, Gymkhana Sports & Magazine, etc	1100000
5	Travelling Expenses & Daily Allowance for College Work Including Participating in Conference & Training Workshop	66000
6	a) college garden	55000
	b) Telephone charges	14850
	c) Postage and Rev Stamp	8800
	d) Printing and stationary	908367
	e) Uniform to Peons & Washing Allow.	275000

f) Audit Fees	156200
g) Water Charges	385000
h) Advertisement	110000
i) Uni. Affiliation Fees	8800
j) Petty Contingency/Misc. Exp./Service Charges	880000
k) Lib. Reading Room Exp.	33000
l) Excursion & Workshop	82500
7 Gas & Electric Contingancy	2777728
8 Binding Charges	11000
9 Insurance of cashier/Burglary/Fire insurance etc.	18693
10 Municipal Rates & taxes	247500
11 Current Repair to furniture, Equipment and internal roads	247500
12 Library books/Software	385000
13 Furniture & fixture Equipment to the extent of 2% of Est. expenditure	770000
14 Hon Paid to teachers for extra lectures	4744910
15 Reserve Fund (from Profit)	430050
Total Income	246074398
Profit	0
Gross Total	246074398

G.N. KHALSA COLLEGE, MATUNGA, MUMBAI - 400 019

(RECEIPT SIDE) JUNIOR COLLEGE

ਬਜਟ ਸਾਲ 2025-26

S.No.Particulars	RECEIPT SIDE	Budget for 2025-26
1	Tuition Fees	470593
2	Laboratory fees @Rs.70/-per student	86218
3	Admission fee @Rs.20/-per student	38500
4	Term fees @ Rs.40/- for 11th &Rs. 44/-for 12th	73697
5	11th 12th std Exam. fees	2929537
6	Administrative Charges / Development Fund	100921
7	student welfare fund/i.card fees	630960
8	Miscellaneous(L.C., Arrears of fees, Breakages)	275000
9	Sale of admission form / Adm. Processing fees	836000
10	Grant in Aid from Govt.	136950000

11	Grant in Aid from Govt.Non sale grant	962789
12	Students insurance	34305
13	Misc income/ ELIGIBILITY FEES	253379
	Total Income	143641899
	from Income	0
	Gross Total	143641899
1	Salary to Teaching Staff	138,398,479
2	Science Deptt. / Gas Contingency	247,500
3	Printing and Stationary	55,000
4	Current Repairs	7,700
5	College Magazine,Manuscript	110,000
6	Exam Expenses	605,000
7	Cultural Activities (including Sports,Games, Prize,etc)	241,514
8	MCVC	212,520
9	Library Books	27,500
10	Exihbition / workshop	44,000
11	Gas / Electricity Charges	2,420,000
12	Furniture / Capital Items	49,500
13	Telephone Charges	8,250
14	Postage and Rev Charges	6,050
15	Conveyance T.A.D.A. for O/w	13,200
16	Water Charges	60,317
17	Audit Fees	158,180
18	Registration Fees	13,420
19	Advertisement	99,000
20	Miscellaneous / Adm. Charges	220,000
21	Rent & Taxes	105,600
22	Hon. Paid for Extra Lectures	220,000
23	Excess of Income over Expenditure	
24	Reserve Fund (from Profit)	319,169
	Total Income	143,641,899
	Profit	-
	Gross Total	143,641,899

G.N. KHALSA COLLEGE, MATUNGA, MUMBAI - 400 019

Governing Body

ਬਜਟ ਸਾਲ 2025-26

S.No. Particulars	RECEIPT SIDE	Budget for 2025-26
1	Interest on FDR/S.B A/c	623924
2	Premises Charges / Marriage Booking / Mobile Tower	8361593
3	Rent from Bank premises/canteen compensation	44090419
4	Donation, Sale of Prospectus,Scrap, Papers Data Providing, Adm. Charg,Fine, Form. 17, Journals, Xerox Charges, Consulting Charges,etc	8896808
5	Electronic courses 11& 12th	2750000
6	Computer Fees 11& 12th	4091135
7	ground booking for sports	5749354
8	Secretarial Practice Fees	935000
9	Income from Sr/NG/etc	550000
10	GN Institute of research & dev Fees	
11	Parent Teachers Association Fees	
12	Deficit during the year	
	Total Income	76048233
	from Income	0
	Gross Total	76048233
Expenditure		
1	Salary to staff (gurudwara staff, bldg supervisor, sports Dir.Vice Principal,Director)	9900000
2	Repairs and maintenance	11777895
3	Printing and stationary	468217
4	Audit fees & TA DA to Auditors	395340
5	Conveyance / T.A.D.A. to G.B. Members/ Visiting Dignitaries / Principal	2200000
6	Legal expense	550000
7	Miscellaneous Expenditure	28847257
8	Salary to Bifocal courses	5720000
9	Electric contingency/bifocal Apparatus/ Contingency Expenses	165000
10	Advertisement.	1297727

11 Air condition	220000
12 Telephone / Mobile charges	16500
13 Capital items/building Renovation	6600000
14 Gymkhana / Ground Dev.	2863328
15 BMC Charges / Rates & Taxes	
16 Reserve Fund (from Profit)	5026969
Total Income	76048233
Profit	0
Gross Total	76048233

G.N. KHALSA COLLEGE, MATUNGA, MUMBAI - 400 019

(RECEIPT SIDE) NON-AIDED COLLEGE

ਬਜਟ ਸਾਲ 2025-26

S.No. Particulars	RECEIPT SIDE	Budget for 2025-26
1	Tution fee	85800000
2	Library fees	2844625
3	Gymkhana Fees	1430000
4	Industrial Visit Fees	2200000
5	Comp./ Internet Pract. Fees	4974387
6	Examination / Uni. Exam Fees	25822874
7	Laboratory Fees	22000000
8	Other Fees	825000
9	Student LIC	27500
10	UNIV. Website Fees	48400
11	I.D.Card Fees	467500
12	Sports Fees	41800
13	Admission Process Fees	754424
14	Project Work	5060000
15	Extra Curr. Fees	181500
16	Magazine Fees	357500
17	Welfare Fund Fees	187000
18	Development Fund Fees	2145000

G.N. KHALSA COLLEGE, MATUNGA, MUMBAI - 400 019

(RECEIPT SIDE) NON-AIDED COLLEGE

ਬਜਟ ਸਾਲ 2025-26

S.No. Particulars RECEIPT SIDE	Budget for 2025-26
19 Utility Fees	935000
20 Administrative Charges	780000
21 T.C./L.C.	61380
22 Misc. Fees	3708774
23 Sale of Admission Form	
24 Interest of SB A/C & FDRs	3381220
25 Uni. Practical Exam	
26 Arrears of Fees	11000000
27 Student welfare fund / Misc.	
Total Income	175033884
from Income	0
Gross Total	175033884

(EXPENDITURE SIDE)

S.No. Particulars Exp SIDE	Budget for 2025-26
1 Salaries to BMS / BMM	8800000
2 Salary to Information Technology	6050000
3 Salary to Comp. Sci. Staff	7150000
4 Salary to Bio.Tech. Staff	7150000
5 Salary to Commerce Staff	6380000
6 Salary to Non-Teaching Staff	14850000
7 Visiting Faculty for BMS/BMM	3850000
8 Visiting Faculty for Comp.Sci.	1430000
9 Visiting Faculty for Int. Tech.	1320000
10 Visiting Faculty for Bio.Tech.	300740
11 Visiting Faculty for Commerce / M.Com	2040113
12 Visiting Faculty for M.A./ msc, zoology, ma etc	3685551
13 Salary & Visiting to Statistics Staff	550000
14 SALARY TO GNIRD STAFF/VISITING Staff	14080187

15 Advertisement	88000
16 Bio-Tech Appratus & Contingency	550000
17 Telephone Charges	16500
18 Gas & Electric Contingancy	2752565
19 Lib.Read Room/Journals & Period	328592
20 Repair & Maintance	2298317
21 Priting & Stationary	581660
22 Affiliation Fees	880000
23 Lib. Books	220000
24 Computer/Comp.Item / Web Dev./ software / Net Working / Internet	27500000
25 Non-Teaching Remuneration	605000
26 Cultural Activities / GYMKHANA	660000
27 capital Items / Furniture	1100000
28 Miscellaneous Items / Exam Exp.	9758145
29 Uniform / Washing All to Non-Teaching Staff	66000
30 GNIRD other Exp.	20525000
31 Rent to Gov. Body	27500000
32 Reserve Fund (from Profit)	1967514
Total Income	175033884
Profit	0
Gross Total	175033884

ਚੱਲਦਾ...

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥
ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ
੨੧ ਸਾਵਣ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ੫੫੭
੦੫ ਅਗਸਤ ੨੦੨੫

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ ੨੧੦੫੮ ਮਿਤੀ ੧੧-੦੭-੨੦੨੫ ਰਾਹੀਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ੨੧ ਸਾਵਣ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ੫੫੭ (ਮੁਤਾਬਿਕ ੦੫ ਅਗਸਤ ੨੦੨੫) ਦਿਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ੦੧.੦੦ ਵਜੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਆਰੰਭ ਹੋਈ। ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ:-

ਸੀ.ਨੰ.ਹਲਕਾ ਨੰ:/ਨਾਮ ਹਲਕਾ ਨਾਮ

ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

੧. ੧ ਸ਼ਿਮਲਾ

ਸ੍ਰ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਿੰਡਰ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

੨. ੩/੧ ਅੰਬਾਲਾ

ਸ੍ਰ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ

੩. ੪/੧ ਯਮੁਨਾ ਨਗਰ

ਸ੍ਰ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾਇਮਪੁਰ

੪. ੮/੨ ਹਿਸਾਰ

ਬੀਬੀ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਜਨੈਤਪੁਰ

੫. ੦੯ ਸਿਰਸਾ

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤਿਲੋਕੇਵਾਲਾ

੬. ੧੦ ਡੱਬਵਾਲੀ

ਸ੍ਰ. ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਾਂਗੇਆਣਾ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ

੭. ੧੨/੨. ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ

ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਵੀਰ ਕੌਰ ਜੀ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ:

੮. ੧੫/੧ ਅਬੋਹਰ

ਸ੍ਰ: ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਵ ਵਾਲਾ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ:

੦੯. ੧੭ ਜਲਾਲਾਬਾਦ

ਸ੍ਰ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ

੧੦. ੧੮ ਮਮਦੋਟ

ਸ੍ਰ. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ

੧੧. ੧੯/੧ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ

ਸ੍ਰ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ੇਰ ਖਾਂ

੧੨. ੧੯/੨ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ

ਸ੍ਰ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

੧੩. ੨੧ ਜ਼ੀਰਾ

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੁਠ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ

੧੪. ੨੪/੨ ਬਧਨੀ ਕਲਾਂ
੧੫. ੨੫ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ
੧੬. ੨੬ ਬਾਘਾ ਪੁਰਾਣਾ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਰੀਦਕੋਟ

੧੭. ੨੮/੨ ਫਰੀਦਕੋਟ
੧੮. ੨੯ ਕੋਟਕਪੂਰਾ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ

੧੯. ੩੨/੧ ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ
੨੦. ੩੪/੧ ਬੱਲੂਆਣਾ
੨੧. ੩੪/੨ ਬੱਲੂਆਣਾ
੨੨. ੩੫ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

੨੩. ੩੭ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ
੨੪. ੩੮/੨ ਮਾਨਸਾ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ

੨੫. ੪੧ ਮੂਨਕ
੨੬. ੪੨/੧ ਸੁਨਾਮ
੨੭. ੪੨/੨ ਸੁਨਾਮ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਨਾਲਾ

੨੮. ੪੪ ਬਰਨਾਲਾ
੨੯. ੪੫ ਭਦੋੜ
੩੦. ੪੬/੨ ਚੰਨਨ ਵਾਲਾ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ

੩੧. ੪੯ ਅਮਰਗੜ੍ਹ
੩੨. ੫੧/੧ ਦਿੜ੍ਹਬਾ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ

੩੩. ੫੩/੨ ਨਾਭਾ
੩੪. ੫੫/੧ ਡਕਾਲਾ
੩੫. ੫੭/੧ ਸਨੌਰ
੩੬. ੫੭/੨ ਸਨੌਰ
੩੭. ੫੯ ਰਾਜਪੁਰਾ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ

੩੮. ੬੦ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ
੩੯. ੬੧/੨ ਬੱਸੀ ਪਠਾਣਾਂ

- ਬੀਬੀ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ
ਸ੍ਰ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਸ੍ਰ. ਸੁਖਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰੋਡੇ

- ਬੀਬੀ ਗੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ
ਸ੍ਰ. ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੰਡਵਾਲਾ

- ਸ੍ਰ. ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿੱਲੋਂ
ਸ੍ਰ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋਟਸ਼ਮੀਰ
ਬੀਬੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ
ਸ੍ਰ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੰਗੀ

- ਸ੍ਰ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਏਪੁਰ
ਸ੍ਰ. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਜੀ

- ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਜੀ
ਸ੍ਰ. ਇੰਦਰਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਬੀਬੀ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਜੀ

- ਸ੍ਰ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ
ਸ੍ਰ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੁੰਘਾ
ਸੰਤ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਘੁੰਨਸ

- ਸ੍ਰ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਲਵਾਨ
ਸ੍ਰ. ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰੋਗਲਾ

- ਬੀਬੀ ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ ਜੀ
ਸ੍ਰ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ
ਸ੍ਰ. ਜਸਮੇਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਾਛੜੂ
ਬੀਬੀ ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਜੀ ਟੋਹੜਾਂ
ਸ੍ਰ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੜੀ

- ਸ੍ਰ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਸ੍ਰ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

੪੦. ੬੨ ਅਮਲੋਹ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ

੪੧. ੬੩ ਖੰਨਾ

੪੨. ੬੪ ਪਾਇਲ

੪੩. ੬੫/੧ ਦੋਰਾਹਾ

੪੪. ੬੫/੨ ਦੋਰਾਹਾ

੪੫. ੬੬ ਪੱਖੋਵਾਲ

੪੬. ੬੭ ਰਾਏਕੋਟ

੪੭. ੬੮/੧ ਜਗਰਾਉਂ

੪੮. ੬੯ ਸਿਧਵਾਂ ਬੇਟ

੪੯. ੭੦/੨ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਦਾਖਾ

੫੦. ੭੧ ਲੁਧਿਆਣਾ (ਦੱਖਣੀ)

੫੧. ੭੪ ਲੁਧਿਆਣਾ (ਦਿਹਾੜੀ)

੫੨. ੭੫/੧ ਸਮਰਾਲਾ

੫੩. ੭੫/੨ ਸਮਰਾਲਾ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਜਲੰਧਰ

੫੪. ੭੮ ਫਿਲੌਰ

੫੫. ੮੦/੨ ਸ਼ਾਹਕੋਟ

੫੬. ੮੧/੧ ਆਦਮਪੁਰ

੫੭. ੮੧/੨ ਆਦਮਪੁਰ

੫੮. ੮੨ ਜਲੰਧਰ

੫੯. ੮੩/੧ ਕਰਤਾਰਪੁਰ

੬੦. ੮੩/੨ ਕਰਤਾਰਪੁਰ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ

੬੧. ੮੪/੨ ਫਗਵਾੜਾ

੬੨. ੮੫ ਕਪੂਰਥਲਾ

੬੩. ੮੬ ਭੁਲੱਥ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਤਰਨ ਤਾਰਨ

੬੪. ੮੭ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ

੬੫. ੮੮/੧ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ

੬੬. ੮੮/੨ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ

੬੭. ੮੯ ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਪਨੂੰਆਂ

੬੮. ੯੦/੧ ਪੱਟੀ

੬੯. ੯੦/੨ ਪੱਟੀ

੭੦. ੯੩ ਤਰਨ ਤਾਰਨ

ਸ੍ਰ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖ਼ਾਲਸਾ

ਸ੍ਰ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ

ਸ੍ਰ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਸਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਬੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਬੀਬੀ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਬੀਬੀ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਜੀ

ਬੀਬੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੇਈ ਪੂਈਂ

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਖੁਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਬੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਅਲਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੨੧. ੯੫/੧ ਵੇਰਕਾ
 ੨੨. ੯੬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਪੂਰਬੀ)
 ੨੩. ੯੭ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਕੇਂਦਰੀ)
 ੨੪. ੯੮/੧ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ (ਪੱਛਮੀ)
 ੨੫. ੯੮/੨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ (ਪੱਛਮੀ)
 ੨੬. ੯੯/੧ ਚੋਗਾਵਾਂ
 ੨੭. ੯੯/੨ ਚੋਗਾਵਾਂ
 ੨੮. ੧੦੦ ਅਜਨਾਲਾ
 ੨੯. ੧੦੧/੧ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ
 ੩੦. ੧੦੨/੧ ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ
 ੩੧. ੧੦੩ ਮੱਤੋਵਾਲ

- ਸ੍ਰ. ਮੰਗਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਸ੍ਰ. ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਸ੍ਰ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਸ੍ਰ. ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਮਾਨਪੁਰਾ
 ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ ਜੀ
 ਸ੍ਰ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਿੱਟੇਵਡ
 ਬੀਬੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਲੋਪੋਕੇ
 ਸ੍ਰ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਸ੍ਰ. ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਮਰਾ
 ਸ੍ਰ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਸ੍ਰ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ

੩੨. ੧੦੪ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁਰ
 ੩੩. ੧੦੫/੧ ਬਟਾਲਾ
 ੩੪. ੧੦੫/੨ ਬਟਾਲਾ
 ੩੫. ੧੦੬/੧ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ
 ੩੬. ੧੦੬/੨ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ
 ੩੭. ੧੦੮/੨ ਧਾਰੀਵਾਲ

- ਸ੍ਰ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੁਗਲਵਾਲ
 ਸ੍ਰ. ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਸ੍ਰ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਸ੍ਰ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਬੀਬੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ
 ਬੀਬੀ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਜੀ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ

੩੮. ੧੧੩/੧ ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ

- ਸ੍ਰ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਐਡਵੋਕੇਟ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਰੋਪੜ

੩੯. ੧੧੬/੧ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ
 ੪੦. ੧੧੭ ਰੂਪ ਨਗਰ
 ੪੧. ੧੧੮ ਮੋਰਿੰਡਾ
 ੪੨. ੧੧੯ ਖਰੜ
 ੪੩. ੧੨੦/੨ ਮੋਹਾਲੀ

- ਸ੍ਰ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚਾਵਲਾ
 ਸ੍ਰ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੱਖੋਵਾਲ
 ਸ੍ਰ. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖੇੜਾ
 ਸ੍ਰ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾਲੇਵਾਲ
 ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਜੀ

ਕੋਆਪਟਿਡ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ

੪੪. ੨ ਪੰਜਾਬ
 ੪੫. ੫ ਪੰਜਾਬ
 ੪੬. ੯ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
 ੪੭. ੧੩ ਦਿੱਲੀ

- ਸ੍ਰ. ਰਘੂਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿਰਕ
 ਸ੍ਰ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਸ੍ਰ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੱਸੋਵਾਲ
 ਸ੍ਰ. ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਠਾਰੂ

ਹੈੱਡ ਮਨਿਸਟਰਜ਼ ਸਾਹਿਬਾਨ

੧. ਹੈੱਡ ਮਨਿਸਟਰ, ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ,
 ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਜਨਰਲ ਹਾਊਸ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਅਰਦਾਸੀਆ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਰੰਭ ਦਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਲਿਆ। ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਆਇਆ:-

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਣਿ ਸਗਲ ਭੈ ਲਾਥੇ ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਦਇਆਲੁ ਹੋਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਆਮੀ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਧਿਆਇਆ ॥੧॥ (ਅੰਗ ੬੧੫)

ਸ੍ਰ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਬੈਠੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਗੁਰ ਫਤਹ ਬੁਲਾਉਂਦਿਆਂ ਸੱਦੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਸਬੰਧੀ ਦਫਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ ੨੧੦੫੮ ਮਿਤੀ ੧੧-੦੭-੨੦੨੫ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ। ਪੱਤਰ ਪੜ੍ਹਨ ਉਪਰੰਤ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਤੇ ਅਦਬ-ਸਤਿਕਾਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਿਤ ਹਾਂ ਤੇ ਮਰਿਯਾਦਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 'ਮੂਲ ਮੰਤਰ' ਅਤੇ 'ਗੁਰ ਮੰਤਰ' ਦੇ ਜਾਪ ਕਰਵਾਏ। ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਫਤਹ ਬੁਲਾਈ ਗਈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਇਜਲਾਸ ਚਾਹੇ ਬਜ਼ਟ ਦਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਵਾਧਾ-ਘਾਟਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ; ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ। ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਜਿਸ ਏਜੰਡੇ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਹੱਲ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਨਾ ਵਾਪਰੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਾਡੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪ ਨਿਵਾਜੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਥੋਂ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਮਹਿਕ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਹਾਲਾਤ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਜਲਾਸ ਸੱਦਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਆਮ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਜਾਂ ਇਜਲਾਸ ਵਿਚ ਜੋ ਕਹਿਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਾਹਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਨੂੰ ਮੀਡੀਏ 'ਤੇ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਨੁਕਾਤੀ ਏਜੰਡਾ ਅੱਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਦਾ ਹੈ। ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਮਰਿਯਾਦਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜੋ ਬੁਲਾਰੇ ਹਨ ਉਹ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਏਜੰਡੇ ਬਾਰੇ ਬੋਲਣ ਤੇ ਮਰਿਯਾਦਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ।

'੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ' ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਜ ਜਥੇਬੰਦਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਥਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਵੱਡੇ ਟਕਰਾਅ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ A.I. ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰਕਰਣ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ A.I. ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰੁਝਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਮ ਰਗੀਮ ਦੀ ਪੈਰੋਲ ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੋਹਰੀ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ? ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਰੋਸ ਜਤਾਇਆ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹਾਊਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਨ ਲਈ ਸ੍ਰ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਸ੍ਰ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਨੇ ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

੦੧. ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ ਜੀ, ਮੈਂਬਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ:-

ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੇ ਫਤਹ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਸ ਇਜਲਾਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਿਰਮੌਰ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦਾ ਧੁਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਚੇਤੰਨ ਰਹਿਣਾ ਸਾਡੀ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਕਤ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਜਥੇਦਾਰ ਆਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਤਕਰੀਬਨ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕੇਵਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਿਹਾ।

੧੯੬੦ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਉਪਾਧੀਆਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਈਆਂ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਕੋਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹੀ ਜਥੇਦਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਪਾਠ-ਪੂਜਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ ਤੇ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ ਪਰ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਅਹੁਦੇ ਉਪਰ ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਨਾਂ ਸੀ, ਉਥੇ ਦੋ ਨਾਵਾਂ ਪਿਛੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋ ਗਏ। ਭਾਵ ਕਿ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਉਪਾਧੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਉਪਾਧੀ ਹੋ ਗਈ। ਪਰ ਇਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਤੈਅ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਹਨ ਉਹ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨਗੇ। ਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਨਗੇ? ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੀ ਇੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ। ਬਤੌਰ ਜਥੇਦਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਜਥੇਦਾਰ ਦਾ ਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਜਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣੀ ਹੈ। ਉਸ ਵਕਤ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਮਤਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਰਲ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਨਰਲ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਸਹਿਮਤੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਉਹੀ ਮਤਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਗੁਰਮਤਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਫਸੀਲ ਤੋਂ ਅਨਾਉਂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਡਿਊਟੀ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਰਲ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਵੀ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਬਤੌਰ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸੋ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਸੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਟਾਈਮ ਨਾਲ ਬਦਲ ਗਈਆਂ। ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਰ ਦਬਾਅ ਨਾ ਰਹੇ।

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਰਦਾਰਕੁਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਰ ਉਂਗਲ ਵੀ ਨਾ ਚੁੱਕੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਉੱਪਰ ਕਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੧੯੮੪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੌਮ ਵਿਚ ਦੁਬਿਧਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੇ ਮਸਲੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਣ-ਛਾਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਹੜਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੀ ਇਹ ਕਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਮਾਮਲਾ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਵਿਚਾਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਕਿੜਾਂ (ਰੰਜਿਸ਼) ਕੱਢਣ ਵਾਸਤੇ ਕਈ ਲੋਕ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਗਵਾਹ ਵੀ ਹਾਂ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਡੇਰੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਆ ਗਈ ਘਰ ਵਿਚ ਕਲੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।... ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਰੰਜਿਸ਼ਾਂ ਵੀ ਕੱਢਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇਖੀਆਂ/ਸੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ।

ਹੁਣ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਟਕਰਾਅ ਹੋ ਗਿਆ। ਤਖ਼ਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢੀਏ ਤਾਂ ਗੱਲ ਉੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਗਿਆਨੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੌਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚ ਦਖ਼ਲ ਨਾ ਦੇਵੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਤਨਖਾਹੀਆ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਫੇਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਮੈਂ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਮੌਰ ਹੈ, ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੜਗੱਜ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹੀਆ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਤਿੰਨ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤੀ ਗਈ "ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ" ਤੇ "ਗੈਰ ਅਧਿਕਾਰਤ"। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ "ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ" ਤੇ "ਗੈਰ ਅਧਿਕਾਰਤ" ਸ਼ਬਦ ਕਿੱਥੋਂ ਆਏ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਪੰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੋ ਕੀਤਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਨੂੰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਕੌਮ ਵਿਚ ਰੋਸ ਜਾਗਿਆ ਸੀ, ਕੌਮ ਦੇ ਰੋਸ ਨੂੰ ਐਡਰੈਸ ਕਰਨ ਲਈ ਜਦੋਂ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਅੱਗੇ ਆਏ ਸੀ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਤੋਂ ਫਾਰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੇ ਉਹ ਸਟੈਂਡ ਸਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੋਅ-ਕਾਜ਼ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ। ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੈਲੀ ਹੋਵੇ?

ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ੧੯੨੫ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਿਯਮ ਕਿਉਂ ਘੜਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ? ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ।

ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਜੇ ਸੀ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਭੇਦ ਹੋਏ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਪੰਜ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੇ ਇਕ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਿਹੜਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੋਵੇ। ਬੇਸ਼ਕ ਹੋਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰ ਲਵੋਂ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੌਮ ਵਿਚ ਦੁਬਿਧਾ ਵਧੀ ਹੈ। ਸੋ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਜੋ ਕਾਰਜ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਫ਼ਤਰ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਆਈ ਉਹ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੱਲ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਇੰਨਾ ਸਟਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮਸਲੇ ਸਿੱਧੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਆਉਣ। ਜਿੰਨਾ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ ਖੋਲਾਂਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਾਡਾ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਤੇ ਕੌਮੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵੀ ਵਧਣਗੀਆਂ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹਦੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਕੋਈ ਵੀ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਉਥੋਂ ਜਾ ਕੇ ਫ਼ੋਟੋ ਖਿਚਾ ਕੇ ਇਹ ਕਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਦੇ ਆਏ ਹਾਂ ਤੇ ਕੌਮ ਵਿਚ ਕਲੋਲ ਪਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਸਤਿਕਾਰ ਬਿੱਲ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮੂਲੋਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਗੁਟਕੇ, ਪੋਥੀਆਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਲਿਟਰੇਚਰ ਸਭ ਇੱਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਮਰਿਯਾਦਾ ਹੈ ਉਹ ਗੁਟਕੇ ਅਤੇ ਪੋਥੀਆ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਅਸੀਂ ਗਰਾਊਂਡ 'ਤੇ ਵੀ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਆਪੇ ਬਣੀਆਂ ਸਤਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਹਨ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਸਾਹਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਿਆਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਾਹਿਤ ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਿਉਂਕ ਲੱਗਣ ਕਰਕੇ ਸਾਫ-ਸਫਾਈ ਕਰਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਤਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਕੇਸ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੁਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਜੋ ਐਕਟ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਆਈਏ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ॥

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿਆਲਕਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ:-

੦੨. ਸ੍ਰ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿਆਲਕਾ, ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ:-
ਸਿਆਲਕਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫਤਹ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਦਵੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ ਸੰਪਾਦਿਤ ਪੁਸਤਕ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਹਾਊਸ ਵਾਲੀ ਲਾਈਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਿਰੰਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਜੇ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜਥੇਦਾਰ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚਾਲੀ ਮੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਸਨ। ਬਤੌਰ ਜਥੇਦਾਰ, ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਪਦਵੀ ਬਹੁਤ ਲੰਮੇ ਅਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੈ। ਉਪਰੰਤ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵੱਡੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਪੰਥ ਨੇ ਗੁਰਮਤਾ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਵਿਚ ਲੜਾਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਜਾਨ ਹੂਲ ਕੇ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਅਬਦਾਲੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਕਤੀ ਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਥੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਗੱਲ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਗੁਰਮਤਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਥ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਤੇ ਗ੍ਰੰਥ ਕੌਣ ਮੰਨੇਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜਥੇਦਾਰ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਪੰਥ ਨੇ ਗੁਰਮਤਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰੂਪ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਲਿਜਾ ਕੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਜਿੱਥੇ ਪਿੰਡ ਕੁਤਬਾ ਬਾਹਮਣੀਆਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਕਿਸੇ ਉਦਾਸੀ ਡੇਰੇਦਾਰ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿਖੇ ਲਿਜਾ ਕੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਉੱਥੇ ਵੀ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

"ਜਥੇਦਾਰ ਜੋ ਕਹਿ ਦੇਤਾ ਪੰਥ ਮਾਨ ਸਭ ਲੇਤਾ" ਅਨੁਸਾਰ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਲੰਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ, ਇਕ ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਇਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸੁਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪਠਾਣ ਲੈ ਗਏ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਪਰਸ਼ਾਦੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆ ਕੇ ਛਕਾਂਗੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪਠਾਣ ਉਸ ਬੀਬੀ ਦਾ ਸਤ ਭੰਗ ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਕੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਿੰਘ ਉਦੋਂ ਮੁਗਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਫੇਰ ਉਸ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਬੀਬੀ ਤੂੰ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੁਣ? ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਕਹਿੰਦੀ ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਸਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ। ਮੈਂ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਗੱਲ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਕਿਸੇ ਪੰਥਕ ਇਸ਼ੂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰਨ, ਨਾ ਕਿ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਥੋੜਾ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਤਖ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਆਉਣ। ਨਗਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਸਰਵਉਚਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੈਲੰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਣਦਾ। ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੇ ਜੋ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਹੈ। ਇਕ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸੱਠ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਉਡੀਕਦੇ ਨੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਧਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅੱਜ ਸਾਧਨ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪੰਥਕ ਮਰਿਯਾਦਾ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਪੰਥ ਦੇ ਵੱਡੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆ ਕੇ ਫੈਸਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਚਾਰੇ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ

ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਬਉਚਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੈਲੰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਨਾ ਹੀ ਤਖਤਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਟਕਰਾਅ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕਦੀ ਹੋਇਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅੱਗੋਂ ਤੋਂ ਕਦੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਦੁਬਿਧਾ ਬਣੀ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਬਹੁਤ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਕੀਤਾ, ਹੁਣ ਵੀ ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਅੱਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਰਿਯਾਦਾ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਚ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਇੰਨੀਆਂ ਕੁ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਫਤਹ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ॥

ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੰਨਣ ਨੇ ਸ੍ਰ.ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੁੱਛਣ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ:-

੦੩. ਸ੍ਰ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੁੱਛਣ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ:-

ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਤਹ ਬੁਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਸਰਵਉਚ ਸੀ, ਹੈ ਤੇ ਰਹੇਗਾ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਹੜੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਰਿਯਾਦਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਈ ਹੈ, ਇਹ ਕੇਸ ਗੈਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਸਲੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਸਲੇ ਕਿਉਂ ਉਪਜੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਲੋੜ ਪੈ ਗਈ ਜੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾ ਵਿਚਾਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ। ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ੍ਹ ਲਵੋ ਚਾਹੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਾਹੇ ਧਾਰਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੌਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬੇਵੱਸ ਹੁੰਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਦ-ਕਿਸਮਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਿੱਜਪ੍ਰਸਤੀ ਹਾਵੀ ਹੋ ਕੇ ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਕੇ ਵੱਖਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨਿਜਾਮ ਕਾਇਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਰਿਯਾਦਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਦੋਨੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਟਕਰਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ। ਸਾਰੇ ਪਾਸਿਉਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਪੱਖ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਕੋ ਹੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਦੇਣੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜੇ ਮਤਾ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਧਾਰਮਿਕ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਇੱਕ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸਥਾ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੱਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਪਜ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਖੜੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਦੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਬੋਲੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਹੈ, ਹੁਣ ਅਕਾਲੀ, ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ, ਝਾੜੂ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਤੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਵੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿਵੇਂ ਜਾਵੇ। ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਲਾਤ ਬਣ ਗਏ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ

ਕਰ ਲਵੋ। ਗਿਣਤੀ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਸ 'ਚ ਟਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਸ਼ੂ ਆ ਗਿਆ। ਉਹਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਟੈਗ ਕੀਤਾ।

ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰੀ ਜਾਂ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਲਈ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਜਗ੍ਹਾ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਏਹ ਗਲਤ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਹਾਂ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਨਾਂਹ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਬਦਲਵਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕਰ ਕੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਐਗਜ਼ੇਕਟਿਵ ਮੈਂਬਰ ਹਾਂ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ। ਸਕੱਤਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਇਹ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਦੱਸਣਗੇ। ਜੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਕਰਿਉ। ਇਹ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ।

ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੰਨਣ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸ੍ਰ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਿਤਾ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ।

੦੪. ਸ੍ਰ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਿਤਾ, ਮੈਂਬਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ:-

ਸ੍ਰ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਫਤਹ ਬਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਕੱਤਰਤਾ ਬੁਲਾਈ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਵਾਦ ਮਸਲੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਰਜੋੜ ਕੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕੀਏ। ਜਿਸ ਦਾ ਪੰਥ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚੰਗੇ ਅਸਰ ਹੋਣ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮੁੱਦਈ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਜਲਾਸਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ ਸਾਲ ਵਿਚ ਇੱਕ ਇਜਲਾਸ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਜੋ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਏ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਾਂਝਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਲੈਕਸ਼ਨ, ਬਜ਼ਟ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਏਜੰਡਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਾਂ ਏਜੰਡਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਹੋਰ ਇਕੱਤਰਤਾ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ। ਇਕ ਤਾਰੀਖ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਇਕ ਇਜਲਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦਾ ਭਾਵੇਂ ਦੋ ਦਿਨ ਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਪਰੰਪਰਾ ਬਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਏ।

ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਇਜਲਾਸ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਲਾਹਣਯੋਗ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਹਾਲਾਤ ਪੰਥ ਦੇ ਦਰਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਉਹ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਟਕਰਾਅ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਪੰਥ-ਦਰਦੀ ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਬੈਠਾ ਸੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਚੰਗਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਗ਼ਲਤ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਰੰਪਰਾ ਕੀ ਹੈ ਕੀ ਨਹੀਂ, ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਮਰਿਯਾਦਾ ਤੇ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ਼ੂ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਜਾਵੇਗਾ ਉਸ ਦਾ ਖਿਲਾਰਾ ਪੈਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਮੀਡੀਆ ਰੋਲ ਹੀ ਇਹ ਪਲੇਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਇਕੱਠਾ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕੇ। ਇਹ ਕਮਿਊਨਟੀ ਇਕੱਠੀ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਨੁਮਾਇੰਦਾਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ। ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ ਬਣ

ਜਾਵੇ। ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਕ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ ਨਹੀਂ ਪਰ ਸੁਪਰੀਮ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅੰਡਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰੀਏ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡਾ ਭਰੋਸਾ ਡੋਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਜੋ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਚੌਖਟੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰੀਏ। ਨਾ ਯਤਨ ਕੀਤਿਆਂ ਪਦਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਨਾਂ ਛੁੱਟਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਬਣਾਇਆ। ਛੋਟੇ ਮੋਟੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਪੰਥ ਵਿਚ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਸਥਾਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੱਜ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਹਰ ਇਸ਼ੂ ਆਪਣੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖੇ। ਜਿੱਥੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਪਰਸਨਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਬਣੇ ਤਾਂ ਹੀ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ:

-ਹੋਇ ਇਕਤ੍ਰ ਮਿਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰਿ ਕਰਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ॥

-ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਪੜਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਹੋਰੁ ਨ ਪੂਜਉ ਮੜੈ ਮਸਾਣਿ ਨ ਜਾਈ॥

ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਜੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਉਹ ਠੀਕ ਹੈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਫਰੇਮ ਵਰਕ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਕੋਈ ਸਦੀਵੀ ਪੋਸਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਜੋ ਸਿਸਟਮ ਹੈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੋਸਟ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਹੈਰਾਨੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਪੋਸਟ ਛੱਡ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਇਸ ਹਉਮੈ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੋਸਟਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਅਸੀਂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਦੂਜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਜੇ ਆਪਦੇ ਪਿਉ ਦੀ ਪੱਗ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਸਵੈਮਾਣ ਨੂੰ ਜੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਮੁੱਦਈ ਬਣੀਏ।

ਜਿਵੇਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੌਮੀ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਕੇਸ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਂ ਦੀ ਰਿਵਾਇਤ ਚੱਲ ਪਈ, ਉਹ ਉੱਝ ਹੀ ਚੱਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਰਿਯਾਦਾਵਾਂ ਰੋਕਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦਾ ਅਰਥ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਪੰਥ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਹੀ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦਾ ਸਵੈਮਾਣ ਬਣਿਆ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ॥

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੰਨਣ ਨੇ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਸਟੇਜ ਤੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

੦੫. ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਰੇਵਾਲ, ਮੈਂਬਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ:-

ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਤਹ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੰਗੀਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਸੁਣੀਆਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਸੀ, ਵਿਚਾਰ ਵਾਲੀਆਂ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ

ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਇਜਲਾਸ ਹੈ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੋ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਤੁਹਾਡੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਮਛਰਿਆ ਹੋਇਆ। ਪੁੜੈਣ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ੩੦-੪੦ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਹਨ, ੧੦੦ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਹਨ, ਇਹ ਅੱਜ ਦਾ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਜਦੋਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਉਦੋਂ ਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਣਾ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਕਾਸ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਜਿਹੜਾ ਅੱਗੇ ਚੰਗਾ ਰਸਤਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਏਜੰਡੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹੈ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸੰਗਤ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਦੇਖਣਾ ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਅਸਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਰਿਯਾਦਾ ਵਿਚ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਾਹਰ ਮੀਡੀਆ ਹਾਲੇ ਵੀ ਇਹੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨੈਗਟਿਵ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਰਵਉਤਮ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਖ਼ਤ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸ਼ਕਤੀ ਲੈ ਕੇ ਜਬਰ ਜੁਲਮ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼, ਸਿੱਖ-ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੜਣਾ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਹਰ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਚੁਕੰਨੇ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਜੀ ਅਤੇ ਪੁੜੈਣ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਿਹੜਾ ਏਜੰਡਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਲੀਹ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮਤਾ ਬਣਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਇੱਕ-ਨੁਕਾਤੀ ਏਜੰਡਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਚੜਦੀ ਕਲਾ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਾਣ ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧੀ ਸਮੁੱਚੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇਕਜੁੱਟ ਹਨ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਫਤਹ॥

ਉਪਰੰਤ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗੇ ਸੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਰਲ ਕੇ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਗਰੇਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਬਾਕੀ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਲਈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਅਸੀਂ ਮਤਾ ਰੀਜੈਕਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕੇਵਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥ ਵੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹਨ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਤਿਕਾਰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

੦੬. ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਜੀ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ:-

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ੪੨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬਸ ਗੱਲ ਏਨੀ ਸੀ ਹੋਰ ਬਹੁਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਅਸੀਂ ੧੨ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਤੁਸੀਂ ਉਸੇ ਦਿਨ ਤੁਰੰਤ ਇਜਲਾਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਯੋਗ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਉਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਦਰਦ ਹੈ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤਕਰੀਬਨ ੧੯੯੬ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਕੱਠੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਵੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਈਰਖਾ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਤੌਰ ਚੀਫ ਸੈਕਟਰੀ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਹ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਲਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦੇ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਸੋਹਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮਹਿਤਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਗਰੇਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਪੁਕੜੇ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਭੈਣ ਕਿਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ। ਸਕੱਤਰ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਓ ਕਿਤੇ ਵਾਧੂ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰਿਓ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ। ਸਾਨੂੰ ਪਰਾਇਆ ਸਮਝਦੇ ਹੋ, ਸਾਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਸਾਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਸਮਝਦੇ ਹੋ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੁਹਾਡਾ ਮਨ ਦੁਖੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਆਪ-ਹੁਦਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਘਾਣ ਹੋਇਆ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਮਨ ਨਾਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੁੱਖ ਹੈ। ਇਹ ਮੱਤ ਸੋਚਿਓ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਸਿਫਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੋਇਆ, ਫੈਸਲੇ ਹੋਏ ਉਹ ਕੌਮ ਨੇ ਖਿੱਤੇ ਮੱਥੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਪਰ ਉਸ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਦੁਬਿਧਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਤੁਸੀਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੱਤਾ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਵੀ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਤੁਸੀਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਇਹ ਆਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਤਕੜੇ ਹੋ ਕੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਾਪਿਸ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਪਦਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਪਦਵੀ ਸੁਪਰੀਮ ਹੈ। ਠੀਕ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਜਥੇਦਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਲੇਕਿਨ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੌਮ ਉੱਤੇ ਤਕਲੀਫ ਆਏ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਡਾਂਗ ਲੈ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜੁਰਅੱਤ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਢਾਹ ਲੱਗ ਜਾਏ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਹੋਵੇ। ਅੱਜ ਜਲੀਲ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਦਾ ਤਾਂ ਕਲੇਜਾ ਹਿੱਲਦਾ। ਜਦੋਂ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਧਰਨਾ ਦੇਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਮਹਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨੇ ਨੇ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਡੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਖੁਰਾਕ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਅਸੀਂ ਖਿੱਤੇ ਮੱਥੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋਸ਼ ਨਾ ਤੁਹਾਡਾ ਸੀ ਨਾ ਸਾਡਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਬਾਹਰ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਲੋਕੀ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਦੇ ਨੇ। ਸਾਡਾ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਵਿਚ ਲਪੇਟਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਅੱਜ ਸਾਡੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਸਾਡੀ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ। ਮੈਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਗਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਇੱਥੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਹੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਢੰਗ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਉਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਤਾਂ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਸਕਣ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖ਼ਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ॥

੦੨.ਸ੍ਰ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚਾਵਲਾ, ਮੈਂਬਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ:-

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖ਼ਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ॥

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਸਾਰੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਜੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਗਏ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਦਿਉ, ਕਰਨਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਬੀਬੀ ਜੀ ਤਲਖੀ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਤਲਖੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਏਨਾ ਸੋਹਣਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਮੈਂ ਤਾਂ ਵਧਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ। ਆਪਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਵਾਸਤੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦਾ ਸਦਕਾ ਸ੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੱਲ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਤਾਂ ਹੱਲ ਹੋ ਗਿਆ, ਅੱਗੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬੜੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸੁਪਰੀਮ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਰੋਜ਼ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਮਹਾਨ ਹੈ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਸੀਰੀਅਸ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬੜੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਾਣ ਘਟਾਉਣ ਵਾਸਤੇ। ਉਹ ਦੂਜੇ ਤਖ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਉੱਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਲ੍ਹ ਦਾ ਜੋ ਮੈਨੂਅਲ ਹੈ ਉਸ 'ਚ ਦੋ ਛੁੱਟੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ, ਇੱਕ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਮਹੀਨੇ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਸਾਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜੋ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੈਰੋਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀਂ। ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਰਹੇ? ਸਾਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖ਼ਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ॥

ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ

ਅੱਜ ਜਿਹੜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਹੈ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦੀ ਗਈ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਰਜੇਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਹ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦੀ। ਉਹ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਉੱਨੀਂ ਮਿੰਟ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੇ ਕੀਤੀ ਘੰਟਿਆਂ-ਬੱਧੀ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੋ ਸੁਝਾਅ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਦਿੱਤੇ, ਆਪਾਂ ਜਨਰਲ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਮਤਾ ਪਾਇਆ ਸੀ ਕੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ।

ਜਥੇਦਾਰ ਮਸ਼ਰੂਫ ਹਨ। ਜਿੰਨੇ ਮਸਲੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸੱਤ-ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਮੁੱਦੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਉੱਤੇ ਜਾਣ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਜਿਊਂਦੇ-ਜਾਗਦੇ ਗੁਰੂ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਗਿਆਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲਏ, ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀ ਲਏ ਹਨ। ੩੧ ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਸੁਝਾਅ ਮੰਗੇ ਸੀ। ਸੁਝਾਅ ਮੈਂ ਇਕੱਲੇ-ਇਕੱਲੇ ਦੇ ਨੋਟ ਵੀ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪੈਰਲਲ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਗੁਰਪੁਰਬ ਉਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਜੋ ਹੋਇਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਫੰਕਸ਼ਨ ਕਰੇ, ਕੋਈ ਸੜਕ ਬਣਾ ਦੇਵੇ, ਕੋਈ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣਾ ਦੇਵੇ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਿਸਟਮ ਕਰ ਦੇਵੇ, ਜਿੱਦਾਂ ਆਮ ਪੁਰਾਤਨ ਰਵਾਇਤ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸੀ ਤੇ ਉਦੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਸੈਟਅਪ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਨੂੰ ਯਾਤਰਾ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਛਤਰ-ਛਾਇਆ 'ਚ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਇੱਕ ਪਰੰਪਰਾ ਸਾਡੀ ਇੱਕ ਰਵਾਇਤ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਰਵਾਇਤ ਨੂੰ ਹੁਣ ਯਾਤਰਾ 'ਚ ਬਦਲ ਦਿਆਂਗੇ। ਇਹ ਵੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਆਪਾਂ ਧਿਆਨ ਰੱਖੀਏ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦਿਹਾੜੇ ਮਨਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੀ ਪਰ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਢੰਗ ਜਿਹੜਾ ਹੈ ਉਹ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਢੰਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪੈਰਲਲ ਕੋਈ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰ ਲਓ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਪਣਾ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਕਰ ਲਓ। ਉਹਦੇ 'ਤੇ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਰਲ ਕੇ ਪਹਿਰਾ ਦਈਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਨੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ-

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਆਪਣੇ ਮੌਲਿਕ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਕਰਕੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਧਰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਨਿਵੇਕਲਾ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਸਰਵਉੱਚ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ, ਪੰਥਕ, ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਆਪਣਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਤਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸਿੱਖ ਮਰਿਯਾਦਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਪਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਇੱਕੋ ਗੁਰ-ਮਰਿਆਦਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਮਰਜ਼ੀ ਅਧੀਨ ਹਨ।

ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਹਸਤੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇਲਾਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਥਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਵੀ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਪੰਜ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਵੱਡੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਬਉੱਚਤਾ ਪੰਥ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨੀ ਤੇ ਸਨਮਾਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕੌਮੀ ਮਸਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਰਬ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਵਿਧਾਨ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਕੀ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਹੋਣਾ ਵੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਯਾਦਾ ਦੀ ਸੇਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਕੌਮੀ ਇਤਿਹਾਸ, ਮਰਿਯਾਦਾ, ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚੱਲਦੇ ਆ ਰਹੇ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਕਰਦਿਆਂ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਹਾਰਦਿਕ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ:

੧. ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਪੰਥਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ-ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੌਮੀ ਫੈਸਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਲੈਣ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਹੈ ਅਤੇ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਪਰੰਤੂ ਦੂਸਰੇ ਚਾਰ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦਖਲ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।
੨. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਆਵੇ ਤਾਂ ਦੀਰਘ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸਾਂਝੀ ਰਾਏ ਨਾ ਬਣਨ 'ਤੇ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।
੩. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾ ਲਏ ਜਾਣ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕਣ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ੧੯ ਨਵੰਬਰ, ੨੦੦੩ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਇਹ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਨਾਂਮੱਤੀਆਂ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ, ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਰਹੁਰੀਤਾਂ, ਪੰਥਕ ਜਲੌ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਤੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਅਸਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਹਾਉਸ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਜੈਕਾਰਾ ਬੁਲਾ ਕੇ ਮਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਪਰੰਤ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਅਰਦਾਸ, ਭਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਅਰਦਾਸੀਆ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਲਿਆ। ਮੁੱਖ ਵਾਕ ਆਇਆ:-

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਣਿ ਸਗਲ ਭੈ ਲਾਥੇ ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਦਇਆਲੁ ਹੋਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਆਮੀ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਧਿਆਇਆ ॥੧॥ (ਅੰਗ ੬੧੫)

ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਹਾਉਸ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ।

ਸਹੀ/-

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ

ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ,

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ
ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ
ਦੋ-ਸਾਲਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ

ਪੰਜਾਬੀ/ਹਿੰਦੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੀਡੀਅਮ ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਇਤਿਹਾਸ, ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੋਰਸ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਠ ਸਮੱਗਰੀ ਭੇਟਾ-ਰਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

- * ਇਸ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਹਰ ਧਰਮ, ਹਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ 16 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਵੇ, ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਕੇ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਸਬੰਧੀ ਭਰਪੂਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- * ਕੋਰਸ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਕੇਵਲ 100/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ 30 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਜਾਂ 20 ਪੈਂਡ (ਯੂ.ਕੇ.) ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿਚ 1500/- ਸੌ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਸਕੱਤਰ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਜਾਂ ਈ-ਮਨੀਆਰਡਰ ਜਾਂ ਨਗਦ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਫ਼ਤਰ, ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਖੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- * ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਸਰਾ ਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 5100/-, 4100/- ਤੇ 3100/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 80% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ 1100/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਲਈ ਪਤਾ:- ਇੰਚਾਰਜ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ,
ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਫੋਨ: 0183-2553956-59, ਐਕਸ: 305, ਫੈਕਸ: 91-0183-2553919

E-mail: religiousexam@gmail.com Web: www.sgpc.net

ਸਮਾਂ ਸਵੇਰੇ 9:30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4:30 ਵਜੇ ਤਕ

DAYS COMMEMORATING HISTORICAL EVENTS

(16th August to 15th September)

- 20 August Sant Harchand Singh Longowal shot dead in Sherpur Village,
(Sangrur) (20-8-1985)
- 24 August First Parkash Gurburab of Sri Guru Granth Sahib. (Bhadon Sudi 1)
- 25 August Gureayi Diwas Sri Guru Arjan Dev ji. (Bhadon Sudi 2)
- 26 August (a) Jyoti Jot Diwas Sri Guru Ramdas Ji. (Bhadon Sudi 3)
(b) Gurdwara Teja Kallan, Distt. Gurdaspur brought under the control
of Panth. (6-9-1922)
- 27 August Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee launched a morcha to
liberating Gurdwara Sahib at Daska, Distt. Sialkot. (27-8-1931)
- 28 August General House of Shiromani Akali Dal passed a Resolution of self-
Declaration. That is also called 'Anandpur Sahib Resolution'.
(28-8-1973)
- 29 August Completion Day of Sri Guru Granth Sahib. (14 Bhadon)
- 30 August Jor Mela Gurdwara Kandh Sahib and Gurdwara Dehra Sahib Vyah
Purab (Marriage) Sri Guru Nanak Dev Sahib Ji (Batala)
(Bhadon Sudi 7)
- 1 Sept. Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee sent a first special
Jatha of 25 members to start Akhand Path Sahib at Gurdwara Gangsar
Jaito. (1-9-1923)
- 2 Sept. After "Operation Blue Star" in 1984 the World Sikh Convention held
in Amritsar on the call of five Singh Sahibans (head priests). President
of India Giani Zail Singh and Central Minister Butta Singh declared
'Tankhayia' (A way of punishing guilty Sikh). (2-9-1984)
- 5 Sept. Gureayi Diwas Sri Guru Ramdas Ji. (Bhadon Sudi 13)
- 6 Sept. One of the founder members of Singh Sabha Movement and great
Sikh Scholar Giani Ditt Singh passed away. He had written more than
two dozen books. (6-9-1901)
- 7 Sept. Jyoti Jot Diwas Sri Guru Amar Dass Ji. (Bhadon Sudi 15)
- 10 Sept. Famous Sikh historian Sardar Karam Singh passed away.
(10-9-1930)

English Section

Editor : Partap Singh

Associate Editor : Dr. Rajwinder Singh Joga

- 11 Sept. (a) Jor Mela Baba Budha Ji Ramdas. (Assu Vadi 4)
(b) Maharaja Sher Singh, Kanwar Partap Singh and Raja Dhian Sinh Dogra were killed by Ajit Singh and Lehna Singh Sandhanwalia. (15-9-1843)
- 12 Sept. Gureayi Diwas Sri Guru Angad Dev Ji. (Assu vadi 5)
- 13 Sept. (a) Punjab Government had withdrawn its order of declaring Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee and Shiromani Akali Dal as unlawfull bodies. (13-9-1926)
(b) Master Tara Singh led the first Shaheedi Jatha of Akali in the morhca of Daska. (13-9-1931)
- 14 Sept. (a) Nawab Zabita Khan Ruhela took Amrit and became Dharam Singh after being impressed by the life style and bravery of warriors of Sikh Missals. (14-9-1777)
(b) Raja Sher Singh Attari declared war against the British Rule. He was a son of Raja Chattar Singh Attari Wala. (14-9-1847)

Appeal

The devotees are requested to bring the Pavan Birs of Sri Guru Granth Sahib (Old ones for Sanskar) to Sri Guru Granth Sahib Bhawan, Gurdwara Ramsar Sahib complex near Gurdwara Shaheed Ganj Baba Deep Singh Ji 'Shaheed' Sri Amritsar Sahib only instead of Sri Akal Takhat Sahib. This has been decided to facilitate the Sangat for the Holy Sri Guru Granth Sahib (Newly published) are available at the same venue.

-Guru Panth Da Das-

Secretary,

Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee,

Sri Amritsar Sahib

In continuation with the last edition:

Primary Sources of Sikh History: Basic Information

-Dr. Hardev Singh

The sixth Var consisting 20 Paurees deals with the significance of holy congregation (satsangat). God himself resides in holy congregation.

The seventh Var having 20 Paurees again constitutes the personality development of a gurmukh. This var also puts light on Bhai Sahib's deep knowledge about Hindu theology and their scriptures-Vedas, Shastras and Puranas etc.

The eighth Var having 24 Paurees unfolds the reality of broadness of universe as is shown in the 35th Pauree of Jap Ji Sahib. There are countless galaxies in the universe. In the end of the Var the poet throws light on two prominent faiths of his times, the Hinduism and the Islam. The revelation highlights the root cause of the emergence of the Sikh fold.

The ninth Var with 20 Paurees opens with the elaboration of the grace of Waheguru (God). Bhai Sahib exalts the importance of Guru's teaching (Gurshabad) and extols the holy congregation (satsangat). In the next phases of the var. Bhai Sahib portrays the virtues of an ideal Sikh (gurmukh), his life style. his virtuous dealings with fellow beings and his submission to the Guru. He always tries to remain in the company of saints and noble souls, reciting the glories of 'Waheguru'.

The tenth Var with 23 Paurees is called the (Bhagat Mala) because this var has been devoted to the subject of bhagats and saints of Indian mythological, historical and Puranic tradition such as Prehlad, Dhru, Raja Ball, Ambrik, Raja Janak, Hari Chand. Tara Rani, Vidur. Duryodhan, Dropadi. Sudama, Jaidev. Trilochan, Dhanna, Beni, Kabir. Rama Nand, Sain, Ravidas, Ahiliya and Gautam.

In Var eleventh with Paurees 21. Bhai Sahib again characterizes gurmukhs and their relations with the Guru. The names of some prominent Sikhs of Sri Guru Nanak Dev Ji. Sri Guru Ram Das Ji, Sri Guru Arjan Dev Ji and Sri Guru Hargobind Sahib Ji are remembered respectfully. It indicates that some other devoted Sikhs of

Punjab who were (dwelling in different towns) busy in their professions were spiritually attached to the Gurmat.

The twelfth Var has 20 Paurees. The subject matter of this var describes the daily routine and code of conduct of a Sikh. A Sikh must be polite, humble, wise, free from avarice, lust, anger, not listening to slander or indulging in it, submissive to the will of God. He must not speak out in-sulting words to others, sleep a little, eat a little, never fall in the paws of mammon and arrogance. He has solidified his views by elaborating the cases of Shiva, Indra, Brahma and Narad. Bhagat Namdev is respectfully praised, though he belonged to lower strata of society.

The thirteenth var comprises of 25 Paurees. It explains the significance of the word Waheguru, the Gurmantar of the Sikhs. He who meditates on 'Wahaguru' or recites Waheguru, his ego will be vanished. Guru is the manifestation of God. Guru's word (Gurbani). Shabad is an elixir if recited with deep concentration. This var is completed by revealing the glories of the six Gurus.

The fourteenth var has 20 Paurees. According to this var God's Name is true. It resides in the holy congregation. It endows respect to the unrespected. In Pauree 4th the three Hindu gods are criticized for their contradictory deeds. Narad is termed a back-biter. Revealing the examples of earth, water, tree, sesame seed, domestic animals, cotton, sugarcane, iron, sandalwood, etc. Bhai Sahib justifies that the Guru-oriented Sikh has all these traits in him. That is why he is the supreme. A gurmukh is always at the disposal of selfless service that helps him in the recitation of God's Name.

The fifteenth var is based upon 21 Paurees. It begins with praises of the Guru. Human life is the supreme among the 84 lacs species. The basic purpose of recitation (Nam-Simran) is to acquire the bliss of God. The life of demons and human beings relies upon the blessings of God, who is omnipotent. Guru alone is a true friend. He dispels tribulations of human mind. He is an honest guide, a true doctor, a pious pilgrimage, a philosopher's stone (Paras), and (Kalap-Variksh) ElysionTrec. He emancipates his followers.

The sixteenth var, with 21 Paurees, begins with the basic principles of the Sikhism such as non-attachment, altruism, humility, service of humanity and the Guru, the pious-congregation etc.

The seventeenth Var has 21 Paurees. Bhai Sahib describes the nature of manmukh with the parables of frog, heron, owl, elephant, tamma (a bitter fruit) etc. He has bitterly criticized as a hypocrite, an arrogant, a betrayer, a cruel, a back-

biter, a liar, an ungrateful, a faithless, an imitator, an apostate, a defrauder, a bastard person who indulges in evil company.

The eighteenth Var has 23 Paurees. Bhai Sahib explains that the universe is the creation of God. He resides in His creation. He is not aloof and detached from his creation. All the five elements, fire, air, water etc., function under His Orders (Hukam). Bhai Sahib cautions the seekers repeatedly not to indulge in materialistic world. He reminds the human beings for achieving their ultimate goal. For becoming sachiar. (truthful human being) the blessings of the true Guru are of utmost importance for all the humanity.

The nineteenth Var has 21 Paurees. Bhai Sahib basically deals with the glories and traits of a Guru - conscious-man. The gurmukh knows that his life in this world is temporary. He does not know the time of his death. He lives in family but has no deeper attachment with the transient world. Having the grace of the Guru the gurmukh is very powerful but he does not demonstrate his supernatural powers.

The twentieth Var, consists of 21 Paurees. It deals with the unity of the Sikh Gurus. Though they carry different names and physical bodies yet a single divine light radiates among them. Bhai Sahib also describes purity and chastity of a gurmukh who spends his life at the will of the Almighty. He always concentrates on the feet of the true Guru.

The twentyfirst Var is written in 20 Paurees. The subject of this var is the worship of God. The virtue of infinity of God is revealed. It is said that ego and vanity are perpetual impediments in the way of realization of God. Due to these evils the human soul becomes impatient and dissatisfied; always craving for more and more worldly luxury. Hypocrisy and dogmatism are two other vices which lead human beings away from God.

The twentysecond Var, with 21 Paurees deals with the invocation of the supreme reality which is beyond the perception of Vedas and Katebas. The Omnipotent Lord forming the creation of the universe permeates in it and enjoys Himself. The importance of the holy congregation and characteristics of the gurmukh are again discussed. The var ends with the message of Guru Angad Dev that principles of Sikhism should be followed strictly.

The twentythird Var, with twenty one Paures deals with different subjects such as: (i) Hindu mythology, (ii) attitude of gurmukh towards world, (iii) the prevailing morals of Hindus or Muslims (iv) humility and life style of a gurmukh have been thoroughly elaborated. Selflessness leads one to attain respect from the

masses. Examples of devotees like Dhru, Prahlad, Ambrik. Ball, Janak, Jai Dev. Namdev, Trilochan, Bhagat Dhana, Sadhna, Kabir, Ravidas, Bidar etc. from the low caste are elaborated.

The twentyfourth Var contains 25 Paurecs.. It is full of paeans (songs of praises) of the Sikh Gurus (from Sri Guru Nanak Dev Ji to Sri Guru Hargobind Sahib Ji). Bhai Sahib deals with the concept of conglomeration (Ek Jot) of the Gurus. Though they were physically separate personalities but they were assigned a single mission allotted to them by God.

The twentyfifth Var has 20 Paurees. Bhai Gurdas de-scribes the personality of Sri Guru Hargobind Sahib. He compares the nature of kings and faquirs. Because of ego two kings cannot dwell in one country but twenty faquirs who are free from ego can live in one hut. A person from low caste can achieve union with God by virtue of his good deeds. A few examples of devotees are elaborated to so-lidify the concept like Bhagat Namdev. Bhagat Dhanna. Bhagat Bhikhan and Bhagat Ravidas.

(From the book 'Study of the Sikhism (Sikh Dharam Adhiyan: Basic Information) Part-1)

Conti...

READERS PAY ATTENTION

Gurdwara Gazette is a religious magazine so all the readers are requested to keep this magazine with utmost respect. Instead of throwing it away after reading, please give it to another reader or deposit it in a nearby library. But please do not disrespect this religious magazine by putting it in the trash. -*Editor*

SGPC NEWS

Illustrated Book Released by Advocate Dhami Highlights Atrocities Committed by Government During June 1984 Attack

Amritsar: An illustrated book capturing the heavy losses suffered by the Sikh community during the military assault by the then Congress-led government on Sachkhand Sri Harmandar Sahib and Sri Akal Takht Sahib in June 1984 was today released by Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) President Advocate Harjinder Singh Dhami.

Speaking on the occasion, Advocate Dhami said the June 1984 massacre remains one of the most painful chapters in Sikh history. He stated that the government of the time inflicted a deep, irreparable wound on the Sikh psyche by launching a military attack on their holiest shrines. The attack, he said, not only caused enormous physical and emotional damage but also led to the destruction of invaluable religious treasures, including historical documents and artefacts preserved in the Sikh Reference Library. Advocate Dhami noted that even days after the attack, the government imposed a curfew to prevent devotees from entering Sri Darbar Sahib, an attempt to erase the evidence of their brutal actions. Some of these atrocities were captured in photographs by photographer Satpal Singh Danish. These photos have now been compiled and published by the SGPC in the form of a detailed illustrated book that was formally released today. The photographs depict the horrific conditions during the attack and document the brutal violence carried out by the government forces. Advocate Dhami said the book will be made available at the SGPC headquarters, Sikh Reference Library, Information Centre at Sri Darbar Sahib, and the Central Sikh Museum to educate the sangat about the atrocities committed against the Sikh community. Additionally, the book will be digitized and disseminated through various platforms to ensure broader public access.

Present during the book release were SGPC's Junior Vice President Baldev Singh Kalyan, Executive Member Surjit Singh Tugalwal, Paramjit Singh Khalsa, Member Bhai Rajinder Singh Mehta, Surjit Singh Bhattewad, Bhai Ajaib Singh Abhyasi, Amritpal Singh Kular, OSD Satbir Singh Dhama, Personal Secretary Shahbaz Singh, Assistant Secretary Harbhajan Singh Vakta, Sri Darbar Sahib Manager Bhagwant Singh Dhanger, Superintendent Nishan Singh, Incharge Jogeshwar Singh, Manager Jatinderpal Singh, and Additional Manager Iqbal Singh Mukhi. July 3

High-Level Coordination Committee Meeting Organized by SGPC for 350th Martyrdom Anniversary Commemorations of Sri Guru Teg Bahadar

**-President, Prime Minister, Home Minister, Chief Justice
of India, and dignitaries from India and abroad to be
invited - Advocate Dhama**

**-SGPC to urge Centre and state governments to convene
special sessions dedicated to martyrdom anniversary**

**Coffee table book and literature on Guru Sahib to be
published in various languages; special seminars planned**

Amritsar- A high-level coordination committee meeting was convened by the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) today to plan commemorative events marking the 350th martyrdom anniversary of the Ninth Guru, Sri Guru Teg Bahadar. The meeting discussed the outline for Gurmat gatherings, seminars, Nagar Kirtans, and other related programs. A unanimous decision was reached to extend formal invitations to major national and international dignitaries, including the President of India, Prime Minister, Home Minister, Speaker of Lok Sabha, Chief Justice of India, Chief Ministers of various states, and Sikh MPs and MLAs residing abroad. Briefing the media after the meeting, SGPC President Advocate Harjinder Singh Dhama shared that many spiritual leaders and scholars had presented emotional and valuable suggestions, which will be incorporated into the planning of the

martyrdom commemoration. He stated that dignitaries would be invited personally as well as through official letters, with SGPC delegations reaching out directly to them. the Centre and state governments to convene special sessions in honour of the 350th martyrdom anniversary of Ninth Sikh Guru. Universities and academic institutions across the country will also organize seminars focused on Guru Sahib's life and teachings, and his history will be published in multiple Indian languages.

This year's SGPC religious examination will be dedicated to Sri Guru Teg Bahadar and special events will be held in schools and colleges. Advocate Dhama also revealed that a commemorative coffee table book would be released and inspirational short videos about Guru Sahib would be circulated via social media.

In a significant academic step, a dedicated chair in the name of Sri Guru Teg Bahadar will be established at Sri Guru Granth Sahib World University, Fatehgarh Sahib. An interfaith conference will also be held to promote inter-religious dialogue, with a focus on the Guru's universal message. Regarding Nagar Kirtans, he said one major Nagar Kirtan will begin from Assam and travel through various regions of India, highlighting the life and martyrdom of Guru Sahib, culminating at Sri Anandpur Sahib on November 23. Similarly, other Nagar Kirtans will begin from Kashmir and Delhi, also concluding at Sri Anandpur Sahib.

During the main events of the centenary, 51,000 Sehaj Paath bhogs (concluding ceremony) will be held, and one full day will be dedicated to children-centered activities. The main function on November 25 will witness participation from key national and international figures, along with eminent Sikh preachers and ragis.

Advocate Dhama added that commemorative events will also honor Guru Sahib's companions in martyrdom - Bhai Mati Das, Bhai Sati Das, Bhai Dyala and Baba Jeevan Singh. Furthermore, the 350th Gurta Gaddi Diwas (accession to Guruship) of Sri Guru Gobind Singh will also be celebrated memorably. He emphasized that the SGPC will appeal to the Centre government for the release of Bandi Singhs (Sikh political prisoners) as a tribute to the martyrdom anniversary. Efforts will be made nationwide to push for justice and secure their release.

Advocate Harjinder Singh Dhama, Shiromani Akali Dal President Sukhbir Singh Badal, SGPC Senior Vice President Raghujit Singh, Baba Nihal Singh Harian Velan, Baba Harnam Singh Khalsa represented by Giani Sahib Singh, Baba Sewa Singh (Kar Sewa Khadoor Sahib) represented by Baba Gurpreet Singh, Baba Sukhwinder Singh Bhuriwale, senior Akali leader Daljit Singh Cheema, Maheshinder Singh

Grewal, Gulzar Singh Ranike, Veer Singh Lopoke, Paramjit Singh Sarna, Manjit Singh GK, Paramjit Singh Rana, Baba Jagjit Singh Lophon represented by Bhai Harvinder Singh, Swami Ji Sukhi Chaiwale (Hoshiarpur), Sikh scholars Dr Balkar Singh, Dr Inderjit Singh Gogoani, Dr Kehar Singh, Dr Amarjit Singh, Dr Paramvir Singh, Dr Harbhajan Singh (Dehradun), Gurmeet Singh (Guru Gobind Singh Study Circle), SGPC Chief Secretary Kulwant Singh Mannan, former SGPC President Alwinderpal Singh Pakhoke, Junior Vice President Baldev Singh Kalyan, executive member Surjit Singh Tughalwal, members Ravinder Singh Khalsa, Bhai Rajinder Singh Mehta, Gurmeet Singh Booh, Bhai Ajaib Singh Abhyasi, Baba Buta Singh, Bawa Singh Gumanpura, OSD Satbir Singh Dhama, Secretary Partap Singh, Dharam Prachar Committee Secretary Balwinder Singh Kahlwan, Principal Dharminder Singh Ubha, Baljit Singh (Study Circle), Dilbagh Singh (Sehaj Paath Sanstha), and others. July 14

Threat Emails About Sachkhand Sri Harmandar Sahib a Matter of Deep Concern - Advocate Dhama

Urges Government to Immediately Trace Conspirator

Amritsar: Sachkhand Sri Harmandar Sahib is a spiritual and inclusive centre for all humanity, drawing lakhs of devotees from India and abroad every day. The recent series of threatening emails warning of bomb attacks at this sacred site is a matter of grave concern. This was stated by Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) President Advocate Harjinder Singh Dhama while addressing the media at the SGPC office on Wednesday.

Advocate Dhama revealed that five emails have been continuously received since July 14. The SGPC has already informed the government and the police administration about these threats. However, he expressed disappointment that even now, the identity of the sender remains unknown. He questioned whether these threats are simply the mischief of a malicious mind or part of a larger conspiracy.

He further stated that an attempt might be underway to create fear among the large number of devotees who come daily to pay obeisance at this sacred site, which should also be investigated. Dhama emphasized that it is the government's responsibility to urgently trace the origin of these emails, including the server, IP address, and country being used. He disclosed that the threatening emails sent on July 15 and 16 were not only addressed to the SGPC but also to Amritsar Member

of Parliament Gurjeet Singh Aujla and Punjab Chief Minister Bhagwant Mann. However, their silence on this issue raises serious questions, Advocate Dhami said.

Advocate Dhami expressed concern that the emails are being sent using the names of prominent individuals, yet the government has failed to uncover who is behind them. He said that the SGPC has previously lodged several complaints with the Punjab Police regarding fake and parody social media accounts operating in the SGPC's name, but the Cyber Cell has not taken any substantial action, reflecting the state's lack of seriousness toward Sikh institutions.

Advocate Dhami assured that the SGPC is fulfilling its responsibilities diligently, and the entire complex of Sachkhand Sri Harmandar Sahib is being managed with utmost care by the management. He appealed to the devotees not to be fearful while coming to pay respects and noted that people are still arriving in large numbers as always. Speaking on the proposed desecration law by the Punjab Government,

Advocate Dhami welcomed the move but stressed that the government must approach the matter with seriousness. He said this is not the first time such a law is being discussed; the earlier Shiromani Akali Dal government also held discussion on the issue, and the matter should be taken forward in the spirit of respecting the sentiments.

He pointed out that most incidents of sacrilege in Punjab are related to Sri Guru Granth Sahib, and the proposed law's language merely referring to "holy scriptures" is inadequate and hurts Sikh sentiments. He said while scriptures of all faiths are very respectable, Sri Guru Granth Sahib is accorded the status of eternal Guru by the tenth Sikh Guru, Sri Guru Gobind Singh himself. For Sikhs, Sri Guru Granth Sahib is the living, eternal Guru, and thus any law made in this regard must contain specific provisions concerning the Sikh sentiments. He emphasized that besides the teachings of Sikh Gurus, Sri Guru Granth Sahib also includes the writings of saints, bards, and Sikhs from diverse communities, giving a universal message to humanity.

Present on the occasion were SGPC Chief Secretary Kulwant Singh Mannan, Member Amarjit Singh Bhalaiapur, Bawa Singh Gumanpura, Harjap Singh Sultanwind, Amarjit Singh Bandala, OSD Satbir Singh, Secretary Partap Singh, Balwinder Singh Kahlwan, Personal Secretary Shahbaz Singh, Additional Secretary Bijay Singh, Assistant Secretary Jaswinder Singh Jassi, Harbhajan Singh Vakta and Sikh scholar Dr Amarjit Singh, among others.

Former MP Shwait Malik Meets Advocate Dhami

In connection with the threatening emails received regarding Sachkhand Sri Harmandar Sahib, former MP Shri Shwait Malik met SGPC President Advocate Harjinder Singh Dhami at the SGPC office today. Speaking on the matter, Advocate Dhami stated that the Prime Minister of India, Shri Narendra Modi, and Home Minister, Shri Amit Shah, understanding the sensitivity of the issue, had sent BJP leader and former MP Shwait Malik to engage with the SGPC. He expressed his gratitude for the gesture. However, Advocate Dhami criticized the Punjab Chief Minister Bhagwant Mann and state ministers for failing to make any contact so far on this grave issue related to the central place of Sikh faith. 16 July

Violation of Sikh Maryada at Government Event on Sri Guru Teg Bahadar's Martyrdom Anniversary Deeply Painful: Advocate Dhami

**-Says, This is why SGPC has consistently stated that
commemorative religious events should not be conducted
by governments**

Amritsar- The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) President Advocate Harjinder Singh Dhami has strongly condemned the entertainment performances involving singing and dancing organized during an event held by the Punjab Government's Language Department in Srinagar, commemorating the 350th martyrdom anniversary of Sri Guru Teg Bahadar.

He said that the manner in which the event was conducted went against the sanctity of Guru's supreme sacrifice and was a direct affront to Sikh religious values and the core philosophy of Sri Guru Teg Bahadar. He stated that the presentation at the government's event struck a blow to both the concept of martyrdom and the revered Sikh code of conduct (Gurmat Maryada).

Advocate Dhami emphasized that the martyrdom of Sri Guru Teg Bahadar holds a unique and unparalleled place in the religious history of the world. Therefore, any event organized to mark this centenary must align strictly with Sikh traditions, reverence, restraint, and the spirit of Gurbani. However, by turning this solemn occasion into an entertainment affair, the Language Department of Punjab has deeply hurt the sentiments of the Sikh community

He reiterated that this is precisely why the SGPC has always maintained that

Sikh centenary events and festivals should be organized by Sikh institutions, not governments, as official departments lack the sensitivity and understanding to follow the Sikh code of conduct appropriately. The recent act by the Punjab Language Department has validated SGPC's concerns and demands immediate attention from Punjab Chief Minister, urging the government to restrict itself to developmental and supportive responsibilities. Advocate Dhami further said that Sikh Gurburbs and commemorative events are not casual celebrations or entertainment festivals but spiritual occasions dedicated to the teachings of Sikh faith. They include holy activities such as Shabad Kirtan, Gurmat Vichar, Gurbani recitation, community service and sewa. Activities such as dancing and singing performances are not only violations of Sikh principles but also disrespectful to the martyrdom of Sri Guru Teg Bahadar.

He called on the Punjab Government to issue a public apology for this serious misstep and to issue clear and strict guidelines to prevent such occurrences in the future. He stressed that any form of disrespect towards Sikh traditions and the sanctity of the Gurus will never be tolerated by the Sikh community. July 25

"Will Demand From UNO to Declare Martyrdom Day of Ninth Sikh Guru as International Human Rights Day" - Advocate Dhami

-International Sikh Advisory Board holds meeting under Leadership of Advocate Dhami

Amritsar: The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) convened a meeting of the International Sikh Advisory Board today under the leadership of SGPC President Advocate Harjinder Singh Dhami. The meeting, conducted via digital platform, was focused on the upcoming 350th Martyrdom Anniversary of the Ninth Sikh Guru, Sri Guru Teg Bahadar.

Among the attendees were Gurmeet Singh Randhawa (UK), Dr Kawaljeet Kaur (UK), Rajbir Singh (Canada), Master Mahinder Singh, Gurcharan Singh Lamba (USA), Balwant Singh Dhami, and Bhai Gurbakhsh Singh Gulshan (UK). The international representatives emphasized the need to observe the anniversary on a global platform and expressed their commitment to support the efforts initiated by the SGPC.

Speaking after the meeting, Advocate Dhami stated that the board members shared valuable suggestions which would significantly contribute to the centenary

commemorations. He announced that based on the suggestions, a formal letter would be sent to the United Nations Organisation urging it to declare the martyrdom day of Sri Guru Teg Bahadar as International Human Rights Day. A similar request would also be made to the Government of India, seeking a national holiday on November 25 to honour the Guru's martyrdom. Advocate Dhami further stated that the SGPC would commemorate the centenary by organizing recitations of the sacred Gurbani (hymns) written by the Ninth Sikh Guru. Additionally, informative boards displaying brief life history, teachings, and martyrdom of the Guru would be installed at various gurdwaras, ensuring the Sangat (pilgrims) remain informed of his unparalleled martyrdom. Efforts will also be made to involve leaders from various religions in these centenary events, promoting a message of unity and universal communion. Also present on the occasion were SGPC Chief Secretary Kulwant Singh Mannan, OSD Satbir Singh Dhami, Assistant Secretary and Advisory Board Coordinator Jaswinder Singh Jassi, Harbhajan Singh Vakta, and Karamvir Singh, Internet in-charge, among others. July 26

Stopping a Gursikh Girl from Giving Rajasthan High Court Civil Judge Exam Due to Kakaars is Violation of Constitution: Advocate Dhami

-SGPC President Demands Action Against Officials Who Barred Gursikh Girl from Exam for Wearing Kakaars

-Says: No Amritdhari Sikh Can Separate Five Kakaars from Their Body

Amritsar- Taking strong notice of an incident during the Rajasthan High Court Civil Judge recruitment exam today, where a Gursikh girl was barred from entering the exam center for wearing Sikh religious symbols-Kirpan and Kara-President of the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC), Advocate Harjinder Singh Dhami, condemned the act as a grave violation of the Indian Constitution.

He demanded strict action against the officials of the exam center who, through their arbitrary conduct, caused the Sikh candidate to miss the exam. Advocate Dhami recalled that a similar incident had taken place last year in Rajasthan, after which an SGPC delegation had raised the matter with local authorities and urged them to ensure such discrimination does not recur. Dhami emphasized that according to the Indian Constitution, Sikhs have the full right to wear a Kirpan, and as per the Sikh

Rehat Maryada, no Amritdhari Sikh can be separated from their five Kakaars. He said that in recent times, Sikh candidates are increasingly being targeted and asked to remove their religious articles of faith during competitive exams, and upon refusing, are denied entry.

Calling this a blatant form of discrimination against Sikhs within their own country, the SGPC President said such differential treatment is intolerable. "Despite widespread awareness that the Kirpan is one of the five sacred symbols of Sikhism and represents the identity and fundamental rights of Sikhs, such hateful behavior towards Sikhs is utterly condemnable," Dhami said. He urged the Chief Minister of Rajasthan to intervene immediately and take strict action against the officials who prevented the Sikh girl from taking the exam. He also requested that the state government make special arrangements to allow the affected candidate to appear for the exam and ensure justice is delivered. Advocate Dhami further said that such actions in different parts of the country amount to disrespect of Sikh Kakaars. He appealed to the Centre Government to enact a law that criminalizes such behavior and prescribes strict punishment for violators to ensure no official dares to repeat such acts. The SGPC President announced that a delegation will soon be sent to Rajasthan to engage with the state government on this matter and demand strict action against those responsible. July 27

Important decisions taken by SGPC Executive Committee under leadership of Advocate Dhami

-SGPC approves establishment of a Chair in Ninth Guru's name at Sri Guru Granth Sahib World University, Sri Fatehgarh Sahib

-Centre Government must announce release of Sikh prisoners on 350th martyrdom anniversary of Ninth Guru - Advocate Dhami

-SGPC to provide langar service for patients and needy at Guru Nanak Dev Hospital, Amritsar - Advocate Dhami

Amritsar: The Executive Committee of the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) today passed a resolution demanding that the Government of

India release Bandi Singhs (Sikh political prisoners) on the occasion of the 350th martyrdom anniversary of Sri Guru Teg Bahadar. The committee also approved the establishment of a "Sri Guru Teg Bahadar Chair" at Sri Guru Granth Sahib World University, Sri Fatehgarh Sahib and made several other key decisions.

Speaking to the press after the meeting, SGPC President Advocate Harjinder Singh Dhami said that during the 550th Prakash Gurburb (birth anniversary) celebrations of Sri Guru Nanak Dev in 2019, the Government of India had issued a notification regarding the release of some Sikh prisoners and commutation of Bhai Balwant Singh Rajoana's death sentence. However, that notification has not yet been implemented fully. He emphasized that the 350th martyrdom anniversary of Sri Guru Teg Bahadar is a historic opportunity for the Government to fully implement that decision immediately, stating that this would be a true tribute to the Guru who laid down his life for the protection of human rights.

Advocate Dhami added that SGPC has always worked towards humanitarian initiatives in line with the teachings and inspiration of the Sikh Gurus. As part of this, SGPC has decided to organize langar (community meals) services at Guru Nanak Dev Hospital in Amritsar for patients and the needy. The langar will be sent twice daily - in the morning and evening - from Sri Guru Ramdas Ji Langar.

He further informed that the SGPC has given in-principle approval for establishing a dedicated Chair in the name of Sri Guru Teg Bahadar at Sri Guru Granth Sahib World University, Sri Fatehgarh Sahib. The Chair will focus on original and research-based work on the life, travels, and martyrdom of the Ninth Guru, along with philosophical studies on his divine Gurbani (verses).

The SGPC will now also support preparations for the National Defence Academy (NDA) entrance exam through its Directorate of Education. Selected students will be provided free graduation education and a monthly stipend, as part of its Nishchai Administrative Services Preparatory Academy and Nishchai Judicial Academy programs.

Commenting on the recent incident in Rajasthan where an Amritdhari girl was barred from taking an exam due to her religious articles (Kakaars), Advocate Dhami said that Sikhs are equal citizens of India who have made immense sacrifices for the nation's progress and security. He criticized the act as unconstitutional and an attack on Sikh identity, reiterating that similar cases in the past had been challenged in the Supreme Court by the SGPC and that appropriate action will also be taken in this case.

Advocate Dhami also demanded immediate reopening of Sri Kartarpur Corridor, citing recent strained relations between India and Pakistan as the reason behind the closure. He said the holy site holds deep emotional and spiritual significance for Sikhs, and the corridor is a symbol of mutual love, harmony, and shared heritage. Both governments have been urged to allow Sikh pilgrims to visit Sri Kartarpur Sahib, Pakistan through corridor and the Sikh Jathas through international border.

He further shared that, upon the request of the management of Takht Sri Hazur Abchalnagar Sahib in Nanded, SGPC has decided to send 200 saroops of Sri Guru Granth Sahib for the Sangat (devotees) of Takht Sahib and the southern region. These will be respectfully delivered in accordance with Sikh traditions.

The Executive Committee also passed a condemnation resolution over the breach of Sikh decorum during a recent event organized by Punjab Government's Bhasha Vibhag, which was meant to commemorate the martyrdom anniversary.

Those present at the meeting included SGPC President Advocate Harjinder Singh Dhami; Senior Vice-President Raghujit Singh Virk; Junior Vice-President Baldev Singh Kalyan; General Secretary Sher Singh Mandwala; Chief Secretary Kulwant Singh Mannan; Members Amrik Singh Vichhoa, Surjit Singh Tuglawal, Paramjit Singh Khalsa, Surjit Singh Garhi, Baldev Singh Kaimpur, Daljit Singh Bhinder, Jaswant Singh Purain, Paramjit Singh Raipur; OSD Satbir Singh Dhami; Secretary Partap Singh; Engineer Sukhwinder Singh; Balwinder Singh Kahlwan; Private Secretary Shahbaz Singh; Sri Darbar Sahib General Manager Bhagwant Singh Dhangeria; Assistant Secretaries Kuldeep Singh Rode, Jaswinder Singh Jassi, Balwinder Singh Khairabad, Gurnam Singh, and Harbhajan Singh Vakta; and Legal Advisor Amanbir Singh Siali, among others. July 28

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਉਚੇਚੇ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁਕੜੇ, ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਤੇ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲ। (5 ਅਗਸਤ)

Regd. with the Press Registrar General of India at No. 88

Postal Registration No. L-1/PB-ASR/0323/2024-26

License No. PB/R-002/2024-26 Valid upto 31-12-2026 Licensed to post without prepayment

Monthly **GURDWARA GAZETTE** August 2025

Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, Sri Amritsar.

ਮੋਰਚਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ

Owner: Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, Sri Amritsar. Publisher & Printer : Partap Singh. Printed at Golden Offset Press, Gurdwara Ramsar Sahib, Sri Amritsar. Published from SGPC office, Teja Singh Samundri hall, Sri Amritsar. Editor: Partap Singh.

Date: 15-8-2025